

10 LOVGIVNING M.V.

Indhold	Side
10.0 Uddrag af lov om kommunernes styrelse (Lovbekendtgørelse nr. 668 af 2. december 2003)	10.0 - 1
10.1 Bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. (Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1095 af 12. december 2003)	10.1 - 1
10.2 Bekendtgørelse om kommunernes budgetfrister og budgetfrister for Hovedstadens Udviklingsråd (Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1036 af 16. december 1999)	10.2 - 1
10.3 Kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder	10.3 - 1
10.3.1 Bekendtgørelse om kommunernes mellemværende med de kommunale forsyningsvirksomheder (Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1176 af 15. december 2000)	10.3.1 - 1
10.3.2 Vejledning om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder (Indenrigsministeriets vejledning af 16. februar 2001)	10.3.2 - 2
10.4 Kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.	10.4 - 1
10.4.1 Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. (Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 1102 af 12. december 2002)	10.4.1 - 1
10.4.2 Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse (nr. 1128 af 15. december 2003)	10.4.2 - 8
10.4.3 Vejledning om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. (Indenrigsministeriets vejledning af 23. august 2000)	10.4.2 - 9
10.5 Den kommunale og amtskommunale momsudligningsordning	10.5 - 1
10.5.1 Bekendtgørelse om den kommunale og amtskommunale momsudligningsordning (Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 1094 af 12. december 2003)	10.5.1 - 1
10.6 Kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder	10.6 - 1
10.6.1 Bekendtgørelse om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder (Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 533 af 28. juni 1995 ændret ved bekendtgørelse nr. 1175 af 12. december 2000)	10.6.1 - 1

Dato: 1. januar 2004

- 10.6.2 Uddrag af vejledning om kommuners og
amtskommuners udførelse af opgaver for andre
offentlige myndigheder
(Indenrigsministeriets vejledning af 30. juni 1995) 10.6.2 – 5

Dato: 1. januar 2004

10 LOVGIVNING M.V.

10.0 Uddrag af lov om kommunernes styrelse (Bekendtgørelse af lov om kommunernes styrelse, lovbekendtgørelse nr. 968 af 2. december 2003)

Kapitel V Kommunens økonomiske forvaltning

§ 36. Kommunens regnskabsår løber fra den 1. januar til den 31. december.

§ 37. Forslag til kommunens årsbudget for det kommende regnskabsår udarbejdes af økonomiudvalget til kommunalbestyrelsen inden en af indenrigs- og sundhedsministeren fastsat frist.

Stk. 2. Forslaget ledsages af budgetoverslag for en flerårig periode, hvis længde fastsættes af indenrigs- og sundhedsministeren.

§ 38. Økonomiudvalgets forslag til årsbudget og flerårige budgetoverslag skal undergives 2 behandlinger i kommunalbestyrelsen med mindst 3 ugers mellemrum.

Stk. 2. Ved 2. behandling undergives forslaget til årsbudget og flerårige budgetoverslag kommunalbestyrelsens drøftelse og beslutning. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter fristen for 2. behandling og kan herunder fastsætte forskellige frister for nærmere angivne poster på årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om specifikationen af de poster på årsbudgettet, hvortil kommunalbestyrelsen ved årsbudgettets endelige vedtagelse skal tage bevillingsmæssig stilling.

§ 39. Det endeligt vedtagne årsbudget og de flerårige budgetoverslag skal være tilgængelige for kommunens beboere.

Stk. 2. En kort redegørelse for indholdet af årsbudgettet og budgetoverslagene skal inden det kommende regnskabsårs begyndelse udsendes til kommunens beboere eller indrykkes i den lokale presse efter kommunalbestyrelsens bestemmelse.

§ 40. Årsbudgettet afgiver i den form, hvori det endeligt er vedtaget af kommunalbestyrelsen, den bindende regel for størrelsen af næste års kommunale skatteudskrivning. De poster på årsbudgettet, hvortil kommunalbestyrelsen ved årsbudgettets vedtagelse har taget bevillingsmæssig stilling, jf. § 38, stk. 2, afgiver tillige den bindende regel for næste års kommunale forvaltning.

Stk. 2. Bevillingsmyndigheden er hos kommunalbestyrelsen. Foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, må ikke iværksættes, før

Dato: 1. januar 2004

kommunalbestyrelsen har meddelt den fornødne bevilling. Dog kan foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller anden bindende retsforordning, om fornødent iværksættes uden kommunalbestyrelsens forudgående bevilling, men bevilling må da indhentes snarest muligt. Endvidere kan kommunalbestyrelsen bemyndige økonomiudvalget til at meddele tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb fra en drifts- eller anlægsbevilling ønskes overført til en anden drifts- eller anlægsbevilling.

Stk. 3. Enhver tillægsbevilling skal angive, hvorledes den bevilgede udgift skal dækkes.

§ 41. Beslutning om optagelse af lån og påtagelse af garantiforpligtelser skal, medmindre indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter andet, træffes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler, hvorefter beslutning om indgåelse af leje- og leasingaftaler, som udgør en særlig forpligtelse for kommunen, skal træffes af kommunalbestyrelsen.

§ 41 a. Beslutning om fastsættelse af betaling fra borgerne for ydelser fra kommunale forsyningsvirksomheder og for benyttelse af sociale institutioner og ordninger m.v. samt skolefritidsordninger skal træffes af kommunalbestyrelsen.

§ 42. Enhver kommune skal have en sagkyndig revision, der skal godkendes af tilsynsmyndigheden. Kommunalbestyrelsens afskedigelse af revisionen kræver tilsynsmyndighedens samtykke.

Stk. 2. Revisionen skal omfatte alle under kommunalbestyrelsen hørende regnskabsområder. Ved revisionen efterprøves, om regnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Endvidere vurderes det, om udførelsen af kommunalbestyrelsens og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Stk. 3. Det påhviler revisionen regelmæssigt at foretage en kritisk gennemgang af kommunens regnskabsføring og de i forbindelse hermed etablerede kontrolforanstaltninger med henblik på at efterprøve, om disse er betryggende.

Stk. 4. Revisionen afgiver en årsberetning om revisionen af kommunens årsregnskab. Revisionen afgiver endvidere beretning i årets løb, når det er foreskrevet, eller når revisionen finder det hensigtsmæssigt (delberetninger).

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe og meddele de oplysninger, der er fornødne for revisionens virksomhed.

Dato: 1. januar 2004

Stk. 6. Revisionen må ikke deltage i eller tage medansvar for beslutninger, hvorved revisionens stilling som uafhængig revision vil kunne bringes i fare.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen fastsætter de nærmere regler for indretningen af kommunens kasse- og regnskabsvæsen i et regulativ, hvori der tillige optages forskrifter vedrørende forretningsgangen inden for kasse- og regnskabsvæsenet. Regulativet tilstilles den kommunale revision, som tillige skal underrettes om alle ændringer af regulativet, før de sættes i kraft.

§ 42 a. Revisionen af Københavns Kommunes regnskaber varetages af kommunens revisionsdirektorat. De nærmere bestemmelser om revisionens virksomhed fastsættes i en revisionsvedtægt, der vedtages af Borgerrepræsentationen og stadfæstes af indenrigs- og sundhedsministeren.

Stk. 2. Revisionsdirektoratet henhører under Borgerrepræsentationen, men har ved revisionens udførelse et selvstændigt ansvar i overensstemmelse med revisionsvedtægtens bestemmelser. Afskedigelse af direktoratets chef kræver indenrigs- og sundhedsministerens samtykke.

Stk. 3. For revisionen gælder i øvrigt reglerne i § 42, stk. 2-7.

§ 42 b. Kommunalbestyrelsens formand sørger for, at revisionens beretninger, jf. § 42, stk. 4, udsendes til kommunalbestyrelsens medlemmer senest 7 dage efter modtagelsen.

§ 42 c. Revisionen har adgang til at forelægge revisionens beretninger, jf. § 42, stk. 4, for kommunalbestyrelsen. Forelæggelse af revisionens beretninger for kommunalbestyrelsen skal endvidere ske, når mindst en fjerdedel af medlemmerne anmoder herom. Kommunalbestyrelsens formand fastsætter på revisionens henholdsvis mindst en fjerdedel af medlemmernes anmodning tid og sted for forelæggelsen og indkalder kommunalbestyrelsens medlemmer.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens formand sørger for, at der så vidt muligt senest 4 hverdage inden revisionens forelæggelse udsendes en indkaldelse til kommunalbestyrelsens medlemmer, og at det fornødne materiale til forelæggelsen så vidt muligt er tilgængeligt for medlemmerne senest 3 hverdage inden mødet. § 8, stk. 4, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan tillade, at andre deltager i eller overværer forelæggelsen.

Stk. 4. Ved forelæggelsen kan der ikke træffes beslutninger.

§ 43. Kommunens bogføring skal kunne give oversigt over, hvorledes kommunens midler er forvaltet, og om forvaltningen er i overensstemmelse med årsbudgettet og kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger.

§ 44. Midler, som ikke af hensyn til de daglige forretninger skal foreligge kontant, skal indsættes i pengeinstitut eller på postgirokonto eller

Dato: 1. januar 2004

anbringes i sådanne obligationer eller investeringsbeviser, i hvilke fondes midler kan anbringes.

§ 45. Kommunens årsregnskab aflægges af økonomiudvalget til kommunalbestyrelsen inden en af indenrigs- og sundhedsministeren fastsat frist. Regnskabet skal ledsages af en fortegnelse over kommunens kautions- og garantiforpligtelser. Herudover skal regnskabet i fornødent omfang være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen afgiver regnskabet til revisionen. Efter at revisionens bemærkninger til årsregnskabet har været meddelt økonomiudvalget og - for så vidt angår bemærkninger, der ikke umiddelbart angår den forvaltning, der hører under økonomiudvalget - tillige den pågældende kommunale myndighed til besvarelse, træffer kommunalbestyrelsen i et møde afgørelse med hensyn til de fremkomne bemærkninger og regnskabets godkendelse.

Stk. 3. Det endeligt godkendte regnskab skal være tilgængeligt for kommunens beboere.

§ 46. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om bestyrelsen af kommunens kasse- og regnskabsvæsen, om aflæggelse af årsregnskabet, om revision og om afgørelse af bemærkninger.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om udarbejdelse og udsendelse af oplysninger til kommunalbestyrelsen om kommunens økonomiske forhold.

Kapitel VIII

Særlige bestemmelser

§ 57. Indenrigs- og sundhedsministeren foreskriver formen for kommunernes årsbudget, flerårige budgetoverslag og regnskab.

Stk. 2. Kommunens årlige regnskab sendes til vedkommende statsamtmand, jf. § 47, sammen med revisionsberetningen og de afgørelser, som kommunalbestyrelsen har truffet i forbindelse hermed, jf. § 45, stk. 2. Fristen for regnskabets indsendelse til statsamtmanden fastsættes af indenrigs- og sundhedsministeren.

Stk. 3. Når revisionen afgiver en delberetning, jf. § 42, stk. 4, til kommunalbestyrelsen, skal revisionen underrette vedkommende statsamtmand, jf. § 47, herom.

Dato: 1. januar 2004

10.1 Bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. (Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1095 af 12. december 2003)

Bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

I medfør af § 37, stk. 2, § 38, stk. 2, § 45, stk. 1, § 46 og § 57, stk. 1, og stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 968 af 2. december 2003, § 11 og § 12 i lov om hovedstadsområdets kollektive persontrafik, jf. lovbekendtgørelse nr. 492 af 16. juni 1995, § 6, stk. 1, og § 7, stk. 2, i lov nr. 1132 af 21. december 1994 om Hovedstadens Sygehusfællesskab og § 9, stk. 1, i lov nr. 354 af 2. juni 1999 om Hovedstadens Udviklingsråd samt kgl. anordning nr. 560 af 13. november 1975 fastsættes:

§ 1. I »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner« fastsætter Indenrigs- og Sundhedsministeriet forskrifter vedrørende formen for kommunernes årsbudget, flerårige budgetoverslag og regnskab, regler om specifikation af de poster på årsbudgettet, hvortil kommunalbestyrelsen ved dettes endelige vedtagelse skal tage bevillingsmæssig stilling, samt regler om udarbejdelse og udsendelse af oplysninger til kommunalbestyrelsen om kommunens økonomiske forhold.

Stk. 2. "Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner" er tilgængelig på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside, www.im.dk, under "Budget- og regnskabssystem".

Stk. 3. Ændringer eller tilføjelser til »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner« træder i kraft ugedagen efter offentliggørelse på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside, medmindre andet fastsættes i forbindelse med offentliggørelsen af materialet.

§ 2. Der skal være balance mellem indtægter og udgifter på årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag.

Stk. 2. Ændringsforslag til forslag til årsbudget skal angive, hvilken bevilling forslaget retter sig imod, samt med hvilket beløb bevillingen ønskes ændret. Balancen i årsbudgettet tilvejebringes ved forhøjelse eller nedsættelse af den kommunale indkomstskat, medmindre kommunalbestyrelsen vedtager at tilvejebringe balancen på anden måde.

Stk. 3. Perioden for de flerårige budgetoverslag fastsættes til 3 år. Ændringsforslag til de flerårige budgetoverslag skal have en sådan specifikationsgrad, at oversigter i budget- og regnskabssystemet, som enten skal indsendes til staten, eller som skal foreligge i forbindelse med budgetbehandlingen, umiddelbart skal kunne udfyldes. Ændringsforslag til de flerårige budgetoverslag skal angive med hvilket beløb, posten øn-

Dato: 1. januar 2004

skes ændret. Balancen i de flerårige budgetoverslag tilvejebringes ved forhøjelse eller nedsættelse af den kommunale indkomstskat, medmindre kommunalbestyrelsen vedtager at tilvejebringe balancen på anden måde.

§ 3. Den regnskabsmæssige supplementsperiode løber fra regnskabsårets udgang til udgangen af februar måned i det følgende regnskabsår. Kommunalbestyrelsen kan i kommunens kasse- og regnskabsregulativ fastsætte en kortere supplementsperiode, som dog ikke må fastsættes til at udløbe før den 15. januar.

§ 4. Kommunalbestyrelsen antager en sagkyndig revision, jf. § 42, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal give revisionen adgang til at foretage de undersøgelser m.v., denne finder nødvendige, og skal sørge for, at revisionen i øvrigt får de oplysninger og den bistand, som revisionen anser for påkrævet for udførelsen af hvervet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen fastsætter de nærmere regler om revisionen i et revisionsregulativ.

§ 5. Revisionen afgiver en årsberetning om revisionen af årsregnskabet. Revisionen afgiver endvidere beretning i årets løb, når det er foreskrevet, eller revisionen finder det hensigtsmæssigt (delberetninger), jf. § 42, stk. 4, i lov om kommuners styrelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens formand sørger for, at revisionens årsberetning og delberetninger udsendes til kommunalbestyrelsens medlemmer senest 7 dage efter modtagelsen, jf. § 42 b i lov om kommuners styrelse.

§ 6. I delberetninger redegøres for den udførte revision samt for forhold, der har givet anledning til bemærkninger, eller forhold i øvrigt, som revisionen har fundet anledning til at fremdrage. Revisionen skal gøre bemærkning, hvis den mener, at regnskabets poster ikke er i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens beslutninger, eller at der er handlet i strid med gældende love og bestemmelser, jf. § 42, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Revisionens bemærkninger efter 2. pkt. skal fremgå særskilt af beretningen.

Stk. 2. Beretningen forelægges økonomiudvalget og for så vidt angår bemærkninger, der ikke umiddelbart angår den forvaltning, der hører under økonomiudvalget tillige den pågældende kommunale myndighed til besvarelse, inden kommunalbestyrelsen i et møde træffer afgørelse om revisionens bemærkninger og om eventuelle andre spørgsmål vedrørende det pågældende regnskab.

Stk. 3. Beretningen og kommunalbestyrelsens afgørelse herom indsendes til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter modtagelsen af beretningen, dog senest samtidig med afgørelsen vedrørende revisionsberetningen om årsregnskabet, jf. § 7. Samtidig sendes et eksemplar af afgørelsen til revisionen.

Dato: 1. januar 2004

§ 7. Årsregnskabet aflægges af økonomiudvalget/magistraten til kommunalbestyrelsen, således at årsregnskabet kan afgives til revisionen inden den 1. juni det følgende år.

Stk. 2. Efter at revisionen af årsregnskabet er afsluttet, skal dette af revisionen forsynes med påtegning om, at revisionen er udført i overensstemmelse med revisionsregulativets bestemmelser.

Stk. 3. Revisionen afgiver inden den 15. august beretning om revisionen af årsregnskabet til kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Den i § 6, stk. 1 og 2, angivne fremgangsmåde finder også anvendelse på revisionens og kommunalbestyrelsens behandling af årsregnskabet.

Stk. 5. Kommunens årsregnskab sendes inden udgangen af september måned til tilsynsmyndigheden sammen med revisionsberetningen og de afgørelser, som kommunalbestyrelsen har truffet i forbindelse hermed. Samtidig sendes afgørelserne til revisionen.

§ 8. Årsregnskabet aflægges i Københavns Kommune af økonomiudvalget til Borgerrepræsentationen, således at årsregnskabet kan afgives til revisionen inden 1. juni det følgende år.

Stk. 2. Revisionen afgiver inden den 15. september beretning om revisionen af årsregnskabet til Borgerrepræsentationen.

Stk. 3. Københavns Kommunes årsregnskab sendes inden den 31. december til tilsynsmyndigheden sammen med økonomiudvalgets revisionsbetænkning og de afgørelser, som Borgerrepræsentationen har truffet i forbindelse hermed.

§ 9. §§ 4-7 finder ikke anvendelse på Københavns Kommune.

§ 10. Reglerne i § 1, § 2, stk. 1, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, 1.-3. pkt., og §§ 3-7 gælder tilsvarende for Hovedstadens Sygehusfællesskab.

§ 11. De forpligtelser, som efter denne bekendtgørelse påhviler kommunalbestyrelsen og økonomiudvalget/magistraten, påhviler i Hovedstadens Sygehusfællesskab bestyrelsen henholdsvis direktionen.

§ 12. Reglerne i § 1, § 2, stk. 1, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, 1.-3. pkt., og §§ 3-5 gælder tilsvarende for Hovedstadens Udviklingsråd.

Stk. 2. De forpligtelser, som efter denne bekendtgørelse påhviler kommunalbestyrelsen, påhviler i Hovedstadens Udviklingsråd rådet.

§ 13. Hovedstadens Udviklingsråds revision redegør i delberetninger for den udførte revision samt for forhold, der har givet anledning til bemærkninger, eller forhold i øvrigt, som revisionen har fundet anledning til at fremdrage. Revisionen skal gøre bemærkning, hvis den mener, at regnskabet poster ikke er i overensstemmelse med udviklingsrådets beslutninger, eller at der er handlet i strid med gældende love og bestem-

Dato: 1. januar 2004

melser, jf. § 42, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Revisionens bemærkninger efter 2. pkt. skal fremgå særskilt af beretningen.

Stk. 2. Hovedstadens Udviklingsråd træffer i et møde afgørelse om revisionens bemærkninger og om eventuelle andre spørgsmål vedrørende det pågældende regnskab.

Stk. 3. Beretningen og rådets afgørelse herom indsendes til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter modtagelsen af beretningen, dog senest samtidig med afgørelsen vedrørende revisionsberetningen om årsregnskabet, jf. § 14. Samtidig sendes et eksemplar af afgørelsen til revisionen.

§ 14. Årsregnskabet aflægges til Hovedstadens Udviklingsråd, således at årsregnskabet kan afgives til revisionen inden den 1. juni det følgende år.

Stk. 2. Efter at revisionen af årsregnskabet er afsluttet, skal dette af revisionen forsynes med påtegning om, at revisionen er udført i overensstemmelse med revisionsregulativets bestemmelser.

Stk. 3. Revisionen afgiver inden den 15. august beretning om revisionen af årsregnskabet til Hovedstadens Udviklingsråd.

Stk. 4. Den i § 13, stk. 1 og 2, angivne fremgangsmåde finder også anvendelse på revisionens og rådets behandling af årsregnskabet.

Stk. 5. Hovedstadens Udviklingsråds årsregnskab sendes inden udgangen af september måned til tilsynsmyndigheden sammen med revisionsberetningen og de afgørelser, som rådet har truffet i forbindelse hermed. Samtidig sendes afgørelserne til revisionen.

§ 15. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2004.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 1037 af 16. december 1999 om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, den 12. december 2003

Lars Løkke Rasmussen

/Henning Elkjær Nielsen

Dato: 8. juni 2007

10.1.1 Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

§ 1

I bekendtgørelse nr. 1095 af 12. december 2003 om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. foretages følgende ændringer:

1. I § 7, stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »hermed«: », jf. dog stk. 6«.

2. I § 7 indsættes som stk. 6:

» *Stk. 6.* Årsregnskab for 2006 for kommuner, hvorfra der i henhold til lovgivningen vedrørende kommunalreformen er overført opgaver, som mere end fem årsværk er beskæftiget med, sendes inden den 15. november 2007 til tilsynsmyndigheden sammen med revisionsberetningen og de afgørelser, som kommunalbestyrelsen har truffet i forbindelse hermed. Samtidig sendes afgørelserne til revisionen.«

§ 2

Bekendtgørelsen træder i kraft den 6. maj 2007.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, den 25. april 2007

Lars Løkke Rasmussen

/Henning Elkjær Nielsen

Dato: 1. oktober 2001

**10.2 Bekendtgørelse om kommunernes budgetfrister og budgetfrister for Hovedstadens Udviklingsråd
(Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1036 af 16. december 1999)**

I henhold til § 37, stk. 1, og § 38, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 810 af 28. oktober 1999, og § 9, stk. 2, i lov nr. 354 af 2. juni 1999 om Hovedstadens Udviklingsråd fastsættes:

§ 1. Forslag til kommunernes årsbudget og flerårige budgetoverslag udarbejdes af økonomiudvalget/magistraten til kommunalbestyrelsen senest den 15. september forud for det pågældende regnskabsår.

§ 2. Kommunalbestyrelsens 2. behandling af forslaget til årsbudget og flerårige budgetoverslag foretages senest den 15. oktober.

§ 3. Forslag til Hovedstadens Udviklingsråds årsbudget og flerårige budgetoverslag forelægges for Hovedstadens Udviklingsråd senest den 1. juli forud for det pågældende regnskabsår.

Stk. 2. Forslaget til årsbudget og flerårige budgetoverslag skal undergives to behandlinger i rådet med mindst 4 ugers mellemrum.

Stk. 3. Rådets 2. behandling af forslaget til årsbudget og flerårige budgetoverslag foretages senest den 15. september.

§ 4. For år 2000 udarbejdes et forslag til første halvårs budget for Hovedstadens Udviklingsråd, der dækker perioden 1. januar 30. juni 2000, inden den 15. februar 2000. Rådets 2. behandling af første halvårs budget for år 2000 foretages senest den 15. marts 2000. Forslaget til årsbudget for år 2000, der dækker perioden 1. januar 31. december 2000 og dermed også omfatter første halvårs budget, udarbejdes inden den 31. marts 2000. Rådets 2. behandling af årsbudgettet for år 2000 foretages senest den 15. maj 2000.

§ 5. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2000.

Stk. 2. Samtidig ophæves Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 495 af 24. juni 1991 om kommunernes budgetfrister.

Dato: 1. oktober 2001

10.3 Kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder

10.3.1 Bekendtgørelse om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder (Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1176 af 15. december 2000)

I medfør af § 55, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 810 af 28. oktober 1999, fastsættes:

§ 1. Kommunens gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder i årsregnskabet må ikke overstige kommunens likvide beholdninger tillagt ledigt træk på kommunens kassekredit ved regnskabsårets udgang.

Stk. 2. Gælden til de kommunale forsyningsvirksomheder opgøres som summen af kommunens negative mellemværender med de enkelte forsyningsområder på hver af funktionerne 9.30, 9.31, 9.33 og 9.34 samt funktion 9.35, gruppering 01, i »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner«. Ved opgørelsen af det negative mellemværende på hver af de ovennævnte funktioner kan kommunen til og med regnskabsåret 2001 fratække et beløb svarende til et i regnskabet for 1991 registreret negativt mellemværende på den pågældende funktion.

Stk. 3. De likvide beholdninger opgøres som summen af saldierne på funktionerne 9.01-9.11 i »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner« og deponerede beløb vedrørende forsyningsvirksomheder, jf. § 4, stk. 3-8, i bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv. Ledigt kassekredittræk opgøres efter reglerne i bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v

Stk. 4. Indenrigsministeriet kan i særlige tilfælde meddele tilladelse til forlængelse af den i stk. 2 nævnte periode ud over regnskabsåret 2001.

§ 2. Kommunens gæld til og tilgodehavender hos de kommunale forsyningsvirksomheder i det enkelte regnskabsår forrentes med en årlig rente svarende til markedsrenten.

Stk. 2. Forrentningen beregnes på grundlag af mellemværenderne med de kommunale forsyningsvirksomheder på hver af funktionerne 9.30, 9.31, 9.33 og 9.34 samt funktion 9.35, gruppering 01, i »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner«.

Stk. 3. Indenrigsministeren kan meddele tilladelse til at foretage forrentning med en årlig rente, der afviger fra markedsrenten, når særlige forhold taler herfor.

§ 3. Bekendtgørelsen træder i kraft den 30. december 2000, og har virkning fra og med regnskabsåret 2000.

Stk. 2. Samtidig ophæves Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 804 af 12. november 1998 om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder.

Dato: 1. oktober 2001

10.3 Vejledning om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder (Indenrigsministeriets vejledning af 16. februar 2001)

1. Indledning

Indenrigsministeriet har ved bekendtgørelse nr. 1176 af 15. december 2000 fastsat regler om mellemværender mellem kommuner og kommunale forsyningsvirksomheder.

Bekendtgørelsen erstatter Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 804 af 12. november 1998.

2. Kommunens gæld til forsyningsvirksomhederne må ikke overstige kommunens likviditet

Det fremgår af bekendtgørelsens § 1, *stk. 1*, at kommunens samlede gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder, opgjort ud fra kommunens årsregnskab, ikke må overstige kommunens likvide beholdninger tillagt ledigt kassekredittræk ved regnskabsårets udgang.

I bekendtgørelsens § 1, *stk. 2*, er fastsat regler for opgørelsen af kommunens gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder. Gælden opgøres ud fra kommunens årsregnskab som summen af kommunens negative mellemværender med de enkelte forsyningsområder.

For hvert *forsyningsområde* opgøres gælden som kommunens negative mellemværende med det pågældende forsyningsområde set under ét. Eksempelvis inden for spildevandsområdet foreligger der en gæld, såfremt kommunens mellemværende med *alle* kommunens spildevandsanlæg regnet under ét er negativ. De øvrige områder opgøres på samme måde.

Kommunens *samlede gæld* til de kommunale forsyningsvirksomheder opgøres herefter som summen af de negative mellemværender med de enkelte forsyningsområder. Eventuelle kommunale tilgodehavender (positive mellemværender) på visse forsyningsområder kan således *ikke* modregnes i gælden (negative mellemværender) på andre forsyningsområder.

Der indgår fem forskellige forsyningsområder i opgørelsen, svarende til følgende fem funktioner i det kommunale årsregnskab, jf. »Budget og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner«:

9.30 Spildevandsanlæg med betalingsvedtægt

9.31 Gasforsyning

9.33 Varmeforsyning

9.34 Vandforsyning

9.35 gr. 01 Renovation

Da reglen indførtes med virkning for kommunal gæld opstået fra og med 1992, indeholder § 1, *stk. 2*, en bestemmelse, hvorefter kommunen ved opgørelsen af det negative mellemværende på hver af de ovennævnte funktioner i perioden til og med år 2001 kan fratække et beløb svarende til et i regnskabet for 1991

Dato: 1. oktober 2001

registreret negativt mellemværende på den pågældende funktion. § 1, stk. 4, indeholder dog en bestemmelse om, at indenrigsministeren i særlige tilfælde kan dispensere fra denne frist, således at perioden kan forlænges ud over år 2001.

Kommunens likvide beholdninger opgøres i henhold til bekendtgørelsens § 1, stk. 3, ud fra det kommunale årsregnskab som summen af saldiene på funktionerne 9.01-9.11 tillagt deponerede beløb vedrørende forsyningsvirksomheder, jf. § 4, stk. 3-8, i bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv. Hertil kan tillægges ledigt kassekredittræk opgjort ved regnskabsårets slutning (dvs. den 31. december). Opgørelsen heraf sker efter reglerne i bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

3. Gæld og tilgodehavender mellem kommunen og de kommunale forsyningsvirksomheder skal forrentes med en rente svarende til markedsrenten

Bestemmelsen i bekendtgørelsens § 2, stk. 1, indebærer, at kommunens gæld til og tilgodehavender hos de kommunale forsyningsvirksomheder fra og med 1992 skal forrentes med en årlig rente svarende til markedsrenten. Der er ikke i bekendtgørelsen indsat nærmere bestemmelser for opgørelse af markedsrenten. Det skyldes et ønske om at sikre kommunerne en adgang til at tilpasse forrentningen af deres mellemværende med forsyningsvirksomhederne til de lokale forhold. Kommunerne kan således have forhandlet sig frem til forskellige forrentningsaftaler med deres pengeinstitutter, hvilke kan lægges til grund for opgørelse af markedsrenten. Alternativt kan som retningsgivende for markedsrenten peges på den gennemsnitlige effektive 10-årige statsobligationsrente som denne opgøres af Nationalbanken.

Der anvendes som hovedregel samme rentesats ved forrentning af gæld og tilgodehavender, jf. dog afsnit 4 nedenfor.

Forrentningen skal som minimum beregnes en gang årligt på grundlag af de mellemværender mellem kommunen og de enkelte kommunale forsyningsvirksomheder, der ved regnskabsårets begyndelse er opført på finansiel status.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte at foretage forrentning på grundlag af opgørelser over kommunens mellemværender med forsyningsvirksomhederne i løbet af regnskabsåret, f.eks. månedlige eller kvartalsvise opgørelser.

4. Særlige forhold

Reglerne i bekendtgørelsen gælder ikke i tilfælde, hvor andet særligt er hjemlet i lovgivningen.

4.1. Varmeforsyning

I henhold til lov om indeksregulerede realkreditlån kan der ydes indeksslån til visse varmforsyningsanlæg. I den udstrækning, kommunen har optaget sådanne indeksslån til et kommunalt varmforsyningsanlæg, skal kommunen foretage forrentningen af kommunens tilgodehavende ud fra den årlige regulering og forrentning af de pågældende indeksslån

Dato: 1. oktober 2001

4.2. Vandforsyning

Ifølge vandforsyningsloven kan kommuner yde støtte til kommunale vandforsyningsanlæg. Støtten kan bl.a. ydes i form af udlæg på gunstige rentevilkår.

Regnskabsteknisk skal der imidlertid i det kommunale regnskab beregnes en forrentning - efter samme regler som for de øvrige forsyningsvirksomheder - af mellemværenderne mellem kommunen og den kommunale vandforsyning. Eventuelle tilskud i form af gunstige rentevilkår skal derfor registreres i regnskabet som et kommunalt tilskud til vandforsyningen, og størrelsen af tilskuddet beregnes som forskellen mellem den almindelige forrentning og forrentningen beregnet på de gunstige rentevilkår.

4.3. Renovation

Det er i henhold til miljøbeskyttelsesloven op til kommunalbestyrelsens beslutning, om renovationsområdet skal gebyrfinansieres eller skattefinansieres.

I det omfang kommunalbestyrelsen har besluttet at foretage gebyrfinansiering på renovationsområdet er dette omfattet af bekendtgørelsens bestemmelser.

Dette indebærer, at der på renovationsområdet fra og med regnskabsåret 1992 skal ske mellemregning med kommunen for de områder, som kommunalbestyrelsen har besluttet at gebyrfinansiere. Regnskabsteknisk skal de gebyrfinansierede områder således behandles på samme måde som de kommunale forsyningsvirksomheder.

4.4. El-forsyning

Med ikrafttræden af lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning, er netvirksomheder ikke omfattet af det kommunalretlige hvile sig selv princip, men reguleret i selve loven. Som følge heraf indgår funktion 9.32 El-forsyning ikke i likviditets- og forrentningsreglen, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2 og § 2, stk. 2.

For så vidt angår forrentning af kommunernes mellemværende med elforsyningen er reglerne herfor fastsat i lov om elforsyning. Det følger af lov om elforsyning, at kommunernes mellemværende med netvirksomheder skal forrentes svarende til markedsrenten. For særlige budget- og regnskabsmæssige regler for elområdet henvises til Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner.

4.5. I øvrigt

Bekendtgørelsens § 2, stk. 3, indeholder en bestemmelse om, at indenrigsministeren kan meddele tilladelse til at foretage forrentning med en årlig rente, der afviger fra markedsrenten, når særlige forhold taler herfor.

Bestemmelsen sigter på situationer, hvor kommuner har optaget lån til nærmere bestemte forsyningsformål til en fast rente, der afviger væsentligt fra den aktuelle markedsrente. Det følger heraf, at dispensation søges konkret i forhold til det enkelte lån.

Dato: 1. oktober 2001

5. Ikrafttræden

Bekendtgørelse nr. 1176 af 15. december 2000 om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder træder i kraft den 30. december 2000, og har virkning fra og med regnskabsåret 2000.

Dato: Maj 2003

10.4 Kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

10.4.1 Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

(Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 295 af 26. april 2001)

I medfør af §§ 41, 55 og 57 i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 629 af 29. juni 2001:

Kapitel 1 Adgang til lånoptagelse m.v.

§ 1. En kommunes samlede låntagning må i det enkelte regnskabsår ikke overstige kommunens adgang til at optage lån i henhold til §§ 2-3 og §§ 17-18.

§ 2. En kommunes adgang til i det enkelte regnskabsår at optage lån, jf. § 4, svarer til summen af følgende kommunale udgifter:

- 1) Investeringsudgiften ved indvinding og distribution af brugsvand.
- 2) Investeringsudgiften ved netvirksomhed og produktion af elektricitet ved afbrænding af affald, jf. § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning.
- 3) Udgiften til overførelse af aktiver til forsyningspligtige virksomheder, jf. § 102, stk. 2, i lov om elforsyning.
- 4) Investeringsudgiften ved produktion og distribution af gas (dog ikke naturgas) og varme, herunder udgiften ved investering i affaldsforbrændingsanlæg med varmeudnyttelse. Endvidere er der låneadgang til kommunens andel af lån, der optages af et regionalt naturgasselskab i henhold til Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 864 af 6. december 1998 om lånerammer for de regionale naturgasselskaber. Låneadgangen omfatter investeringsudgiften ved distribution af naturgas samt driftsunderskuddet, inkl. renter og afdrag, vedrørende naturgasdistributionen, i det omfang det regionale naturgasselskabs låneramme er overholdt, jf. Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 864 af 6. december 1998. Lån vedrørende naturgas kan alene optages på de i nærværende bekendtgørelse anførte vilkår for låntagning.
- 5) Investeringsudgiften ved kloakering og rensningsanlæg.
- 6) Investeringsudgiften til renovation m.v. Ved investering i affaldsforbrændingsanlæg med varmeudnyttelse gælder nr. 3.
- 7) Udgiften til opførelse og vedligeholdelse, opretning samt forbedring af kollektive energiforsyningsanlæg med tilbehør, herunder ledningsnet. Til energiforsyningsanlæg kan der uanset bestemmelsen i § 11, stk. 1, optages nominelle lån med op til fem års afdragsfrihed.
- 8) Udgiften ved energibesparende foranstaltninger i bygninger eller anlæg, der tilhører kommunen eller en institution, hvis låntagning henføres til kommunen, jf. § 4, stk. 1, nr. 3 og 4. Ved energibesparende foranstaltninger forstås:
 - a) sådanne foranstaltninger, som er nævnt i § 1 i Byggestyrelsens bekendtgørelse om varmesyn, energiattest og energikonsulenter, og
 - b) udskiftning af lyskilder og armaturer til mere eløkonomiske typer, anskaffelse af automatik til regulering eller styring af elforbruget samt udskiftning af elanlæg og elapparater i øvrigt til eløkonomiske typer.
- 9) Udgiften til installation af elektricitets- eller varmeproducerende anlæg baseret på indenlandske, herunder vedvarende, energikilder i ejendomme

Dato: Maj 2003

til sociale, kulturelle og undervisningsmæssige formål.

- 10) Udgifter, herunder indfrieede garantier, til foranstaltninger omfattet af en saneringsplan i henhold til lov om sanering, en beslutning i medfør af lov om byfornyelse og boligforbedring, eller en beslutning i medfør af lov om byfornyelse, dog kun 95 pct. af udgifter, herunder indfrieede garantier, til beslutninger hvortil kommunen har hjemtaget bindende tilsagnsramme efter den 31. december 2000.
- 11) Udgiften ved gennemførelse af forbedringer i kommunale beboelsesejendomme efter forslag fra beboerrepræsentanterne eller efter krav fra beboerrepræsentanterne eller et flertal af lejerne.
- 12) Udgiften ved kommunens andelsindskud i henhold til § 2, stk. 6, i lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber.
- 13) Udgiften, herunder indfrieede garantier, ved opførelse af støttede private andelsboliger eller ustøttede private andelsboliger i henhold til lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.
- 14) Udgiften, excl. grundkapitalen på 14 pct., dog for tilsagn meddelt i perioden 15. juni 2001 til 14. juni 2004 7 pct., ved opførelse eller erhvervelse af kommunale almene ældreboliger i medfør af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v., samt udgiften til udbedringsarbejder m.v. i kommunale almene ældreboliger efter samme lovs § 92. Til ældreboligformål kan der uanset bestemmelsen i § 11, stk. 1, optages lån i realkreditinstitutter og i Kommunekredit efter reglerne i lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.
- 15) Udgiften til opførelse eller erhvervelse af ældre- og handicapegnede boliger (»fuldmagtsboliger«), hvor boligernes indretning er i overensstemmelse med, hvad der foreskrives om boligernes indretning i lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v., excl. 14 pct. af ejendommens værdi.
- 16) Udgiften til erhvervelse og indretning af ejendomme til udlejning til beboelse i henhold til integrationsloven.
- 17) 85 pct. af udgiften til erhvervelse af arealer og ejendomme til kommunal jordforsyning med benyttelseskode 05: Landbrug bebygget, 07: Frugtplantage, gartneri og planteskoler eller 17: Ubebygget landbrugslod m.v. ved den senest foretagne offentlige vurdering.
- 18) Udgiften ved erhvervelse af ejendomme i medfør af lov om frigørelsesafgift af fast ejendom. Optages lån efter denne bestemmelse, skal lånet indfries, når ejendommen overgår til kommunalt formål, eller der skal ske deponering efter reglerne i § 4, stk. 3-8.
- 19) Udgiften til ydelse af lån efter § 1, stk. 1, i lov om lån til betaling af ejendomsskatter og om ændring af ligningsloven.
- 20) Udgiften til eller lovlig støtte til udskiftning, nybygning og reovering af færger samt færgefaciliteter ved de i bilaget anførte færgeoverfarter. Til de nævnte formål kan der for de færgeoverfarter, som er omfattet af lov om trafikstøtte til de mindre øer, efter byggeperioden alene optages lån efter bestemmelsen i § 11, stk.1, med en mindste løbetid på 15 år.
- 21) Udgiften til anlægsarbejder i kommunale havne og kommunale selvstyrehavne.

Stk.2. En kommunes adgang til at optage lån omfatter herudover følgende lån:

- 1) Lån, der efter § 4, stk. 1, nr. 3, henregnes til en kommunes låntagning, og som optages med henblik på at varetage netvirksomhed og produktion af elektricitet ved afbrænding af affald, jf. § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om elforsyning., der optages af fælleskommunale el-selskaber.
- 2) Lån, der svarer til det beløb, som samtidig bliver anvendt til indfrielse af ældre byggelån eller -kreditter, inkl. påløbne renter, der tidligere er optaget

Dato: Maj 2003

i overensstemmelse med denne bekendtgørelse eller tilsvarende tidligere bestemmelser fastsat af indenrigsministeren.

- 3) Lån, hvis provenu fuldt ud anvendes til indfrielse af eksisterende lån. Ved omlægning til et serie- eller annuitetslån er det en betingelse, at den totale finansiering herved til stadighed opfylder kravene i § 11, stk. 1. Hvis omlægningen sker fra et stående lån eller et lån med en afdragsfri periode, er det derudover en betingelse, at den gennemsnitlige løbetid af den totale finansiering ikke herved overstiger 10 år. Ved omlægning til et stående lån eller lån med en afdragsfri periode er det en betingelse, at den totale finansiering herved til stadighed opfylder kravene i § 11, stk. 2. Hvis flere lån omlægges samtidig til et nyt lån, beregnes restløbetiden som en vægтет sum af de enkelte låns restløbetid.
- 4) Lån, der overtages fra en anden kommune eller en institution, hvis låntagning henføres til kommunen, jf. § 4, stk. 1, nr. 3 og 4, når dette lån tidligere er optaget i overensstemmelse med denne bekendtgørelse eller tilsvarende tidligere bestemmelser fastsat af indenrigsministeren.
- 5) Indestående prioriteter, der overtages i forbindelse med erhvervelse af fast ejendom, såfremt ejendommen erhverves af kommunen som ufyldestgjort panthaver på en tvangsauktion. Overtages prioriteter efter denne bestemmelse, skal prioriteterne indfries, hvis ejendommen overgår til kommunalt formål, eller der skal ske deponering efter reglerne i § 4, stk. 3-8.

Stk. 3. Ved opgørelse af låneadgangen efter stk. 1 i et regnskabsår medregnes alene de udgifter, som afholdes i det pågældende regnskabsår. Lån skal være optaget senest den 31. marts året efter regnskabsåret.

Stk. 4. Ved opgørelsen af kommunernes adgang til at optage lån efter stk. 1-2 kan ikke medregnes værdien af aftaler, herunder leje- og leasingaftaler, om benyttelse af ejendomme, lokaler, anlæg m.v., som før aftalens indgåelse har været i kommunens eje, jf. § 12. Den værdi, der er nævnt i 1. pkt., opgøres som den højeste af de værdier, der er nævnt i § 4, stk. 5.

§ 3. Den i § 2 fastsatte adgang til at optage lån gælder ikke for amtskommunerne bortset fra § 2, stk. 1, nr. 14 og 20, og stk. 2, nr. 2 og 3.

Stk. 2. Amtskommunerne kan inden for en ramme svarende til 25 pct. af den enkelte amtskommunes samlede nettoanlægsudgifter ekskl. moms optage lån. For hvert af regnskabsårene 2001 og 2002 kan amtskommunerne dog optage lån svarende til 30 pct. af den enkelte amtskommunes samlede nettoanlægsudgifter ekskl. moms. Reglerne i § 2, stk. 3 og 4, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Amtskommunerne kan optage lån til udgifter til investeringer i rullende materiel til passagertrafik på jernbane samt udgifter til investeringer i jernbaneinfrastruktur, herunder stationsanlæg og værksteder m.v.

Stk. 4. Københavns Amtskommune kan i det enkelte regnskabsår optage lån til betaling af forfaldne afdrag, dog således at amtskommunens samlede gældsbyrde hvert år nedbringes med et beløb svarende til 0,15 pct. af indkomstskattegrundlaget. 1. punktum omfatter dog ikke lån optaget i medfør af stk. 2.

§ 4. Til en kommunes låntagning henregnes:

- 1) Lån, der alene optages af kommunen.
- 2) Den del af lån optaget af flere kommuner i forening, som ifølge den indgåede aftale påhviler kommunen.
- 3) Den del af lån optaget af kommunale fællesskaber, interessentskaber, andelselskaber, aktieselskaber, anpartsselskaber, selvejende institutioner og lignende med kommunal deltagelse, som kan henføres til kommunen.
- 4) Lån optaget af en privat eller selvejende institution, der efter aftale med kommunen stiller pladser til rådighed med henblik på at løse opgaver efter

Dato: Maj 2003

lov om social service eller lov om aktiv socialpolitik. Lånet medregnes forholdsmæssigt i forhold til de pladser, der er til rådighed for kommunen.

- 5) Lån, der ikke er omfattet af nr. 1-4, i det omfang kommunen meddeler garanti for lånet, og lånet anvendes til finansiering af udgifter, der kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave.
- 6) Indestående prioriteter, der overtages, og pantebreve, der udstedes til sælger i forbindelse med erhvervelse af fast ejendom.
- 7) Indgåelse af aftaler, herunder leje- og leasingaftaler, om benyttelse af ejendomme, lokaler m.v., eller aftale om drift af institutioner, hvis etablering kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave.
- 8) Den del af aftaler, herunder leje- og leasingaftaler, indgået af kommunale fællesskaber, interessentskaber, andelsselskaber, aktieselskaber, anpartsselskaber, selvejende institutioner og lignende med kommunal deltagelse, om benyttelse af ejendomme, lokaler m.v., hvis etablering kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave.

Stk. 2. De dispositioner, der er nævnt i stk. 1, nr. 5, henregnes dog ikke til kommunens låntagning, hvis der meddeles garanti for lån til følgende formål:

- 1) Almene familieboliger, almene ungdomsboliger, almene ældreboliger og støttede private andelsboliger i henhold til lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.
- 2) Grundejerbidrag og private fællesveje i henhold til lov om grundejerbidrag til offentlige veje og lov om private fællesveje.

Stk. 3. De lån og aftaler, der er nævnt i stk. 1, nr. 2-8, henregnes dog ikke til kommunens låntagning, hvis kommunen samtidig efter reglerne i stk. 4-8 deponerer et beløb på en særskilt konto i et pengeinstitut eller deponerer obligationer i et pengeinstitut, et realkreditinstitut eller i KommuneKredit.

Stk. 4. Er der tale om optagelse af lån eller garanti for lån, skal det deponerede beløb eller kursværdien af de deponerede obligationer svare til låneprovenuet opgjort som anført i § 6, stk. 1 og 2.

Stk. 5. Er der tale om indgåelse af lejeaftaler og lignende, jf. stk. 1, nr. 7 og 8, skal det deponerede beløb eller kursværdien af de deponerede obligationer svare til den højeste af følgende værdier:

- 1) Opførelsesomkostningerne/anskaffelsesomkostningerne for de benyttede ejendomme, lokaler m.v.
- 2) Værdien af de benyttede ejendomme, lokaler m.v. ifølge den senest foretagne offentlige vurdering ved aftalens indgåelse.

Stk. 6. Opgørelsen af de i stk. 5, nr. 1 og 2 anførte beløb foretages ud fra værdien eller opførelsesudgiften for de benyttede ejendomme, lokaler m.v. på det tidspunkt, hvor der indgås kontrakt, idet der i opgørelsen medregnes eventuelle ombygningsudgifter, som er aftalt i kontrakt med udlejer. I det omfang der efterfølgende sker en forbedring i form af udvidelse, renovering eller anden genopretning, der ikke har karakter af almindelig vedligeholdelse, af det lejede, skal der foretages en yderligere deponering svarende til omkostningerne hertil

Stk. 7. Er der tale om indgåelse af en lejeaftale, reduceres det deponeringspligtige beløb med værdien af det hidtidige lejemål opgjort efter stk. 5.

Stk. 8. I låneperioden eller aftaleperioden kan der af det deponerede beløb eller de deponerede obligationer efter 10 år årligt hæves/frigives en femtededel. Endvidere kan der hvert år i låneperioden eller aftaleperioden hæves/frigives de til de deponerede beløb tilskrevne renter. Såfremt kommunen i årene efter deponeringen er foretaget, har ledig låneramme, kan kommunen nedbringe det deponerede beløb med et beløb svarende til ledig låneramme.

Stk. 9. Ved aftalens ophør/lånets indfrielse kan kommunen hæve den eventuelt resterende del af det deponerede beløb eller de deponerede obligationer.

Dato: Maj 2003

§ 5. For de regionale naturgasselskaber gælder, jf. § 2, stk. 3, i Miljø- og Energinisteriets bekendtgørelse nr. 864 af 6. december 1998 om lånerammer for de regionale naturgasselskaber, at betalingsforpligtelser i henhold til aftaler, herunder leje/leasingaftaler, der erstatter anlægsudgifter, indgået i regnskabsåret henregnes til naturgasselskabernes gæld ultimo regnskabsåret med et beløb svarende til det højeste af følgende beløb:

- 1) Opførelsesomkostningerne/anskaffelsesomkostningerne for de benyttede ejendomme, lokaler m.v.
- 2) Værdien af de benyttede ejendomme, lokaler m.v. ifølge den senest foretagne offentlige vurdering ved aftalens indgåelse.

Stk. 2. I de følgende regnskabsår nedsættes beløbet, hvormed aftalen henregnes til selskabets gæld, med en tyvendel årligt. Hvis aftalen er indgået for en periode på mindre end tyve år, nedsættes beløbet, hvormed aftalen henregnes til selskabets gæld, ved udgangen af hvert regnskabsår lineært svarende til den forløbne del af perioden. Ved aftalens ophør slutter henregningen til det regionale naturgasselskabs gæld.

§ 6. Lån opgøres med fradrag af eventuelt kurstab. Obligationslån opgøres til kursværdien af obligationerne ved hjemtagelsen af disse, selv om salg af obligationer endnu ikke har fundet sted.

Stk. 2. Indestående prioriteter og sælgerpantebreve opgøres til kurs 80. Lån med en restløbetid på 3 år eller derunder opgøres dog til restgældens nominelle beløb.

Stk. 3. Ved opgørelsen af byggelån og, for fælleskommunale selskaber, kassekreditter medregnes alene lån, som ikke omfattes af bestemmelserne i § 10. Sådanne lån medregnes med det beløb, der ved årets udgang er trukket på lånet ud over det ved årets begyndelse trukne beløb.

Stk. 4. Indgåelse af de i § 4, stk. 1, nr. 7 og 8, nævnte aftaler medregnes i låntagningen med et beløb, der svarer til værdien af de benyttede lokaler m.v., jf. § 4, stk. 5.

§ 7. Ved et salg af en af kommunens faste ejendomme, for hvilken kommunen har optaget lån, skal kommunen indfri det pågældende lån, medmindre kommunen efter reglerne i § 4, stk. 4-8, samtidig med salget deponerer et beløb svarende til det beløb, hvormed det pågældende lån kan indfries, jf. dog § 8.

Stk. 2. Ved et salg af et af kommunens anlæg, herunder færger og færgefaciliteter, for hvilket kommunen har optaget lån, gælder stk. 1 også, jf. dog §§ 8-9.

§ 8. Ved en overdragelse af en af kommunens faste ejendomme, for hvilken kommunen har optaget lån, til et selskab med begrænset hæftelse, som kommunen helt eller delvist ejer, skal kommunen nedbringe det pågældende lån med et beløb, der svarer til overdragelsessummen fratrukket den del heraf, der betales med aktier eller lignende i selskabet (apportindskud). Ved et senere salg af sådanne aktier eller lignende skal kommunen nedbringe det pågældende lån med et beløb, der svarer til salgssummen ved salget af aktierne eller lignende.

Stk. 2. Ved en overdragelse af et af kommunens anlæg, herunder færger og færgefaciliteter, for hvilket kommunen har optaget lån, til et selskab med begrænset hæftelse, som kommunen helt eller delvist ejer, gælder stk. 1 også, jf. dog § 9.

Stk. 3. Reglerne i stk. 1 og 2 gælder dog ikke, hvis kommunen efter reglerne i § 4, stk. 4-8, samtidig med overdragelsen deponerer et beløb, der svarer til det beløb, hvormed det pågældende lån skulle have være nedbragt efter stk. 1 eller 2.

Dato: Maj 2003

§ 9. Kommunens adgang efter §§ 7-8 til alternativt at foretage deponering efter § 4, stk. 4-8, gælder ikke i tilfælde, hvor det pågældende lån er optaget før 1. januar 2000, og hvor indenrigsministeren efter lov om trafikstøtte til de mindre øer yder tilskud til betaling af ydelserne på lånet, jf. § 3, stk. 3, i lov nr. 352 af 2. juni 1999.

Kapitel 2 **Kassekredit og vilkår for låntagning m.v.**

§ 10. I kommuner og amtskommuner må gennemsnittet over de sidste 12 måneder af de daglige saldi på funktion 9.50, kassekreditter og byggelån, excl. byggelån, der snarest efter byggearbejdet konverteres til langfristede lån, ikke overstige gennemsnittet i samme periode af de daglige saldi på likvide aktiver, jf. funktionerne 9.01, 9.05, , 9.08, 9.09, 9.10 og 9.11 i »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner«.

Stk. 2. Kassekreditten for kommunale fællesskaber, interessentskaber, andelselskaber, aktieselskaber, anpartsselskaber og lignende med bestemmende kommunal indflydelse må maksimalt andrage 50 kr. pr. indbygger. Ved anlægsarbejder, der efter afslutningen kan finansieres ved optagelse af lån, kan der dog foretages yderligere træk på kassekreditten inden for et beløb, der svarer til det samlede provenu af de forventede endelige lån, under forudsætning af, at konverteringen gennemføres snarest muligt efter arbejdets afslutning.

§ 11. Lån kan optages som annuitetslån, serielån, eller indekslån. Løbetiden må ikke overstige 25 år, dog kan lån til opførelse eller erhvervelse af almene ældreboliger have længere løbetid inden for den grænse, der er fastsat i lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.

Stk. 2. Lån kan endvidere optages som stående lån eller lån med en afdragsfri periode. Løbetiden for sådanne lån må højst være på 15 år og med et afdragsforløb, der højst giver en gennemsnitlig løbetid på 10 år.

Stk. 3. En kommune kan indgå terminsforretninger og anvende valutaoptioner og renteoptioner med henblik på kurs- og rentesikring i forbindelse med lånoptagelse og betaling af renter og afdrag, såfremt der foreligger en konkret forpligtelse til at betale renter og afdrag henholdsvis at modtage eller betale et beløb i fremmed valuta.

Stk. 4. En kommune kan omlægge lån ved hjælp af swap-aftaler. Med henblik på kurs- og rentesikring kan der i denne forbindelse anvendes optioner.

Stk. 5. En kommune kan indgå salgs- og tilbagekøbsaftaler vedrørende obligationer (REPO-forretninger). En kommune kan endvidere udstede certifikater med løbetid på mindre end 1 år. Provenuet af de indgåede aftaler og udstedte certifikater indgår på almindelige vilkår i beregningen af de kommunale kassekreditmuligheder i henhold til § 10.

§ 12. En kommunalbestyrelse kan ikke uden indenrigsministerens godkendelse indgå en aftale, herunder leje- og leasingaftale, om benyttelse af ejendomme, lokaler, anlæg m.v., inventar, driftsmidler eller apparatur, der før aftalens indgåelse har været i kommunens eje. Indenrigsministeren fastsætter betingelser for godkendelsen, herunder de nærmere vilkår for deponering.

§ 13. Garanti for lån kan kun meddeles, såfremt lånet opfylder de for kommunal låntagning gældende vilkår, jf. § 11, stk. 1 og 2, idet garantier for lån til kollektive energiforsyningsselskaber og ejendomme til sociale, kulturelle og undervisningsmæssige formål følger realkreditlovens løbetidsregler.

Dato: Maj 2003

§ 14 En kommunalbestyrelse kan ikke uden tilsynsmyndighedens samtykke afgive tilsagn om regelmæssige ydelser og lignende, som kommunen ikke efter lovgivningen er forpligtet til at præstere.

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte begrænsning i adgangen til at afgive tilsagn om regelmæssige ydelser og lignende gælder ikke tilsagn om grundtilskud til daghøjskoler og produktionsskoler.

§ 15. En kommunalbestyrelse kan ikke uden tilsynsmyndighedens samtykke pådrage kommunen solidarisk hæftelse gennem indtræden i en forening, en institution, et selskab eller lignende. Samtykke er dog ikke fornødent, dersom kommunen alene hæfter med sit indskud, og der ikke pådrages kommunen forpligtelser med hensyn til eventuelle yderligere indskud.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan dog uden samtykke efter stk. 1 optage lån i realkreditinstitutter og i KommuneKredit, uanset om kommunen ved lånoptagelsen indtræder som medlem af den långivende forening, samt hæfte for lån til finansiering af leasingkontrakter, som KommuneLeasing optager i KommuneKredit.

§ 16. Beslutning om påtagelse af garantiforpligtelser, herunder beslutning om pådragelse af solidarisk hæftelse gennem indtræden i en forening, en institution, et selskab eller lignende, træffes af kommunalbestyrelsen i et møde.

Stk. 2. Økonomiudvalget eller et stående udvalg kan dog bemyndiges til at træffe de beslutninger, som er nævnt i stk. 1, inden for den beløbsramme og øvrige vilkår, som kommunalbestyrelsen fastsætter. I kommuner med magistratsstyre kan kommunalbestyrelsen give bemyndigelse til det magistratsmedlem, under hvis forvaltningsområde sagen om påtagelse af garantiforpligtelsen hører.

Stk. 3. De i stk. 1 og 2 nævnte begrænsninger i adgangen til at træffe beslutning om påtagelse af garantiforpligtelser gælder ikke for beboerindskudslån og lån til vej- og kloakformål.

Kapitel 3 Dispensation

§ 17. Indenrigsministeren kan for det enkelte regnskabsår inden for en ramme til hvert af de formål, der fastlægges af indenrigsministeren, meddele dispensation til optagelse af lån ud over, hvad der følger af bestemmelserne i § 2. Indenrigsministeren kan endvidere som led i aftaleforhandlinger meddele generelle dispensationer.

Stk. 2. Indenrigsministeren kan uden for den i stk. 1 nævnte ramme meddele dispensation til indgåelse af aftaler, der er omfattet af § 4, stk. 1, nr. 7 og 8, navnlig i tilfælde, hvor der er tale om kortvarige lejemål.

Stk. 3. Lån i henhold til stk. 1 skal være optaget senest den i § 2, stk. 3, anførte frist.

Dato: Maj 2003

§ 18. Indenrigsministeren kan i særlige tilfælde meddele dispensation fra bestemmelserne i § 2, stk. 3, § 2, stk. 4, § 3, § 4, stk. 5 og 6, § 10, § 11 og § 13.

Kapitel 4 **Ikrafttræden**

§ 19. Bekendtgørelsen træder i kraft den 9. maj 2001 og har virkning fra og med regnskabsåret 2001.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 989 af 17. december 1998 om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. ophæves.

Dato: 1. januar 2004

10.4.2 Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. (bekendtgørelsen nr. 1128 af 15. december 2003).

I bekendtgørelse nr. 1102 af 12. december 2002 om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v., foretages følgende ændringer:

1. Indledningen affattes således:

»I medfør af §§ 41, 58 og 59 i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 629 af 29. juni 2001, som ændret ved lov nr. 381 af 28. maj 2003, fastsættes:«

2. § 2, stk. 1, nr. 4, affattes således:

»4) Investeringsudgiften ved produktion og distribution af gas (dog ikke naturgas) og varme, herunder udgiften ved investering i affaldsforbrændingsanlæg med varmeudnyttelse.«

3. § 2, stk. 1, nr. 8, litra a, affattes således:

»a) sådanne foranstaltninger vedrørende energiforbrug, som følger af energiplaner udarbejdet i henhold til bekendtgørelse om energimærkning m.v. i bygninger.«

4. I § 2, stk. 1, nr. 14, ændres »14. juni 2004« til: »31. december 2005«

5. § 2, stk. 1, nr. 15, ophæves.

6. § 2, stk. 1, nr. 19, affattes således:

»19) Udgiften til ydelse af lån efter § 1, stk. 1, i lov om lån til betaling af ejendomsskatter og om ændring af ligningsloven, fratrukket de i regnskabsåret indfrieede lån.«

7. I § 3, stk. 1, ændres »§ 2, stk. 1, nr. 14 og 20« til: »§ 2, stk. 1, nr. 14, 19 og 20«

8. § 3, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»For anlæg på sygehusområdet kan amtskommunerne dog i regnskabsårene 2003 og 2004 optage lån på 50 pct. af nettoanlægsudgiften ekskl. moms.«

9. § 5 ophæves.

10. I § 16, indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

» Stk. 4 . Beslutning om indgåelse af leje- og leasingaftaler, der kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave, træffes af kommunalbestyrelsen i et møde.«

§ 2

Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2004.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, den 15. december 2003

Lars Løkke Rasmussen

/Niels Jørgen Mau

Dato: Maj 2003

10.4.3 Vejledning om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

(Indenrigsministeriets vejledning af 23. august 2000)

1. Indledning

Indenrigsministeriet har ved bekendtgørelse nr. 989 af 17. december 1998, som ændret ved bekendtgørelse nr. 536 af 28. juni 1999, og bekendtgørelse nr. 493 af 31. maj 2000 fastsat regler om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

Bekendtgørelse nr. 989 af 17. december 1998 har erstattet Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 205 af 2. april 1998, som ændret ved bekendtgørelse nr. 551 af 27. juli 1998.

I bilag 1 er vist en oversigt over de ændringer, som er gennemført med bekendtgørelse nr. 989. af 17. december 1998 og de senere ændringsbekendtgørelser.

I det følgende uddybes de enkelte bestemmelser på baggrund af den administrative praksis af reglerne om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

2. Generelt.

2.1. Låneadgang og lånetidspunkt.

Kommuner kan kun låne i det omfang, der i medfør af bekendtgørelsen er tilladelse til låneoptagelse. Den tilladte låneadgang er kommunens såkaldte låneramme. Hertil kommer eventuelle dispensationer efter §§ 13 og 14 i lånebekendtgørelsen.

Lån på gunstige vilkår med hensyn til renter og afdrag kan have karakter af et tilskud til kommunen. Sådanne lån er ikke omfattet af bekendtgørelsens bestemmelser. Der kan f.eks. være tale om lån ydet af Arbejdsmarkedets Feriefond. Spørgsmål om, hvorvidt et låns vilkår, herunder vilkår for løbetid, afdragsprofil og renter er så gunstige, at lånet ikke er omfattet af bekendtgørelsen, bør forelægges for Indenrigsministeriet.

En væsentlig årsag til, at kommunerne ikke har en fri adgang til lånefinansiering af kommunale anlæg, er, at det ud fra overordnede samfundsmæssige hensyn kan være behov for at regulere omfanget af kommunernes anlæg og byggeri. Endvidere er der det særlige ved lånoptagelser, at de påvirker de fremtidige kommunalbestyrelses dispositionsfrihed, hvad der også taler for en særlig forsigtighed på dette område. Det er derfor det almindelige kommunaløkonomiske princip, at kommuner skal finansiere anlægsaktiver uden lånoptagelse. Princippet indebærer, at kommunens fremtidige dispositionsfriheder ikke påvirkes af den nuværende kommunalbestyrelses beslutninger.

Lånerammen svarer til summen af de udgifter, dvs. de regnskabsførte beløb, excl. købsmoms og eventuelle anlægstilskud, som kommunen har afholdt til formål nævnt under lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1. Udgifter i selskaber med

Dato: Maj 2003

kommunal deltagelse til låneberettigende formål kan dog ikke skabe låneramme for kommunerne.

En kommune kan kun optage lån, såfremt der er afholdt låneberettigende udgifter i medfør af § 2 eller er givet dispensation. Dette indebærer, at der ikke herudover kan optages lån, heller ikke mod deponering efter reglerne i § 4, stk. 3-4 og 6-7. Der er således ikke adgang til mod deponering at optage lån alene med det formål at skaffe kommunen en rentegevinst.

Låneadgangen efter § 2 er ikke betinget af, at lånebeløbene direkte anvendes til betaling af de udgifter, som har givet adgang til optagelse af lån.

Lån optaget af kommunale fællesskaber, som henføres til kommunen, belaster ikke kommunens låneadgang, når låntagningen modsvarer aktiviteter, som ville have været låneberettigende i kommunalt regi.

Det bemærkes, at der dog i § 2, stk. 4 er fastsat særlige bestemmelser i forbindelse med lån, som optages til køb af areal, ejendom eller anlæg, og hvor der senere sker salg, jf. i øvrigt afsnit 3.10.

I det omfang summen af de faktisk afholdte låneberettigende udgifter utilsigtet bliver mindre end låneprovenuet, forudsættes det, at det for meget optagne lån modsvarer af et ekstraordinært afdrag på lånet, eller at der sker deponering, såfremt lånet er uopsigeligt.

Ifølge bekendtgørelsens § 3, stk. 2 har amtskommunerne adgang til at optage lån inden for en ramme på 25 pct. af den enkelte amtskommunes samlede nettoanlægsudgifter excl. moms. I økonomiaftalen for 2001 er der mellem regeringen og Amtsrådsforeningen aftalt en midlertidig forhøjelse til 30 pct. i 2001 og 2002. Ifølge § 3, stk. 1, er der herudover automatisk låneadgang til følgende formål:

- finansiering af almene ældreboliger efter lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 102 af 17. februar 1999 som ændret ved lov nr. 935 af 20. december 1999 og lov nr. 1086 af 29. december 1999.
- udgifter til udskiftning, nybygning og reovering af færger samt færgefaciliteter, der betjener de mindre øer, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 19.

Vedrørende den tidsmæssige placering af lånet er det en betingelse, at lånet optages i samme regnskabsår, som afholdelsen af de udgifter låneadgangen er betinget af efter lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1. Låneadgangen kan dog udnyttes til låneoptagelse til og med 31. marts i det følgende år, jf. lånebekendtgørelsens § 2, stk. 3.

For lån, som er optaget i henhold til en dispensation, hvor løbetiden af lånet er fastsat som et vilkår for dispensationen, vil der ikke være nogen almindelig adgang til at ombytte sådanne lån med lån med en længere løbetid. Såfremt kommunen ønsker at foretage konvertering med løbetidsforlængelse vedrørende eksisterende korte lån er der mulighed for at forelægge ønsket for Inden-

Dato: Maj 2003

rigsministeriet med henblik på en eventuel dispensation, som dog kun under ganske særlige omstændigheder kan forventes bevilget.

Det bemærkes, at der ved tidspunktet for låneoptagelsen forstås det tidspunkt, hvor provenuet er tilgængeligt for kommunen, dvs. hvor lånet er hjemtaget. For obligationslån skal obligationerne være hjemtaget - men ikke nødvendigvis solgt, jf. også § 6, stk. 1.

2.2. Lånevilkår.

Den maksimale løbetid for lån fremgår af lånebekendtgørelsens § 8. I det omfang der efter lånereglerne er adgang til refinansiering af lån, vil dette ligeledes kunne ske med maksimale løbetider, som anført i lånebekendtgørelsens § 8. Det kan tilrådes, at lånet ikke gives en løbetid, der overstiger afskrivningsperioden for det anlæg, der skal lånefinansieres.

Det følger af § 8, stk. 2, at der kan optages stående lån og lån med en afdragsfri periode. Opmærksomheden henledes på, at for stående lån, hvor lånet indfries ved slutningen af perioden, kan løbetiden maksimalt udgøre 10 år. Da der kun er ét afdrag i den situation, vil den gennemsnitlige løbetid således blive de maksimale 10 år.

Ved gennemsnitlig løbetid forstås et vejet gennemsnit af de enkelte afdrags løbetid. Nedenfor er der givet eksempler på, hvordan den gennemsnitlige løbetid beregnes. Der er tale om 10-års lån på nominelt 100 kr. med helårig rente på 6 pct.

Serielån med årlige afdrag.

(a) Tidspunkt (år)	(b) Afdrag (kr.) = (a) x (b)	(c)
1	10	10
2	10	20
3	10	30
4	10	40
5	10	50
6	10	60
7	10	70
8	10	80
9	10	90
10	10	100
Sum	100	550

$$\text{Gennemsnitlig løbetid} = \frac{\text{Sum}(c)}{\text{Sum}(b)} = \frac{550}{100} = 5,5 \text{ år}$$

Dato: Maj 2003

Annuitetslån med årlige ydelser

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)
Tidspunkt	Ydelse	Restgæld 1)	Rente = 6% af (c)	Afdrag = (b) - (d)	= (a) x (e)
1	13,59	100,00	6,00	7,59	7,59
2	13,59	92,41	5,54	8,04	16,08
3	13,59	84,37	5,06	8,52	25,57
4	13,59	75,85	4,55	9,04	36,14
5	13,59	66,81	4,01	9,58	47,89
6	13,59	57,23	3,43	10,15	60,92
7	13,59	47,08	2,82	10,76	75,33
8	13,59	36,32	2,18	11,41	91,26
9	13,59	24,91	1,49	12,09	108,83
10	13,59	12,82	0,77	12,82	128,18
Sum				100,00	597,80

1) Restgæld før betaling af ydelser.

$$\text{Gennemsnitlig løbetid} = \frac{\text{Sum (f)}}{\text{Sum (e)}} = \frac{598}{100} = 6 \text{ år}$$

3. Den automatiske låneadgang.

Afholdelse af kommunale udgifter til de i § 2, stk. 1, anførte formål giver, som nævnt, adgang til optagelse af lån. Låneadgangen benævnes sædvanligvis den automatiske låneadgang. De væsentligste af disse formål er beskrevet nedenfor.

3.1. Forsyningsvirksomheder, jf. § 2, stk. 1-6.

Kommuner har automatisk låneadgang til anlægsarbejder vedrørende kommunale forsyningsvirksomheder. Dette gælder også selv om kommunen er i gæld til forsyningsvirksomheden.

Af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr.804 af 12. november 1998 om kommunernes mellemværender med de kommunale forsyningsvirksomheder, fremgår, at kommunens samlede gæld til de kommunale forsyningsvirksomheder, opgjort som summen af de negative mellemværender på de enkelte forsyningsområder ifølge kommunens årsregnskab, ikke må overstige kommunens likvide beholdninger tillagt ledigt kassekredittræk ved regnskabsårets udgang. Efter bekendtgørelsens § 1, stk. 2, kan kommunen, ved opgørelse af et eventuelt negativt mellemværende på de i paragraffen nævnte funktioner til og med regnskabsåret 2001, fratrække et beløb svarende til et i regnskabsåret for 1991 registreret negativt mellemværende på den pågældende funktion.

3.2. Særligt om naturgasselskaber, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3.

Miljø- og Energiministeriet har med bekendtgørelse nr. 864 af 6. december 1998 fastsat lånerammer for de regionale naturgasselskaber. Der er, i medfør af

Dato: Maj 2003

bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3, låneadgang til de lån, som et regionalt naturgasselskab optager i overensstemmelse med sin låneramme.

Låneadgangen omfatter ikke naturgasselskabers driftsunderskud generelt, men alene underskuddet ved den del af selskabernes aktivitet, der vedrører naturgasdistribution, inkl. renter og afdrag. Til driftsudgifter vedrørende naturgasdistribution henregnes:

- udgifter til køb af naturgas, vedligeholdelse af naturgasnettet og administration.
- udgifter ved markedsføring, herunder ydelse af rabatter, finansiering af kundernes konvertering til naturgas, tilvejebringelse af komponenter til og udførelse af konverteringen samt service overfor brugernes naturgasinstallationer.

Det bør dog bemærkes, at en række af naturgasselskabernes aktivitetsområder falder uden for denne afgrænsning.

Betalingsforpligtelser i henhold til aftaler, herunder leje- og leasingaftaler, der erstatter anlægsudgifter, indgået af det regionale naturgasselskab, henregnes til selskabets låntagning, som anført i lånebekendtgørelsens § 5.

3.3. Særligt om spildevandsområdet, jf. § 2, stk. 1, nr. 4.

Bekendtgørelsen giver automatisk låneadgang vedrørende investeringsudgiften ved reovering af eksisterende anlæg, (ny) kloakering og spildevandsanlæg, jf. § 2, stk. 1, nr. 4. Låneoptagelse kan ske efter bekendtgørelsens sædvanlige bestemmelser om lånevilkår. Det vil sige lån med løbetid op til 25 år, samt mulighed for optagelse af stående lån med en gennemsnitlig løbetid på maksimalt 10 år, jf. ovenfor punkt 2.2. Der henvises herved endvidere til bekendtgørelsens § 8, stk. 1 og 2.

3.4. Særligt om renovation, jf. § 2, stk. 1, nr. 5.

Ved primærkommunale investeringsudgifter til renovation m.v. forstås alle udgifter, som i henhold til Budget- og regnskabssystemet skal konteres under funktion 0.60: Fælles formål, 0.61: Renovation, og den del af 0.62: Konverteringsanlæg, der ikke vedrører forbrændingsanlæg med varmeudnyttelse, 0.63: Lossepladser, 0.64: Olie- og kemikalieaffald m.v., 0.65: Genanvendelsesanlæg og forsortering.

3.5. Energibesparende foranstaltninger, jf. § 2, stk. 1, nr. 7.

Adgangen til at optage lån til energibesparende foranstaltninger indebærer, at en kommune kan indgå leje- eller leasingaftaler (trediepartsfinansieringskontrakter) med henblik på at begrænse elforbruget i kommunale bygninger eller i institutioner, hvis låntagning henregnes til kommunen, uden at lånerammen belastes.

3.6. Sanering og byfornyelse, jf. § 2, stk. 1, nr. 9.

Låneadgangen, herunder låneoptagelse med indeksslån, omfatter alene kommunens udgifter til foranstaltninger omfattet af en saneringsplan eller en beslutning i medfør af lov om byfornyelse og boligforbedring. Kommunerne kan optage eller stille garanti for lån i medfør af lov om sanering, lov om byfornyelse

Dato: Maj 2003

og boligforbedring samt lov om byfornyelse. Der kan optages lån til udgifter, der er berettiget til statsrefusion efter § 66, stk. 3, i lov om byfornyelse og boligforbedring samt § 88, stk. 2, i lov om byfornyelse (de såkaldte refusionsberettigede udgifter). Der ydes refusion efter et nettoprincip således at eventuelle indtægter ved salg af ejendomme eller lignende fratrækkes udgiften.

Specielt bemærkes vedrørende byfornyelse, at den kommunale andel af ydelsesstøtten til lånefinansierede, ikke-værdiforøgende udgifter ikke er låneberettiget.

Lånefinansiering kan som hovedregel finde sted, enten når udgiften er omfattet af en godkendt saneringsplan, når der foreligger bindende tilsagn til udgifternes afholdelse, eller når en beslutning efter byfornyelseslovens § 8, stk. 3, er indberettet til boligministeren (Bygge- og boligstyrelsen). Dog kan udgifter, som afholdes fra tidspunktet for kommunalbestyrelsens beslutning om at iværksætte planlægningen inden for et konkret område i henhold til lov om byfornyelse og boligforbedring ligeledes lånefinansieres, i det omfang udgifterne er omfattet af en forventet senere beslutning i medfør af en af de pågældende love.

Det fremgår af lånebekendtgørelsens § 2, stk. 3, at der ved opgørelsen af låneadgangen i et regnskabsår alene medregnes de anlægsudgifter, der afholdes i det pågældende regnskabsår, jf. også denne vejlednings indledende afsnit 2. 1. Indeks lån til byfornyelse og boligforbedring m.v., der optages i overensstemmelse med IV, punkt 4.6 i Boligstyrelsens cirkulære nr. 92 af 3. juli 1986 om offentlig støtte til byfornyelse og boligforbedring m.v., kan dog efter Indenrigsministeriets fortolkning optages i det regnskabsår, hvori det endelige anlægsregnskab for byggeriet godkendes, jf. herved § 59a, stk. 3 i lov om byfornyelse og boligforbedring, som blev videreført i § 63, stk. 3, i lov om byfornyelse. For beslutninger med hovedtilsagn efter 30. juni 1999 skal ombygningstab og udgifter til nedrivning imidlertid ikke længere finansieres med indeks lån, men med et særskilt realkreditlån af en type, der fastsættes af By- og Boligministeren.

3.7. Ældreboliger/almene ældreboliger, jf. § 2, stk. 1, nr. 13 og 14.

Almene familie-, ungdoms- og ældreboliger er omfattet af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. Tidligere opførte selvejende ældreboliger, som ikke er omdannede til almene ældreboliger, er fortsat omfattet af den tidligere lov om boliger for ældre og personer med handicap.

Den del af udgifterne til etablering af almene ældreboliger, hvortil der ikke er automatisk låneadgang, udgør 14 procent svarende til grundkapitalen.

Analogt hermed skal der i forbindelse med indgåelse af lejeaftaler om ældreregnede boliger uden for ovennævnte lovs rammer, men med indretning i overensstemmelse med, hvad lovens kapitel 8 foreskriver om boligernes indretning, deponeres 14 procent af ejendommens værdi/anskaffelsessum.

Ved leje af almene ældreboliger eller selvejende ældreboliger opført efter ældreboligloven til midlertidige aflastningsformål gælder følgende: Hvis kommunen lejer en almen/selvejende ældrebolig, og kommunen ved etableringen af ældreboligen har ydet et grundkapitallån (efter gældende regler 14 procent af anskaffelsessummen), må kommunen selv finansiere lejen af egne midler.

Dato: Maj 2003

Kommunen belastes i dette tilfælde ikke yderligere ved deponering eller ved henregning af tilsvarende 14 procent til lånerammen ved leje af lokalerne til aflastningsformål.

Tilsvarende gælder, hvor kommunen lejer almene familieboliger til etablering af bofællesskaber for lejere med særlige sociale behov, jf. almenboliglovens § 51, stk. 2.

Amtskommunerne har efter almenboligloven og realkreditloven adgang til at optage indekslån til finansiering af almene ældreboliger for personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. almenboliglovens § 115, stk. 4.

Udover den automatiske låneadgang, der omfatter udgifter ekskl. grundkapital på 14 pct. ved opførelse eller erhvervelse af de omhandlede boliger, vil der være adgang til, at kommuner og amtskommuner inden for en dispensationspulje kan lånefinansiere grundkapitalen til almene ældreboliger, der tilvejebringes ved ombygning af eksisterende plejehjem eller § 112-daginstitutioner.

Lånefinansiering af grundkapital kan således ikke finde sted uden dispensation. Der er årligt afsat en samlet dispensationspulje til kommuner og amtskommuner til dette formål på 50 mio.kr. Opmærksomheden henledes på, at der alene vil blive meddelt lånedispenation i de tilfælde, hvor der er tale om ombygning af eksisterende institutioner til almene ældreboliger. Der vil således ikke blive meddelt dispensation i de tilfælde, hvor der sker tilbygning af almene ældreboliger til eksisterende institutioner og ældreboliger. Der vil endvidere ikke blive meddelt dispensation i de tilfælde, hvor der er tale om ny- eller tilbyggede erstatningsboliger.

Det bemærkes, at den automatiske låneadgang vedrørende opførelse eller erhvervelse af boliger/lokaler til indretning af bofællesskaber for psykisk og fysisk handicappede efter § 91 i lov om social service blev afskaffet ved bekendtgørelse nr. 989 af 17. december 1998.

Det kan oplyses, at det i økonomaftalen for 2001 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening er aftalt, at kommunernes udgifter til grundkapital i 2001 kan lånefinansieres. Adgangen hertil er givet som en generel dispensation i Indenrigsministeriets vejledning af 29. juni 2000 til kommunerne. Låneadgangen svarer til de ovenfor nævnte 14 pct. af anskaffelsessummen; i Hovedstadsområdet dog kun 7 pct. på grund af den særlige udligningsordning i området.

3.8. Udlændinges integration, jf. § 2, stk. 1, nr. 15.

Kommunerne har automatisk låneadgang til erhvervelse og indretning af ejendomme til udlejning til beboelse i henhold til integrationsloven.

Det fremgår af § 13, stk. 1, i lov om integration af udlændinge i Danmark, at kommunalbestyrelsen kan erhverve, indrette eller leje ejendomme i kommunen med henblik på gennem udlejning til beboelse at medvirke til en bedre fordeling af udlændinges bosætningsmuligheder på landsplan, regionalt plan og lokalt i kommunen.

Dato: Maj 2003

Bestemmelsen i § 13 er, bortset fra en præcisering i stk. 1 af, at kommunalbestyrelsen kun kan erhverve, indrette og leje ejendomme i kommunen, en overførsel af lov nr. 465 af 30. juni 1993 om kommunernes adgang til at erhverve boliger for at fremme udlændinges integration. Bestemmelsen omfatter ikke almene boliger. Det samme er tilfældet for de ejendomme, som Udlændingestyrelsen på vegne af en kommunalbestyrelse kan erhverve, indrette og leje i medfør af § 15, stk. 1, nr. 1.

Bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen hjemmel til ved udlejning af egne nyerhvervede boliger at skabe mulighed for at sikre en mere afbalanceret geografisk fordeling af udlændinge i kommunen.

Kommunalbestyrelsen kan købe eksisterende beboelsesejendomme, f.eks. udlejningsbyggeri, villaer, nedlagte landbrug m.v. Kommunalbestyrelsen kan endvidere købe og ombygge tomt erhvervsbyggeri. Endelig kan kommunalbestyrelsen leje boliger med henblik på videreudlejning.

For at skabe en afbalanceret fordeling af udlændinge i bestemte områder i kommunen kan kommunalbestyrelsen tilbyde udlændinge boliger i ejendomme beliggende i et kvarter med en mindre andel udlændinge.

3.9. Lånefinansiering af grundkapital til etablering af almene boliger i kommunen m.h.p. opfyldelse af kommunens behov for at skaffe boliger til flygtninge

Efter de gældende regler i lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. skal kommunerne dække 14 pct. af grundkapitalen i alment byggeri. For at lette boligplaceringsopgaven for ikke mindst mindre kommuner med et beskedent antal lejeboliger har Indenrigsministeriet afsat en særlig lånedispensationspulje på 20 mio. kr. i 1998, 50 mio. kr. i 1999 og 50 mio. kr. i 2000 til finansiering af grundkapital til etablering af almene boliger i kommunen.

Alment byggeri omfatter almene familieboliger, almene ungdomsboliger samt almene ældreboliger i henhold til lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.

Tilsagn om dispensation til at optage lån til det nævnte formål meddeles af Indenrigsministeriet efter ansøgning. Dispensationsadgangen omfatter alle typer af almene boliger.

Omfanget af lånedispositionen til grundkapitalen fastsættes på baggrund af, hvor mange flygtninge kommunen skal anvise bolig til sammenholdt med antallet af lejemål i det ny almene byggeri. Der vil endvidere ved behandlingen af ansøgningen blive lagt vægt på kommunens finansieringsbehov, herunder kommunens likviditet og gældsforpligtelser.

Det bemærkes, at den enkelte nyopførte/nyerhvervede ejendom ikke nødvendigvis skal bebos af flygtninge, da der i kommunen kan være andre boliger til rådighed for umiddelbar indflytning. Det afgørende er, om opførelsen/erhvervelsen er begrundet i kommunens behov for at skaffe boliger

Dato: Maj 2003

til flygtninge. Således kan der normalt kun opnås dispensation for et antal boliger, som ækvivalerer det antal flygtningehusstande, som boligplaceres i kommunen. Hvis der eksempelvis skal findes boligplacering for ti flygtningefamilier, og kommunen vil etablere 50 lejemål, vil der som udgangspunkt kunne ydes lånedispenation til grundkapitalandelen med 20 pct.

For året 2001 er der som nævnt i afsnit 3.7 givet generel dispensation til lånefinansiering af kommunens grundkapitaludgift.

3.10. Kommunal jordforsyning, jf. § 2, stk. 1, nr. 16.

Kommunernes automatiske låneadgang til køb af jord til kommunal jordforsyning giver adgang til at låne 85 procent af udgiften til erhvervelse af arealer og ejendomme til kommunal jordforsyning med benyttelseskode 05: Landbrug bebygget, 07: Frugtplantage, gartneri og planteskole eller 17: Ubebygget landbrugslod m.v. ved den senest foretagne offentlige vurdering, jf. Told- og Skattestyrelsens vejledning om 20. alm. vurdering af 24. januar 1996 om benyttelseskoder. Ved andre benyttelseskoder kan der søges om dispensation til optagelse af lån til køb af jord til kommunal jordforsyning.

3.11. Salg af kommunale aktiver og ejendomme der overgår til kommunalt formål, jf. § 2, stk. 2, nr. 5 og stk. 4.

Hvis et areal, ejendom eller anlæg, for hvilket der er optaget lån ifølge § 2, sælges, skal lånet indfries, eller der skal ske en deponering, jf. § 4, stk. 3-7.

Reglen indebærer, at der i regnskabsbemærkningerne for det år, hvor f.eks. en ejendom købes, skal redegøres for hvor stor en del af købesummen, der er medregnet i den sum af udgifter, der i medfør af § 2 har givet kommunen låneadgang i det pågældende år. I regnskabsbemærkningerne til det år, hvor hele eller en del af ejendommen sælges, skal det oplyses, hvor stor en del af det pågældende lån, der er indfriet, eller hvor stor en deponering, der er foretaget.

Hvis en ejendom overgår til kommunalt formål, skal der foretages deponering svarende til ejendommens værdi.

Hvis kun en del af ejendommen sælges eller overgår til kommunalt formål, skal der indfries/deponeres svarende til det solgtes andel af den samlede købesum/ejendomsværdi.

Ved salg til en juridisk person, hvis låntagning henregnes til kommunen, jf. § 4, stk. 1, skal der ikke ske en indfrielse af lånet, ligesom dennes overtagelse af eksisterende lån ikke belaster kommunens øvrige muligheder for at optage lån. Hvis der er tale om overgang til kommunalt formål, henvises der til det foregående.

3.12. Færgeruter, der betjener de mindre øer, jf. § 2, stk. 1, nr. 19 og § 3, stk. 1

Der er ved de nye bestemmelser i § 2, stk. 1, nr. 19 og § 3, stk. 1 med virkning fra regnskabsåret 1996 givet adgang til lånefinansiering af udgiften til eller lovlig støtte til udskiftning, nybygning og reovering af færger og færgefaciliteter for de ruter, der betjener mindre øer. Der vil herefter heller ikke skulle deponeres ved indgåelse af leasingaftaler eller ved garantistillelse til færger.

Dato: Maj 2003

Opmærksomheden henledes på, at i det omfang udskiftning, nybygning og renovering af færger medfører nødvendig nybygning eller renovering af færgelejer, er udgifterne hertil ligeledes omfattet af den automatiske låneadgang.

Angående spørgsmål om, hvorvidt et konkret anlæg er omfattet af den automatiske låneadgang som "færgefaciliteter", skal det bemærkes, at anlæg, som er direkte afledt eller nødvendiggjort af færgeinvesteringer, og som geografisk er afgrænset til havneområdet, er omfattet af den automatiske låneadgang.

3.13. Utraditionelle dagtilbud – særlig låneadgang bortfaldet

Efter § 12, stk. 3, i den tidligere lånebekendtgørelse kunne der uden nærmere vurdering af kommunens økonomi, meddeles dispensation fra lånerammen i forbindelse med utraditionelle dagtilbud, der indrettes i overensstemmelse med kapitel 4 og 5 i Socialministeriets cirkulære nr. 114 af 28. juni 1996.

Denne særlige dispensationsadgang blev med bekendtgørelsen nr. 989 af 17. december 1998 afskaffet, således at utraditionelle dagtilbud nu er omfattet af bekendtgørelsens almindelige bestemmelser om dispensation. Om baggrunden for ophævelsen kan i øvrigt henvises til aftalen af 15. juni 1998 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening, hvor der blandt andet blev aftalt forskellige ændringer på låneområdet under overskriften: Nedbringelse af den kommunale gæld.

4. Låneoptagelse og konvertering af lån.

Lånereglerne omfatter en generel adgang til at foretage konvertering af lån, jf. § 2, stk. 2, nr. 3, 1. pkt., hvorefter en kommune kan optage lån, hvis provenu fuldt ud anvendes til indfrielse af eksisterende lån. Denne adgang er begrundet i hensynet til at gøre det muligt for kommunerne at opnå en mere fordelagtig rente. Derimod er det ikke hensigten, at konvertering skal kunne medføre en øjeblikkelig likviditetsgevinst. Det skal bemærkes, at refinansiering af afdrag på eksisterende lån ikke er mulig.

Det bemærkes endvidere, at der kan gælde særlige regler, fastsat af By- og Boligministeriet, for låneoptagelse og konvertering af lån i kommunale almene ældreboliger.

Ved bekendtgørelse nr. 989 af 17. december 1998 blev den maksimale løbetid for lån reduceret fra 30 til 25 år for annuitetslån og serielån, dog kan lån til opførelse eller erhvervelse af almene ældreboliger have længere løbetid inden for den grænse, der er fastsat i lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. og Endvidere blev den maksimale løbetid reduceret fra 20 til 15 år for stående lån mv. Det skal understreges, at dette ikke vedrører lån optaget før den 1. januar 1999. Hvad angår lån, der er optaget før 1. januar 1999 gælder de hidtidig gældende regler om løbetider, dvs. 30 år for annuitetslån og serielån og for stående lån maksimalt 20 år og i gennemsnit 15 år. Disse lån kan endvidere omlægges til lån med længere løbetid inden for de hidtidig gældende regler.

Dato: Maj 2003

Det fremgår af § 9, at garantier for lån til kollektive energiforsyningselskaber og ejendomme til sociale, kulturelle og undervisningsmæssige formål, følger realkreditlovens løbetidsregler.

Der sondres mellem på den ene side serie- og annuitetslån og på den anden side stående lån og lån med en afdragsfri periode. Der skal i øvrigt henvises til afsnit 2.2 om lånevilkår og beregning af maksimale løbetider.

Ved gennemsnitlig løbetid forstås et vejet gennemsnit af de enkelte afdrags løbetid.

Løbetiden på et lån kan aldrig overstige sammenlagt 25 år, dog kan lån til opførelse eller erhvervelse af almene ældreboliger have længere løbetid indenfor den grænse, der er fastsat i almenboligloven. Det præciseres hermed, at der eksempelvis ikke er adgang til at konvertere et 25-årigt realkreditlån eller et 25-årigt lån i KommuneKredit med en restløbetid på 10 år til et nyt lån med en løbetid på 20 år. Ved omlægning af lån er det således en betingelse, at summen af de gamle og nye låns løbetider ikke overstiger de afdragstider, der er forudsat i lånebekendtgørelsens § 8, stk. 1 og 2.

Det fremgår af lånebekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 3, 3. pkt, at hvis omlægningen sker fra et stående lån eller et lån med en afdragsfri periode, er det derudover en betingelse, at den gennemsnitlige løbetid af den totale finansiering ikke herved overstiger 10 år.

Som anført i afsnit 2. 1. vil der for lån, som er optaget i henhold til en dispensation, hvor løbetiden af lånet er fastsat som et vilkår for dispensationen, ikke være nogen almindelig adgang til at ombytte sådanne lån med lån med en længere løbetid.

Kommunen skal i regnskabsbemærkningerne for det år hvor konverteringen er foregået, redegøre for hvilken restløbetid der var tilbage på det oprindelige lån. Dette gælder for hvert lån og for hver konvertering.

Ved en samtidig konvertering af flere lån til et nyt lån skal restløbetiden beregnes som en vægtet sum af de enkelte låns restløbetider. Ved konvertering af lån skal provenuet af det nye lån i øvrigt fuldt ud anvendes til indfrielse af eksisterende lån.

Indfrielse af gamle lån og optagelse af nye lån skal ske inden for samme regnskabsår. Optagelsen af det nye lån kan dog finde sted i det efterfølgende regnskabsår, blot det sker senest den 31. marts. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne i afsnit 2.1.

5. Overtagelse af lån.

Hvis kommunen i forbindelse med køb af ejendom overtager et lån, vil lånet belaste kommunens låneramme. Fra denne hovedregel er der dog tre undtagelser.

For det første gælder det, at et lån aldrig skal belaste kommunens låneramme mere end én gang. Det får betydning, hvis kommunen f.eks. køber en selvejende institution, hvis lån har været henregnet under kommunens låntagning.

For det andet fremgår det af lånebekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 5, at kommunen har adgang til uden for lånerammen at overtage indestående prioriteter i

Dato: Maj 2003

forbindelse med erhvervelse af fast ejendom, såfremt ejendommen erhverves af kommunen som ufyldstgjort panthaver på en tvangsauktion. Det er i denne forbindelse en betingelse, at kommunen søger ejendommen afhændet. Såfremt ejendommen overgår til kommunalt formål, skal prioriteterne indfries, medmindre kommunen har en uudnyttet låneadgang.

Endelig for det tredje kan kommunen benytte sig af deponeringsreglerne, jf. lånebekendtgørelsens § 4, stk. 3-7.

6. Selvejende og private institutioners låntagning.

Lån, som optages af kommunale fællesskaber, interessentskaber, andelsselskaber, aktieselskaber, anpartsselskaber, selvejende institutioner og lignende med kommunal deltagelse, henregnes til kommunens låntagning, jf. lånebekendtgørelsens § 4, stk. 1, nr. 3. Blandt de forhold, der bør lægges vægt på ved bedømmelse af om lån skal henregnes til kommunens låntagning, er, hvorvidt: der gives et betydeligt tilskud i anlægsfasen.

- der gives driftstilskud.
- der er andre økonomiske forpligtelser for kommunen.
- der er indflydelse på driften af institutionen.

Herudover kan der eksempelvis for selvejende idrætshaller være en økonomisk afhængighed, såfremt:

- kommunen har givet bindende tilsagn om at benytte hallen.
- kommunen i væsentligt omfang yder tilskud til foreninger, der benytter hallen, ud over hvad kommunen er forpligtet til.

En kommune kan dog yde tilskud til kommunale formål i anlægsfasen, herunder ved at stille en grund vederlagsfrit til rådighed, uden at lån optaget af selvejende institutioner og lignende af den grund vil skulle henregnes til kommunens låntagning.

Såfremt selvejende institutioner o.lign. med kommunal deltagelse optager lån til aktiviteter, der er omfattet af lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1, vil der være automatisk låneadgang for kommunens andel, eller der vil frit kunne stilles garantier for denne del.

Det fremgår af lånebekendtgørelsens § 4, stk. 1, nr. 4, at til en kommunes låntagning henregnes den del af lån optaget af en selvejende eller privat institution, med hvilken kommunen har indgået overenskomst i henhold til lov om social service eller lov om aktiv socialpolitik, som efter den forholdsmæssige andel af institutionens pladser kan henføres til kommunen.

I tilfælde hvor institutionens pladser er fordelt på mange kommuner, og der som følge deraf skal henregnes relativt små beløb til den enkelte kommunes låneramme, kan der søges om dispensation til, at ingen af kommunernes lånerammer belastes.

7. Garantistillelse.

Det er en betingelse for kommunens garantistillelse, jf. § 9, at der er tale om et kommunalt formål, og at lånet opfylder vilkårene for kommunal låntagning, jf. § 8, stk. 1, og, idet garantier for lån til kollektive energiforsyningselskaber og ejendomme til sociale, kulturelle og undervisningsmæssige formål følger realkredit-lovens løbetidsregler.

Dato: Maj 2003

Generelt gælder, at alle garantier for lån skal henregnes til kommunens låntagning, såfremt lånet anvendes til finansiering af udgifter, der kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave, jf. § 4, stk. 1, nr. 5. Hvis der således ikke er tale om formål, som kommunen automatisk kunne låne til, skal enten det beløb, garantien lyder på, fradrages i kommunens låneramme, eller kommunen deponere et beløb efter reglerne i § 4, stk. 3-7, svarende til det beløb garantien lyder på.

Kommunen kan altså kun stille garanti for lån, hvis der er tale om formål, som kommunen selv automatisk kan låne til, hvis det beløb, garantien lyder på, fradrages i kommunens låneramme, eller hvis kommunen deponerer et beløb efter reglerne i § 4, stk. 3-7, svarende til det, garantien lyder på.

Garantier for lån skal ikke henregnes til kommunens låntagning, såfremt der er tale om følgende formål:

- 1) Almene familieboliger, almene ungdomsboliger, almene ældreboliger og støttede eller ustøttede private andelsboliger i henhold til lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.
- grundejerbidrag og private fællesveje i henhold til lov om grundejerbidrag til offentlige veje og lov om private fællesveje.

Garanti for beboerindskudslån henregnes ikke til kommunens låntagning.

Garanti for lån optaget af borgere til betaling af tilslutningsbidrag til forsyningsvirksomheder, der er organiseret på fællesbasis, henregnes til en kommunes låntagning, jf. lånebekendtgørelsens § 4, stk. 1, nr. 5.

8. Leje og leasing.

8.1 Generelt

Indgåelse af leje og leasingaftaler opfattes som lån, når disse erstatter en kommunal anlægsudgift. Hvis f.eks. en daginstitution etableres i lejede lokaler, skal værdien opgjort som anført i bekendtgørelsens § 4, stk. 5 af det lejede fra det tidspunkt, hvor der indgås kontrakt om det lejede, belaste kommunens låneramme, jf. dog de særlige forhold som beskrevet i afsnit 14.3 vedrørende leje af lokaler til daginstitutioner. Leasing af f.eks. kontorteknik erstatter derimod normalt ikke en anlægsudgift, men en driftsudgift.

I visse situationer er der i lånebekendtgørelsen givet mulighed for, at der kan indgås arrangementer, f.eks. leje- og leasingaftaler, mod deponering. Dette skal ses på baggrund af, at kommuner, såfremt de råder over likviditet svarende til det lejedes eller leasedes værdi, alternativt kunne have købt anlægsaktivet.

8.2. Værdien af det deponerede

Ved indgåelse af lejeaftaler og lignende skal, jf. § 4, stk. 1, nr. 7 og 8, det deponerede beløb eller kursværdien af de deponerede obligationer svare til den højeste af følgende værdier:

- opførelsesomkostningerne for de benyttede ejendomme, lokaler m.v.
- værdien af de benyttede ejendomme, lokaler m.v. ifølge den senest foretagne offentlige vurdering ved aftalens indgåelse.

Dato: Maj 2003

Det bemærkes, at opførelsesomkostningerne/anskaffelsesomkostningerne for de benyttede ejendomme, lokaler m.v. efter Indenrigsministeriets praksis skal opgøres inkl. moms.

8.3. Daginstitutioner

Efter § 4, stk. 1, nr. 7, sidestilles indgåelse af en aftale om drift af en daginstitution eller leje af lokaler hertil, med optagelse af et lån. Dette indebærer, at arrangementet henregnes til kommunens låneramme. I det omfang kommunen ikke har nogen uudnyttet låneramme, skal der ske deponering efter de regler, der er anført i § 4, stk. 3-7.

Den hidtidige lempelse af deponeringskravet ved leje eller leasing af daginstitutionlokaler i eksisterende bygninger er videreført til 2001, således at der til og med udgangen af 2001 ikke skal ske deponering efter § 4, stk. 3-7, ved leje eller leasing til børnepasningsformål i byggeri opført før den 13. juni 1995, såfremt bygningerne ikke tidligere havde været i kommunens eje. Der kræves ikke forelæggelse for ministeriet i disse sager.

8.4. Udvidelse eller forbedring af det lejede

Udvidelse eller forbedring af det lejede skal, såfremt lejen stiger i den anledning, sidestilles med kommunal lånoptagelse.

Det fremgår af § 4, stk. 6, 2. pkt., at i det omfang der efterfølgende sker en forbedring i form af udvidelse, reovering eller anden genopretning, der ikke har karakter af almindelig vedligeholdelse, af det lejede, skal der foretages en yderligere deponering, svarende til omkostningerne herved.

Selve tidspunktet for gennemførelse af huslejeforhøjelsen er ikke afgørende for, hvornår deponeringen skal foretages, idet der skal foretages deponering i takt med byggeriets gennemførelse. Deponeringen skal svare til den værdiforøgelse, der er sket, dvs. ombygnings-/opførelsesomkostningerne, jf. § 4, stk. 5, nr. 1.

Almindelig vedligeholdelse udløser derimod ikke deponeringspligt, idet der ikke sker en værdiforøgelse.

Afgrænsningen af reovering og almindelig vedligeholdelse må bero på en konkret vurdering, hvori forhold som størrelse af udgifter set i relation til den pågældende ejendoms værdi og hyppighed af udgifter kan inddrages. Det afgørende vil være, om der er tale om anlæg (ad reovering) eller drift (ad almindelig vedligeholdelse). Det skal i den forbindelse bemærkes, at der i det kommunale budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner kun er fastsat meget generelle regler vedrørende afgrænsning af drift- og anlægsudgifter, idet denne afgrænsning blandt andet vil bero på de lokale forhold i den konkrete situation. Der er således ikke opstillet regler, der entydigt fastsætter den drifts- eller anlægsmæssige karakter af en kommunal anskaffelse.

I den forbindelse skal det fremhæves to hovedregler, der har betydning for afgrænsningen:

Dato: Maj 2003

- En vurdering af udgiftens størrelse og karakter (type) i forhold til den pågældende institutions eller aktivitets sædvanlige udgiftsniveau.

- En vurdering af, om der som følge af udgiften sker en væsentlig ændring i den pågældende institutions eller aktivitets sædvanlige udgiftsniveau.

Der er mulighed for at indgå leje- og leasingaftaler, uden at det påvirker lånerammen, hvis der deponeres et beløb svarende til værdien af det lejede, jf. dog afsnit 8.6 om sale-and-lease-back arrangementer. Denne mulighed vil være af interesse som alternativ til køb eller nyopførelse, når kommunen har et midlertidigt lokalebehov. Aftaler om leje af lokaler, der kun gælder inden for ét regnskabsår, kræver dog ikke deponering.

8.5. Indgåelse af et nyt lejemål

Fraflytning af et eksisterende lejemål og indgåelse af et nyt lejemål kræver fuld deponering for indgåelse af det nye lejemål. Indenrigsministeriet kan dog meddele dispensation og lægger i den forbindelse vægt på:

- værdien ved den seneste offentlige vurdering af bygningerne i det eksisterende og i det nye lejemål.
- antallet af lejede kvadratmeter i det eksisterende og i det nye lejemål.
- det eksisterende lejemåls beliggenhed i forhold til det nye lejemål.
- om det eksisterende og det nye lejemål anvendes af den samme forvaltningsgren.

Dispensationsadgang, hvor der eventuelt modregnes for værdien af lejemål, der opgives, gælder fra det tidspunkt, hvor der er indgået kontrakt om det nye lejemål.

Det deponerede beløb eller kursværdien af de deponerede obligationer skal svare til de benyttede ejendommers værdi målt som den højeste værdi af følgende: Opførelsesomkostningerne/anskaffelsesomkostningerne, eller den offentlige vurdering. Såfremt der ikke kan opgøres et beløb svarende til mindst én af de ovennævnte værdier, kan Indenrigsministeriet fastsætte en skønnet anskaffelsesværdi. Dette skøn kan eventuel fremkomme som huslejen ganget med en faktor, eksempelvis en faktor 10.

En deponering skal finde sted, medmindre kommunen har ledig låneramme eller har fået dispensation fra Indenrigsministeriet.

Det bemærkes, at der efter konkret dispensation fra Indenrigsministeriet kan være mulighed for at anvende ledig låneramme for et givet år til nedbringelse af deponeringer for lejemål foretaget i tidligere år.

8.6. Særligt vedrørende sale-and-lease-back arrangementer

Reglerne vedrørende sale-and-lease-back arrangementer er blevet ændret ved ministeriets bekendtgørelse nr. 493 af 31. maj 2000. Bekendtgørelsen blev offentliggjort den 3. juni 2000 og de bestemmelser, der vedrører sale-and-lease-back arrangementer, trådte i kraft den 7. juni 2000.

Dato: Maj 2003

Ændringsbekendtgørelsen har sin baggrund i rapporten ”Den kommunale låntagning og deponeringsreglerne”.

Ændringen medfører, at sale-and-lease-back arrangementer ikke kan indgås uden indenrigsministerens godkendelse, samt at indenrigsministeren fastsætter betingelser for godkendelsen, herunder de nærmere vilkår for deponering.

Dispensationsadgangen tænkes først og fremmest anvendt i tilfælde, hvor andre forhold end rent finansielle har været bestemmende for kommunernes beslutning om at leje aktivet, som kommunen tidligere har ejet.

Det er en betingelse for, at dispensation kan gives, at arrangementet ikke påfører kommunen væsentlig økonomisk risiko, og at arrangementet ikke er spekulativt. Ved vurderingen af, om dette er tilfældet, vil det bl.a. spille en stor rolle, hvilke vilkår kommunen indgår på i relation til fastlæggelse af leasingydelsen. Der vil således i forbindelse med en eventuel dispensation blive lagt vægt på, at det via betingelserne for en dispensation sikres, at kommunen ikke som beslutningstager er påvirket af muligheden for en spekulativ finansiell gevinst med tilhørende risiko.

Det vil som udgangspunkt blive stillet som en betingelse, at der aftales en fast leasingydelse eller i det mindste en leasingydelse, som ikke kan påvirkes af udsving i rentestrukturen eller i renteniveauet. Endelig må det stilles om betingelse for en dispensation, at der deponeres med henblik på, at de finansielle konsekvenser af arrangementet neutraliseres, jf. i øvrigt deponeringsreglerne i lånebekendtgørelsen.

8.7. Særligt vedrørende plejehjem og ældreboliger

Vedrørende situationer, hvor en kommune sælger plejehjem til en almen boligorganisation eller en selvejende organisation med efterfølgende ombygning til ældreboliger, som kommunen visiterer til, skal det bemærkes, at disse ikke falder ind under de situationer, som er nævnt i bekendtgørelsens § 8 a, idet der ikke foreligger en aftale, herunder en leje- eller leasingaftale om benyttelse af en ejendom, lokaler, anlæg m.v. Det samme gælder når en kommune sælger allerede opførte ældreboliger til en afdeling af en almen boligorganisation, men beholder anvisningsretten. Der er som følge heraf heller ikke deponeringspligt i disse situationer.

Den anvisningsret og de hermed forbundne økonomiske forpligtelser, kommunen er pålagt, adskiller sig således fra et salg/genleje forhold eller en driftsoverenskomst mellem kommunen og den almene boligorganisation bl.a. som følge af, at det er den ældre, der står som lejer og betaler husleje og boligindskud.

Aflastningsboliger adskiller sig herfra – her er det kommunen, som står som lejer af ældreboligerne. Kommunen skal derfor som udgangspunkt deponere forholdsmæssigt svarende til aflastningsboligernes andel i de tilfælde, hvor kommunen har solgt og genlejet ældreboliger efter den 29. juli 1998.

Dato: Maj 2003

8.8. Deponeringsperioden og frigivelse af det deponerede

Som opfølgning på Aftale om kommunernes økonomi og service 2000-2002 af 11. juni 1999 samt Aftale om amternes økonomi i 2000 af 11. juni 1999 er deponeringsreglerne blevet ændret. Ændringerne blev gennemført ved Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 536 af 28. juni 1999. Deponeringsreglerne for nye leje/leasingaftaler m.v. er således blevet ændret på to punkter:

Den maksimale deponeringsperiode forlænges fra 20 til 25 år, svarende til den maksimale lånetid for annuitets- og serielån, som en kommune kan optage.

Det deponerede beløb eller de deponerede obligationer bindes i en 10-årig periode, og frigives herefter med 1/15 årligt de resterende 15 år. Beløbet eller obligationerne kan dog hæves, såfremt leje/leasingaftalen ophæves eller udløber på et tidligere tidspunkt. Tilskrevne renter vil dog kunne frigives løbende over deponeringsperioden.

9. Kortfristet låntagning.

Primærkommuner, amtskommuner og kommunale fællesskaber m.v. har mulighed for at trække på kassekreditter indenfor rammerne af § 7 i lånebekendtgørelsen. Til mellemfinansiering af konkrete anlægsprojekter kan der optages kortfristede byggelån. Byggelån kan optages med henblik på opfyldelse af bekendtgørelsens § 2, stk. 3, 2. punktum. Af kortfristede lånemuligheder kan endvidere nævnes certifikater og salgs- og tilbagekøbsforretninger, der i relation til bekendtgørelsens § 7, stk. 3 og 4 imidlertid er at sidestille med låneoptagelse via træk på en kassekredit. Vilkår og konteringsbestemmelser for de enkelte lånetyper med kort løbetid er omtalt nedenfor i afsnit 9.1-9.3.

9.1. Kassekreditter og byggelån.

For kommunale fællesskaber, interessentskaber, andelsselskaber, aktieselskaber og lignende med bestemmende kommunal/amtskommunal indflydelse i forening gælder, at kassekreditten maksimalt må andrage 50 kr. pr. indbygger i de kommuner, der er omfattet af fællesskabet m.v. Ved anlægsarbejder, der efter afslutningen kan finansieres ved optagelse af lån, kan der dog foretages yderligere træk på kassekreditten inden for et beløb, der svarer til det samlede provenu af de forventede endelige lån, under forudsætning af, at konverteringen gennemføres snarest muligt efter arbejdets afslutning.

For kommuner og amtskommuner opgøres det tilladte træk på kassekreditter som gennemsnittet af meget likvide beholdninger over de seneste 365 kalenderdage.

Likvide aktiver omfatter funktionerne 9.01, 9.05, 9.08, 9.09 og 9.10 i »Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner«. Disse funktioner omfatter kontante beholdninger, indskud i pengeinstitutioner m.v., realkreditobligationer, kommunekreditforeningsobligationer samt statsobligationer. Realkreditobligationer omfatter obligationer udstedt af realkreditinstitutioner, pengeinstitutioner m.v.

Kommunekreditforeningsobligationer omfatter obligationer udstedt af KommuneKredit samt andre dansk møntede obligationer udstedt af danske kommuner.

Dato: Maj 2003

Statsobligationer omfatter værdipapirer udstedt af den danske stat, herunder statsobligationer, statsgældsbeviser, statslån med variabel rente og skatkammerbeviser.

Det bemærkes, at beløb, der i henhold til lånebekendtgørelsens § 4, stk. 3, er deponeret, skal konteres på funktion 9.27 i det kommunale budget- og regnskabssystem. Disse beløb kan således ikke medregnes i opgørelsen af kassekreditreglens overholdelse.

Trækket på kassekreditter opgøres på funktion 9.50.

Saldi vedrørende byggelån, der snarest efter byggearbejdet konverteres til langfristet låntagning inden for kommunens låneramme, skal dog ikke regnes med som kassekredit.

Med henblik på mulighederne for kontrol vil det være nødvendigt, at kommunen tilrettelægger kasseopgørelsen således, at kommunen på anfordring kan rekonstruere de daglige saldi på de respektive konti i den forløbne 12 måneders periode.

9.2. Certifikater.

Ifølge lånebekendtgørelsen § 8, stk. 5, 2. pkt. kan en kommune udstede certifikater med en løbetid på mindre end ét år. Sådanne certifikater kan være et alternativ til træk på kassekredit. Certifikaterne er ikke rentebærende, men udstedes til underkurs og indløses på forfaldstidspunktet til kurs 100.

Udstedelse af certifikater skal krediteres til den udstedte kurs på funktion 8.50, Kassekreditter og byggelån, i det kommunale budget- og regnskabssystem. Registrering af debetbevægelser vil ske ved indløsning af de udstedte certifikater til kurs 100. Kurstabet, der er udtryk for renten på lånet, registreres på funktion 7.50, Renter af kassekreditter og byggelån.

Udstedelsen af certifikater behandles således som en almindelig kassekredit i budget- og regnskabssystemet og indgår på almindelige vilkår i beregningen af de kommunale kassekreditmuligheder i henhold til bekendtgørelsens § 8, stk. 3 og 4.

9.3. Salgs- og tilbagekøbsaftaler (REPO-forretninger).

Salgs- og tilbagekøbsaftaler (REPO-forretninger) er aftaler, hvor der sker handel med kommunens obligationer med normal valør kombineret med en terminshandel. Arrangementet fungerer i realiteten som et kortfristet lån med sikkerhed i værdipapirer. I en af Landsskatteretten den 22. november 1994 truffen afgørelse er det fastslået, at der er tale om et låneforhold, og at der ikke er tale om køb og salg af obligationer.

Låneprovenuet skal *uanset løbetiden* for arrangementet krediteres på funktion 8.50. Kassekreditter og byggelån, i det kommunale budget- og regnskabssystem, og renterne registreres på funktion 7.50. Renter af kassekreditter og Byggelån.

Dato: Maj 2003

Anvendelsen af salgs- og tilbagekøbsaftaler behandles således i alle tilfælde som en almindelig kassekredit og indgår på almindelige vilkår i beregningen af de kommunale kassekreditmuligheder i henhold til bekendtgørelsens § 8, stk. 5.

Der skal i bemærkningerne til regnskabet redegøres, herunder om løbetiden, for de REPO-forretninger, som kommunen eller den kommunale institution, som er selvstændig regnskabsførende, har indgået i årets løb samt de aftaler, som er indgået i tidligere regnskabsår, men som fortsat løber.

10. Swaps.

En kommune kan i medfør af lånebekendtgørelsens § 8, stk. 4 indgå swap-aftaler, hvis betingelserne for omlægning af lån i lånebekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 3 overholdes, og der redegøres for hver swap i regnskabsbemærkningerne.

Der kan kun indgås swaps på beløb, der udgør en konkret betalingsforpligtelse. Herved forstås, at der er indgået en låneaftale om betaling af renter og afdrag på nærmere aftalte fremtidige tidspunkter. Det betyder, at der ved optagelse af et stående lån kan indgås swaps på de løbende rentebetalinger samt på hovedstolen fra tidspunktet for låneaftalens indgåelse, uanset at hovedstolen ifølge låneaftalen først forfalder til betaling efter et vist antal år.

Hvis der optages et serielån eller et annuitetslån, kan der ligeledes indgås swaps på de enkelte ydelser fra tidspunktet for låneaftalens indgåelse.

Der kan ikke indgås swap-aftaler på beløb, der allerede er betalt som led i lånets afvikling. Der kan ikke indgås swaps på beløb, der ikke udgør en konkret betalingsforpligtelse. Det betyder, at der ikke kan indgås swaps i forbindelse med forventede eller budgetterede lån, der endnu ikke er optaget. Hvis et lån i forbindelse med hvilket, der er indgået swap-aftaler indfries, skal swap-aftalerne ligeledes bringes til ophør eller neutraliseres af en spejlvendt swap (mirror-swap).

Swaps sidestilles med omlægning af lån, jf. reglerne for maksimal løbetid i lånebekendtgørelsens § 8, stk. 1-2. Der skal i bemærkningerne til regnskabet redegøres for hver swap-aftale, som kommunen har indgået, herunder aftaler, som er indgået i tidligere regnskabsår, men fortsat løber. Det drejer sig om oplysninger om swapmodparten, størrelsen af restgælden, udløbstidspunktet samt oplysninger om valuta og rente.

11. Terminsforretninger.

En kommune kan indgå terminsforretninger i det omfang, den enkelte terminsforretning har direkte relation til en konkret økonomisk eller forretningsmæssig disposition, der tilgodeser et lovligt kommunalt formål og indebærer en forpligtelse for kommunen til at betale eller modtage et beløb, herunder i fremmed valuta. Således kan en kommune købe fremmed valuta mod danske kroner på termin, når det sker som et led i opfyldelsen af en betalingsforpligtelse i fremmed valuta, eller der kan være tale om en renteterminsforretning, hvis

Dato: Maj 2003

kommunen ønsker lånerenten fastlåst i forhold til den faktiske udvikling. Der kan ikke indgås terminsforretninger på baggrund af en forventet låneoptagelse.

Ligeledes kan en kommune sælge fremmed valuta mod danske kroner på termin i forbindelse med optagelse af lån, hvis der er indgået kontrakt herom. Endelig kan en kommune sælge fremmed valuta mod fremmed valuta på termin i forbindelse med omlægning af en gæld til en anden valuta.

Adgangen til at indgå terminsforretninger skal bl.a. ses i forbindelse med den generelle adgang til omlægning af lån. Lån kan konverteres til nye lån, såfremt den totale finansiering overholder vilkårene for kommunal låntagning. Derfor kan der kun indgås terminsforretninger svarende til den aktuelle gæld, herunder i fremmed valuta. Der er adgang til at indgå terminsforretninger for lån, der er optaget i danske kroner.

I regnskabsbemærkningerne for det år, hvor en terminskontrakt indgås, skal der redegøres for hvilke fremtidige kontraktlige betalinger, der er terminssikret, såfremt terminskontrakten rækker udover regnskabsåret.

Der gøres opmærksom på, at lånebekendtgørelsen alene regulerer kommunernes adgang til at indgå terminsforretninger i forbindelse med låneoptagelse og betaling af renter og afdrag - og ikke kommunernes anvendelse af terminsforretninger i forbindelse med afvikling af andre konkrete forretningsmæssige eller økonomiske dispositioner f.eks. i forbindelse med et handelsforhold.

12. Optioner.

Der kan anvendes såvel valutaoptioner som renteoptioner, herunder i forbindelse med omlægning af lån ved hjælp af swap-aftaler, jf. lånebekendtgørelsens § 8, stk. 4.

En valutaoption er en rettighed til at købe eller sælge valuta til en aftalt kurs på et aftalt tidspunkt. Der er tale om en ret - men ikke en pligt - til at opfylde de indgåede aftaler, for hvilke der betales en præmie. En renteoption giver på samme måde ved køb indehaveren ret - men ikke pligt - til at sikre en maksimumsrente på lån i en nærmere aftalt periode.

Optioner kan anvendes af kommunerne i det omfang, formålet med aftaler om optioner er at sikre sig mod kursudsving og udsving i renten. Det understreges, at arrangementer med anvendelse af optioner kun kan anvendes med henblik på kurssikring og sikring af renten i forbindelse med en *konkret betalingsforpligtelse*.

Der skal i bemærkningerne til regnskabet redegøres for de optioner, som kommunen eller den kommunale institution, som er selvstændigt regnskabsførende, har indgået i årets løb samt de optioner, som er indgået i tidligere regnskabsår, men fortsat løber. Redegørelsen skal omfatte det beløbsmæssige omfang af optionen, optionsmodpart, løbetid og oplysninger om valuta og rente.

13. Kommunale tilsagn om regelmæssige ydelser og indtræden i selskaber m.v.

Kommunalbestyrelsen kan med tilsynsmyndighedens samtykke retligt forpligte sig til over en flerårig periode at erlægge en række ikke nærmere fastsatte økonomiske ydelser, som kommunen ikke efter loven er forpligtet til at præstere,

Dato: Maj 2003

jf. lånebekendtgørelsens § 10. Samtykkekravet er opretholdt i disse tilfælde, idet en præcisering af de minimumskrav til indsigt i modtagerens økonomiske forhold og dispositioner ikke kan foretages generelt, men må fastlægges i hvert enkelt tilfælde under hensyn til den konkrete modtagers forhold.

Det centrale område for bestemmelsen i lånebekendtgørelsens § 10 er tilsagn til lokale foreninger, selvejende institutioner og lignende om underskudsdekning over en vis periode. De fremtidige ydelser vil i disse tilfælde være ukendte på tidspunktet for afgivelsen af tilsagnet. Samtykkekravet i lånebekendtgørelsens § 10 gælder imidlertid også, selv om såvel antallet som størrelsen af de af tilsagnet omfattede ydelser på forhånd er fastlagt. Dog anses tilsagn om ydelse af et fast tilskud i op til 3 år for et engangstilskud med ratevis afvikling frem for et tilsagn om en regelmæssig ydelse. Samtykke hertil vil således være uforløst.

I § 10, stk. 2 er der jf. forarbejderne til lov nr. 449 af 14. juni 1995 om daghøjskoler og produktionsskoler m.v. gjort en undtagelse fra den generelle bestemmelse i stk. 1 for så vidt angår grundtilskud til daghøjskoler og produktionsskoler, hvortil det er anset for uforløst at søge tilsynsmyndighedens samtykke.

Kommunerne kan endvidere uden tilsynsmyndighedens samtykke hæfte solidarisk for lån til finansiering af leasingkontrakter, som KommuneLeasing optager i KommuneKredit. Denne bestemmelse kan opfattes som en parallel til reglen om kommunernes solidariske hæftelse for lån i KommuneKredit uden tilsynsmyndighedens samtykke, jf. lånebekendtgørelsens § 11, stk. 2.

Hensigten med lånebekendtgørelsens § 11 er at sikre, at en kommune får tilsynsmyndighedens forudgående samtykke til indtræden i et selskab m.v., der påfører kommunen økonomiske forpligtelser, men som ikke er omfattet af styrelseslovens § 60, fordi selskabet har andre deltagere end kommuner, eller fordi indtræden i selskabet ikke medfører indskrænkninger i de deltagende kommuners beføjelser efter styrelsesloven.

Som eksempel på dispositioner, som vil kræve samtykke efter § 11, kan nævnes indtræden i et interessentskab eller i et andelsselskab med ubegrænset ansvar, når der i sådanne selskaber deltager andre end kommuner.

Herudover omfatter lånebekendtgørelsens § 11 en kommunes indtræden i en forening, et selskab eller lignende, hvor kommunen forpligtes til at præstere eventuelle fremtidige ydelser i overensstemmelse med de beslutninger, der træffes af foreningens kompetente organer. Også her er det forudsat, at selskabet ikke er omfattet af godkendelseskravet efter styrelseslovens § 60. Samtykke efter styrelseslovens § 60 er nødvendigt ved indgåelse af aftaler om samarbejde udelukkende mellem kommuner, der vil medføre nedskrænkning i de deltagende kommunalbestyrelses, beføjelser efter styrelsesloven.

14. Dispensation.

14.1. Ansøgning.

Indenrigsministeriet kan meddele kommunen dispensation til at optage lån uden for lånerammen, jf. lånebekendtgørelsens § 13, stk. 1. Dispensationer til

Dato: Maj 2003

deles normalt inden for en eller flere (formålsopdelte) puljer for det enkelte regnskabsår.

Såfremt der indsendes ansøgninger om dispensation medio august i året forud for det regnskabsår, hvor lånet ønskes optaget, vil Indenrigsministeriet bestræbe sig på at besvare ansøgningerne inden den endelige vedtagelse af budgettet.

Indenrigsministeriet vil dog normalt orientere særskilt om præcise frister i forbindelse med det brev, der ledsager udmeldingen af tilskud og udligning ultimo juni/primus juli. Der kan dog fortsat indsendes ansøgninger om dispensation fra lånerammen efter fristens udløb.

I en ansøgning om lånedispensation begrundet i konkrete anlægsprojekter bør der altid redegøres nærmere for de projekter, hvortil der søges dispensation. Det bemærkes, at der ved vurderingen af en kommunes ansøgning om dispensation kan indgå en vurdering af kommunens gældsbyrde, m.v. En ansøgning om dispensation fra lånerammen bør derfor ledsages af en redegørelse for kommunens langfristede gæld ultimo året for dispensationen i procent af bruttodrifts- og anlægsudgifterne excl. moms. En ansøgning om dispensation fra lånerammen i medfør af den ordinære lånedispensationspulje bør herudover altid medtage en redegørelse for kommunens likviditet ultimo året for dispensationen i procent af bruttodrifts- og anlægsudgifterne excl. moms.

15. Tidligere vejledning vedrørende lånebekendtgørelse.

Med nærværende vejledning om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. bortfalder vejledningen af 18. marts 1997.

Dato: Maj 2003

Bilag 1.
Oversigt over ændringer i reglerne om kommunernes låntagning siden marts 1997

Ved bekendtgørelse nr. 551 af 27. juli 1998 blev der foretaget følgende ændringer:

- i forbindelse med "sale-and-lease-back" arrangementer er hele salgsprovenuet, der inddrages under deponeringsreglerne.
- ved "sale-and-lease-back" arrangementer skal der altid ske deponering.

Ved bekendtgørelse nr. 989 af 17. december 1998 blev der foretaget følgende ændringer:

- en yderligere præcisering vedrørende deponeringsopgørelsen i de tilfælde, hvor der i forbindelse med sale-and-lease-back arrangementer også foretages en renovering af lokaler m.v., således at det klarere fremgår, at deponeringen omfatter såvel bygningens værdi/salgpris ved køb, samt senere ombygningsudgifter (§ 4, stk. 6).
- en præcisering i § 4, stk. 1, nr. 7, af, at aftaler om drift af institutioner (eksempelvis driftsaftale med privat firma om drift af en daginstitution) også henregnes til den kommunale låntagning.
- indtægter fra salg af inventar og driftsmidler ved sale-and-lease-back arrangementer henregnes til en kommunes låntagning, jf. § 4, stk. 1, nr. 9.
- den automatiske låneadgang vedrørende brandsikring blev ophævet.
- låneadgangen vedrørende midlertidige boformer efter § 91 i lov om social service blev afskaffet.
- den særlige dispensationsadgang til utraditionelle dagtilbud for børn og unge blev afskaffet.
- den maksimale løbetid for lån blev reduceret fra 30 til 25 år for annuitetslån og serielån, og fra 20 til 15 år for stående lån mv.,
- "kassekreditreglen" som er anført i § 7, blev ændret således, at tidsindskud og obligationer medregnes ved opgørelsen af kommunernes likviditet.
- fuld låneadgang ved køb og indretning af boliger til integration blev indført, jf. Indenrigsministeriets brev af 6. oktober 1998 til kommunerne (§ 2, stk. 1, nr. 15).

Ved bekendtgørelse nr. 536 af 28. juni 1999 blev der foretaget følgende ændring:

- den maksimale deponeringsperiode forlænges fra 20 til 25 år, og deponeringsbeløbet bindes i en 10-årig periode, og frigives herefter med 1/15 årligt de resterende 15 år.

Ved bekendtgørelse nr. 493 af 31. maj 2000 blev der foretaget følgende ændringer:

- ny bestemmelse om at sale-and-lease-back arrangementer altid forudsætter Indenrigsministeriets godkendelse.
- præcisering af, at forbedringer af lejet ejendom medfører pligt til tilsvarende deponering.
- ustøttede private andelsboliger medtaget under den automatiske låneadgang.

Dato: 10. januar 2006

10.5 Den kommunale og amtskommunale momsudligningsordning

10.5.1 Bekendtgørelse om den kommunale og amtskommunale momsudligningsordning

(Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 1325 af 14. december 2005)

I medfør af § 1, stk. 2, og § 5 i lov om udligning af visse kommunale og amtskommunale udgifter til merværdiafgift og om den kommunale momsfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 623 af 25. juli 2002, fastsættes:

Kapitel 1

Opgørelse af beløb til refusion

§ 1. De beløb, der refunderes af udligningsordningen, omfatter momsbetalinger fra (amts)kommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab i forbindelse med køb af varer og tjenesteydelser, der bogføres på hovedkontiene 0-6, bortset fra momsbetalinger, der kan fradrages som indgående moms i et momsregnskab.

Stk. 2. Beløbene efter stk. 1 bestemmes som summen af følgende udgifter til moms (1+2):

- 1) Alle udgifter til moms, der vedrører udgifter (excl. udgifter afholdt på hovedkonto 1. Forsyningsvirksomheder), som regnskabsmæssigt - efter de af Indenrigs- og Sundhedsministeriet autoriserede konteringsregler - registreres på artskontiene:
 - a) Hovedart 2 Varekøb, excl. art 2.6 Køb af jord og bygninger.
 - b) 4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser.
 - c) 4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v.
 - d) Opgørelsen omfatter ikke momsudgifter, der kan fradrages som indgående moms i et momsregnskab for en afgiftspligtig virksomhed eller aktivitet på funktion 2.31 Busdrift, 2.33 Færgedrift, 2.35 Jernbanedrift, 5.30 Ældreboliger og 5.32, grp. 01 Personlig og praktisk hjælp.
- 2) Visse udgifter til moms, som indirekte betales af (amts)kommuner, og Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab via betalings- og tilskudsordninger. De beløb, der indgår i momsudligningsordningen, beregnes som kommunens andel af det bogførte beløb multipliceret med de i bilaget anførte momsandelsprocenter og den gældende momssats, divideret med summen af momssatsen og 100, jf. regneeksemplet i bilaget. Betalings- og tilskudsordninger, som ifølge de af Indenrigs- og Sundhedsministeriet autoriserede konteringsregler registreres på andre funktioner, indgår ikke i opgørelsen af beløb til refusion.

Dato: 10. januar 2006

§ 2. Fælleskommunale virksomheders momsudgifter, jf. § 1, anmeldes til refusion af den (amts)kommune, som er regnskabsførende for fællesskabet.

Stk. 2. Fælleskommunale virksomheder, som af administrative grunde er selvstændigt regnskabsførende, kan, såfremt der foreligger godkendelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet, jf. dog stk. 3, anmelde købsmoms til refusion fra udligningsordningen, gennem fællesskabets (amts)kommuner.

Stk. 3. Selvstændigt regnskabsførende fælleskommunal virksomhed, som kan henføres til følgende funktioner i Indenrigs- og Sundhedsministeriets autoriserede konteringsregler, er dog undtaget fra godkendelse efter stk. 2:

- 1) 0.95 Redningsberedskab.
- 2) 4.10 Centralvaskerier.

Stk. 4. Selvstændigt regnskabsførende fælleskommunale forsynings- og forsyningslignende virksomheder kan som udgangspunkt ikke opnå godkendelse efter stk. 2.

§ 3. (Amts)kommunerne kan anmelde acontomoms til selvejende institutioner med driftsoverenskomst til refusion fra udligningsordningen, indtil den selvejende institutions regnskab optages med artsspecifikation i forbindelse med kommunens regnskabsaflæggelse.

Stk. 2. Den revisionspåtegnede årsopgørelse af momsrefusion må ikke indeholde beløb vedrørende acontomoms efter stk. 1.

§ 4. Købsmomsudgifter, der indgår ved beregningen af huslejeindtægter, omfattes ikke af udligningen.

Stk. 2. Undtagelsen efter stk. 1 administreres på den måde, at den opgjorte refusion efter reglerne i § 1 reduceres med et beløb, der beregnes som 7,5 pct. af bogførte indtægter på artskonto 7.1 Egne huslejeindtægter.

Stk. 3. Huslejeindtægter registreret på art 7.1, funktion 5.30 Ældreboliger, 2.31 Busdrift, 2.33 Færgedrift, 2.35 Jernbanedrift og 5.32, grp. 01 Personlig og praktisk hjælp omfattes ikke af bestemmelserne i § 4, stk. 1 og 2.

§ 5. Købsmomsudgifter, afholdt ved køb af varer og tjenesteydelser, finansieret af bidrag og tilskud til (amts)kommunen omfattes ikke af udligningen.

Stk. 2. Undtagelsen efter stk. 1 administreres på den måde, at den opgjorte refusion efter reglerne i § 1 reduceres med et beløb svarende til 17,5 pct. af (amts)kommunens indtægter fra følgende tilskud og bidrag. Beløbet opføres på den månedlige saldoopgørelse som fradrag under korrektioner:

- 1) Drifts- og anlægstilskud fra fonde, private foreninger, institutioner m.v.

Dato: 10. januar 2006

2) Anlægstilskud fra EU's strukturfonde viderefordelt af den danske stat, og direkte anlægstilskud fra EU.

3) Lån, som på grund af gunstige vilkår med hensyn til betaling af renter og afdrag, ikke skal henregnes til (amts)kommunens låntagning i henhold til Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

Stk. 3. Tilskud til (amts)kommunale anlægsarbejder, for hvilke der er vedtaget anlægsbevillinger før 1. juli 1996, undtages fra tilbagebetaling efter stk. 2.

Stk. 4. Tilskud til (amts)kommunale anlægsarbejder, hvor der ikke er vedtaget anlægsbevilling inden 1. juli 1996, men hvor det kan anses for dokumenteret, at der inden 1. januar 1997 er givet tilsagn om disse tilskud, undtages fra tilbagebetaling efter stk. 2. Undtagelse fra tilbagebetaling efter 1. pkt. gælder dog kun, hvis tilskuddet er udbetalt senest den 31. december 1998.

Stk. 5. Tilskud til forskning registreret på funktion 4.01 eller funktion 4.02 undtages fra tilbagebetaling efter stk. 2.

§ 6. Hvis et anlæg, for hvilket der er opnået momsrefusion, inden for en periode af 5 år sælges, skal den refunderede købsmoms tilbagebetales til udligningsordningen. Beløbet opføres på den månedlige saldoopgørelse som fradrag under korrektioner.

Stk. 2. Femårsperioden regnes fra tidspunktet for godkendelse af anlægsregnskab for det pågældende arbejde.

Stk. 3. Stk. 1. finder ikke anvendelse for anlæg, der i henhold til bekendtgørelse nr. 877 af 16. september 2005 om fordeling af aktiver og passiver, rettigheder og pligter og ansatte som følge af opgave flytninger den 1. januar 2007 i forbindelse med kommunalreformen eller bekendtgørelse nr. 868 af 16. september 2005 om deling af kommuner overføres mellem amtskommuner, kommuner, Hovedstadens Sygehusfællesskab, Hovedstadens Udviklingsråd, regionerne og statslige myndigheder. Stk. 1. finder heller ikke anvendelse for anlæg, der i henhold til bekendtgørelse nr. 877 af 16. september 2005 om fordeling af aktiver og passiver, rettigheder og pligter og ansatte som følge af opgave flytninger den 1. januar 2007 i forbindelse med kommunalreformen eller bekendtgørelse nr. 868 af 16. september 2005 om deling af kommuner overføres mellem amtskommuner, kommuner, Hovedstadens Sygehusfællesskab, Hovedstadens Udviklingsråd, regionerne og statslige myndigheder ved lovgivningen vedrørende kommunalreformen overføres mellem på den ene side de i 1. pkt. nævnte myndigheder og på den anden side fællesskaber mellem de i 1. pkt. nævnte myndigheder, selvejende institutioner m.v.

Kapitel 2

Afregning af refusionsbeløb

§ 7. Refusionsbeløb i henhold til § 1 udbetales månedligt.

Dato: 10. januar 2006

Stk. 2. Beløb til refusion efter stk. 1 anmeldes på grundlag af saldo på funktion 7.87 til Indenrigs- og Sundhedsministeriet senest 10. hverdag i den følgende måned. Eventuelle tvivlsspørgsmål vedrørende hvilke beløb der kan anmeldes til refusion, afgøres endeligt af indenrigs- og sundhedsministeren.

Stk. 3. Saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret, som tillige omfatter beløb til refusion bogført i den regnskabsmæssige supplementsperiode til regnskabsåret, fremsendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriet senest 1. hverdag i maj måned i året efter udligningsåret. Denne opgørelse skal være forsynet med revisionspåtegning af (amts)kommunens revision, og for Hovedstadens Udviklingsråd, og Hovedstadens Sygehusfællesskab af deres revision. Hvis der i saldoopgørelsen indgår tilskud, som er omfattet af § 5, stk. 3 og 4, skal det fremgå særskilt af revisionspåtegningen, om betingelserne for at lade disse tilskud indgå i opgørelsen kan anses for opfyldt.

Stk. 4. Momsudgifter afholdt i den regnskabsmæssige forsupsperiod til et regnskabsår anmeldes til refusion fra udligningsordningen sammen med momsudgifter afholdt i januar måned i regnskabsåret.

§ 8. Refusionsbeløb efter § 7 udbetales af Indenrigs- og Sundhedsministeriet snarest muligt i den måned, der følger efter den måned, refusionsanmeldelsen skal være Indenrigs- og Sundhedsministeriet i hænde.

Stk. 2. Refusionsbeløb afrundes til hele kroner.

Kapitel 3

Opgørelse og afregning af bidrag til udligningsordningen

§ 9. Samtlige kommuner og amtskommuner bidrager til de årlige samlede beløb efter kapitel 1, som opgøres for henholdsvis kommuner og amtskommuner under ét. Bidragene fordeles i overensstemmelse med §§ 10 og 17 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner i forhold til de enkelte kommuners og amtskommuners andel af det samlede kommunale henholdsvis amtskommunale beskatningsgrundlag, jf. dog § 33 i nævnte lov. De årlige samlede beløb efter kapitel 1 som kommuner og amtskommuner bidrager til, tillægges efterregulering vedrørende tidligere år, jf. stk. 5 og 6.

Stk. 2. Til brug for kommunernes og amtskommunernes budgettering af bidrag til de samlede beløb efter stk. 1, udmelder indenrigs- og sundhedsministeren senest 1. juli i året før tilskudsåret et foreløbigt beløb herfor for henholdsvis kommuner og amtskommuner.

Stk. 3. Det samlede foreløbige bidrag for alle kommuner og amtskommuner, jf. stk. 2, opgøres af Indenrigs- og Sundhedsministeriet på grundlag af en fremskrivning af den refusion, der skønnes udbetalt i året forud for udligningsåret.

Dato: 10. januar 2006

Stk. 4. Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan på grundlag af et ændret skøn over den samlede refusion i udligningsåret ændre de foreløbigt opgjorte udligningsbidrag.

Stk. 5. Efter udløbet af tilskudsåret beregnes på grundlag af de faktisk udbetalte beløb efter kapitel 1 et endeligt beløb efter stk. 1. Forskellen mellem det endelige beløb og det foreløbige beløb efter stk. 2 indregnes i de samlede årlige beløb efter stk. 1 for tilskudsåret to år efter det tilskudsår, som forskelsbeløbet vedrører.

Stk. 6. Når oplysninger om de faktiske beskatningsgrundlag for tilskudsåret foreligger, foretages i overensstemmelse med § 33 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner en efterregulering mellem henholdsvis kommunerne og amtskommunerne af beløbet efter stk. 2. Medfører efterreguleringen, at der opstår et ufordelt restbeløb i forhold til beløbet efter stk. 2, indregnes det i de samlede årlige beløb efter stk. 1 for tilskudsåret tre år efter det tilskudsår, som det ufordelte restbeløb vedrører.

§ 10. De årlige udligningsbidrag i henhold til § 9, stk. 1, afregnes til staten ved, at 1/12 af de beløb, der er meddelt i henhold til § 9, stk. 2, fradrages de månedlige beløb, som udbetales fra SKAT i henhold til § 15 i lov om kommunal indkomstskat.

Stk. 2. De årlige udligningsbidrag, jf. stk. 1, for et bestemt udligningsår afregnes fra og med den 1. april i udligningsåret og til og med den 1. marts i det efterfølgende udligningsår.

Kapitel 4

Særlige regler for Københavns, Frederiksberg og Bornholms Kommuner samt Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab

§ 11. Af Københavns og Frederiksberg Kommunes refusion efter kapitel 1 fordeles 84 pct. til udligning mellem kommuner og 16 pct. til udligning mellem amtskommuner.

Stk. 2. Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab bidrager ikke til udligningsordningen.

Stk. 3. Refusion til Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab efter kapitel 1 udlignes mellem amtskommunerne.

Stk. 4. Af Bornholms Kommunes refusion efter kapitel 1 fordeles 60 pct. til udligning mellem kommuner og 40 pct. til udligning mellem amtskommuner.

Kapitel 5

Beregning af generelle tilskud

§ 12. Ved beregningen af generelle tilskud efter lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner opgøres

Dato: 10. januar 2006

nettodrifs- og anlægsudgifter i kommuner og amtskommuner excl. momsrefusion efter kapitel 1.

Kapitel 6

Ikrafttræden m.v.

§ 13. Indenrigs- og sundhedsministeren kan i særlige tilfælde bestemme, at afregningen af refusionsbeløb og udligningsbidrag sker på en anden måde end fastlagt i denne bekendtgørelse.

§ 14. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2006.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1263 af 10. december 2004 om den kommunale og amtskommunale momsudligningsordning ophæves.

| *Indenrigs- og Sundhedsministeriet, den 14. december 2005*

Lars Løkke Rasmussen

/Søren H. Thomsen

Dato: 10. januar 2006

Bilag 1**Positivliste**

Artkonto	Funktion	Momsandelsprocent	
		(Drift: DR1)	(Anlæg: DR3)
Kommuner			
5.9	0.14	Sanering	- 40
5.9	0.30	Fælles formål	45 85
5.9	0.31	Stadion og idrætsanlæg	45 85
5.9	0.32	Idræts- og svømmehaller	45 85
5.9	0.33	Friluftsbade	45 85
5.9	0.35	Andre fritidsfaciliteter	45 85
4.6	3.10	Bidrag til statslige og private skoler	25 85
5.9	3.10	Bidrag til statslige og private skoler	25 85
4.6	3.12	Efterskoler og Ungdomskostskoler	25 85
5.9	3.12	Efterskoler og Ungdomskostskoler	25 85
5.9	3.60	Museer	35 85
5.9	3.63	Musikarrangementer	10 85
5.9	3.64	Andre kulturelle opgaver	35 85
5.9	3.74	Lokaletilskud	65 -
5.9	5.08	Støtte til frivilligt socialt arbejde	15 -
5.9	5.19	Tilskud til puljeordninger og private klubber	25 -
5.2 ¹⁾	5.54	Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning, befordring og pasning af døende	95 -
5.9	5.60	Introduktionsprogram mv.	25 85
5.2	5.83	Kommunal tandpleje	15 85
5.9	5.38	Beskyttet beskæftigelse	70 85
5.9	5.39	Aktivitets- og samværstilbud	70 85
4.0 ⁴⁾	5.20	Plejefamilier og opholdssteder for børn og unge	25 -
4.0 ⁴⁾	5.21	Forebyggende foranstaltninger	25 -
4.0 ⁴⁾	5.23	Døgninstitutioner for børn og unge	25 -
4.0 ⁴⁾	5.34	Plejehjem og beskyttede boliger	25 -
4.0 ⁴⁾	5.42	Botilbud til personer med særlige sociale problemer	25 -
4.0 ⁴⁾	5.45	Behandling af stofmisbrugere	25 -
4.0 ⁴⁾	5.46	Rådgivning af stofmisbrugere	25 -

Dato: 10. januar 2006

4.0 ⁴⁾	5.50	Botilbud til længerevarende ophold for udviklingshæmmede, fysisk handicappede m.v.	25	-
4.0 ⁴⁾	5.51	Amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold af udviklingshæmmede, fysisk handicappede, m.v.	25	-
4.0 ⁴⁾	5.52	Kommunale botilbud til midlertidig ophold for personer med særlige behov	25	-
4.0 ⁴⁾	5.55	Botilbud til længerevarende ophold for sindslidende	25	-
4.0 ⁴⁾	5.56	Amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold for sindslidende	25	-
5.9 ³⁾	5.98	Beskæftigelsesordninger. Gruppering 18		-
		Udgifter ved undervisning i dansk som andetsprog for aktiverede kontanthjælpsmodtagere	10	85
Amtskommuner				
4.6	3.10	Bidrag til statslige og private skoler	25	85
4.6	3.12	Efterskoler og ungdomskostskoler	25	85
4.6	3.42	Bidrag til private og statslige skoler og kurser	25	85
5.9	3.46	Social- og sundhedsuddannelser	25	85
5.9	3.47	Sygeplejeuddannelser	25	85
5.9	3.48	Pædagogisk grunduddannelse	25	85
5.9	3.60	Museer	35	85
5.9	3.63	Musikarrangementer	10	85
5.9	3.64	Andre kulturelle opgaver	35	85
5.9	3.74	Lokaletilskud	65	-
4.0 ²⁾	4.01	Somatiske sygehuse	25	-
4.0 ²⁾	4.02	Psykiatriske sygehuse og afdelinger	25	-
4.0 ²⁾	4.40	Rekonvalescenthjem og efterbehandlingsklinikker	25	85
5.9	5.08	Støtte til frivilligt socialt arbejde	15	-
4.0 ⁴⁾	5.20	Plejefamilier og opholdssteder for børn og unge	25	-
4.0 ⁴⁾	5.21	Forebyggende foranstaltninger	25	-
4.0 ⁴⁾	5.23	Døgninstitutioner for børn og unge	25	-
4.0 ⁴⁾	5.34	Plejhjem og beskyttede boliger	25	-
5.9	5.38	Beskyttet beskæftigelse	70	85
5.9	5.39	Aktivitets- og samværstilbud	70	85

Dato: 10. januar 2006

5.9	5.40	Revalidering	70	85
4.0 ⁴⁾	5.42	Botilbud til personer med særlige sociale problemer	25	-
4.0 ⁴⁾	5.45	Behandling af stofmisbrugere	25	-
4.0 ⁴⁾	5.46	Rådgivning af stofmisbrugere	25	-
4.0 ⁴⁾	5.50	Botilbud til længerevarende ophold for udviklingshæmmede fysisk, handikappede m.v.	25	-
4.0 ⁴⁾	5.51	Amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold af udviklingshæmmede, fysisk handikappede, m.v.	25	-
4.0 ⁴⁾	5.52	Kommunale botilbud til midlertidig ophold for personer med særlige behov	25	-
4.0 ⁴⁾	5.55	Botilbud til længerevarende ophold for sindslidende	25	-
4.0 ⁴⁾	5.56	Amtskommunale botilbud til midlertidigt ophold for sindslidende	25	-
5.2 ¹⁾	5.54	Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning, befordring og pasning af døende	95	-

1) Gælder ikke for motorkøretøjer samt plejevederlag og hjælp til medicin mv. ved pasning af døende i eget hjem.

2) Gælder for selvejende/private sygehuse mv.

3) Gælder kun for posteringer på artskonto 5.9, funktion 5.98, gruppering 18.

4) Gælder alene registreringer på ejerstedkode 2 Selvejende / private institutioner uden driftsoverenskomst med kommune / amt.

Regneeksempel:

Der gives tilskud på 1.000 kr. (funktion 0.30 Fælles formål, art 5.9).

Beløb til refusion: $1.000 \text{ kr.} \times 45\% \times 25/125 = 90 \text{ kr.}$

Der registreres i eksemplet følgende i det kommunale budget- og regnskabssystem:

- Udgiften, excl. den beregnede momsudgift dvs. $1.000 \text{ kr.} - 90 \text{ kr.} = 910 \text{ kr.}$ registreres på funktion 0.30 Fælles formål, art 5.9.
- Den beregnede momsudgift, dvs. 90 kr., registreres på funktion 7.87, gruppering 03.
- Momsrefusionen, dvs. 90 kr., registreres på funktion 7.87, gruppering 02.

Dato: 1. oktober 2001

10.6 Kommuner og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder

10.6.1 Bekendtgørelse om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder (Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 533 af 28. juni 1995 som ændret ved bekendtgørelse nr. 836 af 12. november 1999)

I medfør af § 2, stk. 3 og 5, i lov nr. 378 af 14. juni 1995 om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder ændret ved bekendtgørelse nr. 836 af 12. november 1999 fastsættes:

Kapitel 1 Anvendelsesområde

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse på kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder, medmindre andet er bestemt i lovgivningen, jf. lovens § 1, stk. 1.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på opgaver, som kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, udfører for de kommuner og amtskommuner, der deltager i fællesskabet, jf. lovens § 1, stk. 2.

Kapitel 2 Kommuner og amtskommuners adgang til at udføre kommunale opgaver for andre offentlige myndigheder

§ 2. Kommuner og amtskommuner kan udføre sådanne opgaver for andre offentlige myndigheder, som kommuner og amtskommuner kan løse for sig selv, jf. lovens § 2, stk. 1.

Stk. 2. Overstiger værdien af en opgave den tærskelværdi, som er fastsat i artikel 7, stk. 1, litra a), andet led, nr. ii) i Rådets direktiv 92/50/EØF af 18. juni 1992 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 97/52/EF af 13. oktober 1997, kan en kommunalbestyrelse eller et amtsråd kun afgive tilbud på og indgå aftale om udførelse af opgaven, når

- 1) opgaven er udbudt efter bestemmelserne i Rådets direktiv 93/37/EØF af 14. juni 1993 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 97/52/EF af 13. oktober 1997, jf. bekendtgørelse nr. 799 af 10. november 1998, Rådets direktiv 93/36/EØF af 14. juni 1993 om samordning af fremgangsmåderne ved offentlige indkøb, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 97/52/EF af 13. oktober 1997, jf. bekendtgørelse nr. 788 af 5. november 1998, Rådets direktiv 92/50/EØF af 18. juni 1992 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 97/52/EF af 13. oktober 1997, jf. bekendtgørelse nr. 789 af 5. november 1998, eller Rådets direktiv 93/38/EØF

Dato: 1. oktober 2001

af 14. juni 1993 om samordning af fremgangsmåderne ved tilbudsgivning inden for vand- og energiforsyning samt transport og telekommunikation, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 98/4/EF af 16. februar 1998, jf. bekendtgørelse nr. 787 af 5. november 1998,

- 2) opgaven af en statslig myndighed er udbudt efter de gældende regler om udbud og udlicitering af statslige drifts- og anlægsopgaver, eller
- 3) opgaven af en kommunal eller amtskommunal myndighed er udbudt efter bestemmelserne i denne bekendtgørelses kapitel 3, medmindre udbud kan undlades efter § 6, stk.2.

Stk. 3. Omfatter opgaven løbende drifts- eller anlægsarbejder, skal værdien af opgaven opgøres for den samlede kontraktperiode, dog højst for en 48 måneders periode.

§ 3. Kommunalbestyrelser og amtsråd skal, forinden de afgiver tilbud på og indgår aftale om udførelse af en opgave for en anden offentlig myndighed, foretage en kalkulation af de samlede omkostninger, der vil være forbundet med kommunens eller amtskommunens varetagelse af opgaven, jf. lovens § 2, stk. 4, 1. pkt. Kommunalbestyrelser og amtsråd må ikke afgive tilbud på eller indgå aftale om udførelse af opgaver, der indebærer en vederlæggelse, som er lavere end det kalkulerede beløb, jf. lovens § 2, stk. 4, 2. pkt.

§ 4. Kalkulationen af en kommunes eller en amtskommunes samlede omkostninger ved udførelse af en opgave for en anden offentlig myndighed skal omfatte

- a) alle de direkte omkostninger der er forbundet med opgavevaretagelsen, f.eks. løn incl. pensionsbidrag og andre løndelev samt over- og merarbejde, tjenesterejser, materialer og specielt anskaffet apparatur, og
- b) alle de indirekte omkostninger der er forbundet med opgavevaretagelsen, f.eks. indirekte lønomkostninger, andel af fællesomkostninger til f.eks. ledelse, administration, husleje, udstyr, udvikling m.v. og lovpligtige forsikringer, pensionsforpligtelser, forrentning af driftskapital, forrentning og afskrivning af anlægsværdier samt beregnede omkostninger for faciliteter i øvrigt, der er stillet til rådighed ved opgavevaretagelsen.

§ 5. Kommuner og amtskommuner, der udfører opgaver for andre offentlige myndigheder, skal for hver enkelt opgave foretage løbende registrering af de med opgaven forbundne indtægter og omkostninger.

Stk. 2. I det år, hvor en opgave afsluttes, optages i kommunens eller amtskommunens årsregnskab en regnskabsmæssig redegørelse for opgaven, herunder for eventuelle afvigelser i forhold til omkostningskalkulationen i henhold til § 4.

Dato: 1. oktober 2001

Kapitel 3

Kommuners og amtskommuners adgang til at få udført kommunale opgaver af andre kommuner og amtskommuner

§ 6. En kommune eller en amtskommune kan kun få løst en opgave, hvis værdi overstiger den tærskelværdi, som er fastsat i artikel 7, stk. 1, litra a), andet led, nr. ii) i Rådets direktiv 92/50/EØF af 18. juni 1992 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 97/52/EF af 13. oktober 1997, af en anden kommune eller amtskommune, når der er indgået aftale herom i overensstemmelse med de i § 2, stk. 2, nr. 1, nævnte regler eller ved offentligt eller begrænset udbud i overensstemmelse med reglerne i dette kapitel, jf. dog stk. 2. Omfatter opgaven løbende drifts- eller anlægsarbejder, skal værdien af opgaven opgøres for den samlede kontraktperiode, dog højst for en 48 måneders periode.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, når der er tale om en supplerende opgave, der ikke var omfattet af det oprindelige udbud eller den først indgåede aftale, men som på grund af uforudsete omstændigheder er blevet nødvendig for udførelsen af den pågældende opgave, forudsat at ordren tildeles den leverandør, der i forvejen udfører den oprindeligt udbudte opgave. Værdien af den supplerende opgave må dog ikke overstige 50% af værdien af den oprindelige aftale.

Stk. 3. Ved offentligt udbud rettes opfordring til at afgive tilbud til alle interesserede.

Stk. 4. Ved begrænset udbud rettes opfordring til at afgive tilbud direkte og alene til dem, fra hvem tilbud ønskes.

§ 7. Opfordring til at afgive tilbud efter § 6, stk. 3, skal ske ved samtidig annoncering i et efter opgaven og af hensyn til konkurrencen afpasset udsnit af landsdækkende og lokale aviser og fagblade. Annonceringen skal ske i rimelig tid inden fristen for afgivelse af tilbud indtræder, og skal - ud over oplysninger om denne frist - indeholde oplysning om, hvor udbudsmateriale kan rekvireres.

Stk. 2. Begrænset udbud efter § 6, stk. 4, kan kun anvendes, hvis kommunalbestyrelsen eller amtsrådet forud for indhentelse af tilbud har opfordret interesserede til at tilkendegive, om de ønsker at afgive tilbud på opgaven. Indkaldelse af tilkendegivelser fra interesserede skal ske ved samtidig annoncering i et efter opgaven og af hensyn til konkurrencen afpasset udsnit af landsdækkende og lokale aviser og fagblade. Annonceringen skal ske i rimelig tid inden fristen for tilkendegivelser fra interesserede udløber, og skal indeholde oplysninger om denne frist.

§ 8. Ved valget af, hvilke interesserede kommunalbestyrelsen eller amtsrådet ved begrænset udbud vil opfordre til at afgive tilbud, kan kommunalbestyrelsen eller amtsrådet alene lægge vægt på de interesseredes økonomiske og tekniske muligheder for at kunne udføre den pågældende opgave.

§ 9. Udbudsmaterialet skal indeholde en fyldestgørende specifikation af den udbudte opgave.

Stk. 2. Specifikationen skal indeholde oplysninger om

Dato: 1. oktober 2001

- a) omfanget og afgrænsningen af den udbudte opgave,
- b) tekniske, kontraktmæssige, kvalitets- og kvantitetsmæssige krav m.v. vedrørende opgaveløsningen,
- c) de kriterier kommunalbestyrelsen eller amtsrådet lægger vægt på ved valg af kontraktspart, jf. § 11, så vidt muligt opstillet i prioriteret rækkefølge,
- d) tidsfrister for afgivelse af tilbud,
- e) kontraktperiodens længde og
- f) eventuelle øvrige krav.

§ 10. Alle tilbud på udførelse af opgaver skal indgives i lukket kuvert, der åbnes på et forud fastsat sted og tidspunkt. De bydende er berettiget til at være til stede ved åbningen af buddene og til at blive bekendt med budsummerne og eventuelle forbehold.

§ 11. Ved valg af kontraktspart kan kommunalbestyrelsen eller amtsrådet vælge den tilbudsgiver,

- a) hvis tilbud indeholder den laveste pris, eller
- b) hvis tilbud er det økonomisk mest fordelagtige, idet der herved kan lægges vægt på prisen og forskellige forhold, der varierer efter opgavens art, for eksempel kvalitet, teknisk værdi, æstetisk og funktionsmæssig værdi, miljø og arbejdsmiljøforhold, teknisk bistand, service og leveringsdato.

Stk. 2. Kun kriterier, der fremgår af udbudsmaterialet, jf. § 9, kan tillægges vægt ved valg af kontraktspart.

Kapitel 4 Ikrafttræden

§ 12. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 1995. Ændring heraf (ved bekendtgørelse 836 af 12 november 1999) træder i kraft den 1. december 1999.

Dato: 1. oktober 2001

10.6.2 Uddrag af vejledning om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder (Indenrigsministeriets vejledning nr. 107 af 30. juni 1995)

I. Indledning

Ved lov nr. 378 af 14. juni 1995, der er vedlagt som bilag 1⁽¹⁾, er der gennemført regler, som giver kommuner og amtskommuner hjemmel til at udføre kommunale opgaver for andre offentlige myndigheder. Loven indeholder regler om udbud, omkostningskalkulation og mindstevederlag, som betingelser for at kommuner og amtskommuner kan udføre kommunale opgaver for andre offentlige myndigheder.

Reglerne er en udmøntning af et af forslagene i betænkning nr. 1268/1994 afgivet den 18. april 1994 af det af indenrigsministeren nedsatte udvalg om fornyelse og effektivisering i den kommunale sektor (Fornyelsesudvalget).

Reglerne har - i overensstemmelse med Fornyelsesudvalgets anbefaling - først og fremmest til formål at give kommuner og amtskommuner mulighed for en bedre udnyttelse af eksisterende ressourcer.

Efter bestemmelsen i lovens § 2, stk. 5, er indenrigsministeren bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om kommuners og amtskommuners adgang til at udføre opgaver for andre offentlige myndigheder og om kommuners og amtskommuners adgang til at få udført sådanne opgaver af andre kommuner og amtskommuner, herunder om udbud og om omkostningskalkulation. Sådanne regler er fastsat ved bekendtgørelse nr. 533 af 28. juni 1995, der er vedlagt som bilag 2⁽²⁾.

Bekendtgørelsen indeholder nærmere regler om udbud og om omkostningskalkulation. Reglerne har til formål at sikre, at den kommunale virksomhed ikke bliver konkurrenceforvridende.

Det bemærkes, at loven kun regulerer kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder. Loven berører derimod ikke kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for sig selv eller kommuners og amtskommuners adgang til at få udført opgaver af private eller af ikke-kommunale myndigheder.

Efter gældende ret er kommuner og amtskommuner ikke forpligtet til at udbyde opgaver, som de udfører i eget regi, og i de tilfælde, hvor en kommune eller en amtskommune vælger at lade en opgave udføre af en ekstern leverandør, gælder der ikke en generel pligt til at lade opgaven udbyde forinden, jf. dog EF-udbudsdirektiverne.

Loven berører heller ikke en kommunes eller en amtskommunes afgivelse af kontrolbud/eget bud i forbindelse med kommunens eller amtskommunens udbud af en opgave. Indenrigsministeriets vejledning af 20. februar 1992 »Udlisitering - en orientering til kommuner om udbud af opgaver« berøres således heller ikke af loven.

⁽¹⁾ Er udeladt her.

⁽²⁾ Er optrykt i afsnit 8.6.1.

Dato: 1. oktober 2001

II. Kommuners og amtskommuners adgang til at udføre opgaver for andre offentlige myndigheder

(Udeladt her)

III. Reglerne om udbud

(Udeladt her).

IV. Reglerne om omkostningskalkulation

1. Indledning

Ved en kommunes eller amtskommunes afgivelse af tilbud på udførelse af en opgave for en anden offentlig myndighed skal der efter lovens § 2, stk. 4, 1. pkt., foretages en omkostningskalkulation.

Der er i bekendtgørelsens § 4 fastsat nærmere regler om, hvilke omkostninger en kalkulation skal omfatte. Det følger heraf, at kalkulationen skal omfatte både de direkte og de indirekte omkostninger.

Sigtet med reglerne om omkostningskalkulation er at sikre, at der ikke sker kommunal konkurrenceforvridning over for private.

2. Beregning af omkostninger

Omkostningskalkulationen skal omfatte de gennemsnitlige langsigtede omkostninger og ikke kun udgifterne. Dette er begrundet i to forhold:

For det første er der forskel på omkostningerne og udgifterne i det enkelte år. Der kan derfor ikke direkte udarbejdes en kalkule for en opgave ud fra de tal, der figurerer i regnskabet/budgettet. Dette hænger bl.a. sammen med det forhold, at forrentning og afskrivning ikke indgår i det kommunale budget- og regnskabssystem, idet anlægsudgifterne registreres fuldt ud i det regnskabsår, hvori de afholdes samt, at materialer ikke nødvendigvis benyttes i det regnskabsår, hvor de er indkøbt.

For det andet er omkostningerne en beregnet og ikke en konstaterbar størrelse. Omkostningsberegningen bygger på, at man i det enkelte år opgør værdien af forbruget af de produktionsfaktorer, der indgår i opgaveudførelsen. Omkostningerne skal således afspejle værdien af det forbrug af produktionsfaktorer, der indgår i udførelsen af opgaven.

I omkostningskalkulationen skal alle omkostninger medregnes. Det gælder såvel direkte som indirekte omkostninger samt investeringsomkostninger.

Som omkostninger skal derfor også medtages omkostninger, der ikke knytter sig direkte til den udførende enhed. Det kan være omkostninger - f.eks. til lønadministration - der i budgettet er opført under kommunens centralforvaltning. Eller omkostninger der slet ikke figurerer på kommunens budget - f.eks. husleje for kommunalt ejede ejendomme, fremtidige udgifter til tjenestemandspension eller - for selvforsikrende kommuner - omkostninger, der svarer til, hvad kommunen skulle have betalt i præmier, såfremt den var forsikret.

Dato: 1. oktober 2001

Omkostninger, der ikke fremgår af budgettet, skal indgå i omkostningskalkulationen som beregnede størrelser. En sådan beregning kan f.eks. foretages på grundlag af en sammenligning med, hvad markedsprisen er for lignende ydelser.

Det skal i øvrigt bemærkes, at der ikke er nogen entydig afgrænsning mellem direkte og indirekte omkostninger. Den samme omkostning kan f.eks. i nogle kommuner figurere som en direkte omkostning, mens den i andre kommuner kan være en indirekte omkostning - alt afhængigt af, hvordan den enkelte kommune har indrettet sin virksomhed. Som et konkret eksempel kan nævnes, at omkostningen til tjenestemandspensioner, for en kommune, der har forsikret sig, vil være en løbende direkte omkostning, mens det for en kommune, der har valgt selv at afholde den fremtidige pensionsudgift, vil være en indirekte omkostning.

2.1. Direkte omkostninger

De direkte omkostninger er omkostninger, der direkte medgår til produktionen af det pågældende produkt.

Eksempler på direkte omkostninger:

- løn, inkl. pensionsbidrag til overenskomstansatte og andre løndele
- overarbejde/merarbejde
- tjenesterejser og befordring
- køb af materialer og specielt anskaffet apparatur
- forbrug af fremmede tjenesteydelser
- reparations- og vedligeholdelsesudgifter

2.2. Indirekte omkostninger

De indirekte omkostninger er omkostninger, som er fælles for udførelsen af flere opgaver, og som derfor ikke direkte kan henføres til den enkelte opgave. De indirekte omkostninger vil endvidere ofte kunne henføres til udgifter, der er placeret tidsmæssigt forskelligt.

Eksempler på indirekte omkostninger:

- lokaleudgifter (husleje, varme, el. rengøring, vedligeholdelse m.v.)
- kontorudgifter (telefon, porto, kontorartikler m.v.)
- indirekte lønomkostninger (kantine, efteruddannelse m.v.)
- edb-udgifter
- udgifter til ledelse og administration m.v.
- forsikring
- udviklingsomkostninger m.v.
- beregnede omkostninger til lovpligtige forsikringer og tjenestemandspension
- beregnede omkostninger for faciliteter i øvrigt, der er stillet gratis til rådighed for opgavevaretagelsen

Da omkostningsberegningen skal omfatte alle de omkostninger, der er forbundet med løsningen af en given opgave, skal udgifter, der er fælles med driftsenhedens/kommunens øvrige aktiviteter, indgå med en andel i kalkulen, som en indirekte omkostning.

Dato: 1. oktober 2001

På grund af udgifternes ofte udelelige karakter, må de typisk fordeles efter en fordelingsnøgle. Denne fordelingsnøgle skal baseres på en fastsættelse af den pågældende aktivitets andel af de samlede fællesudgifter. Den hyppigst anvendte fordelingsnøgle er lønandele, hvor den enkelte aktivitets andel fastsættes ud fra, hvor stor en andel lønudgiften til aktiviteten udgør i forhold til driftsenhedens/kommunens samlede lønudgift. Alternativt kan f.eks. lokaleudgifter anvendes som fordelingsnøgle.

3. *Investeringsomkostninger*

Investeringsomkostningerne omfatter omkostningerne til forrentning af drifts- og anlægskapitalen (maskiner, bygninger m.v.) samt til afskrivning af anlægsaktiver.

Investeringsomkostninger kan betragtes som indirekte omkostninger, men behandles her særskilt på grund af de særlige forhold, der gør sig gældende for kalkulation af sådanne omkostninger.

3.1. Forrentning af driftskapital

Omkostninger til forrentning af driftskapital skal medtages i omkostningskalkulen, såfremt der er tale om en opgave, hvortil der knytter sig væsentlige omkostninger til likviditetsmæssige udlæg i forbindelse med opgavens udførelse.

Det kan f.eks. dreje sig om situationer, hvor produktionstiden og kredittiden er særlig lang, eller hvor betalingen for udførelse af den givne opgave først sker efter en længere periode.

Den rentefod, der anvendes i disse beregninger, skal svare til markedsrenten.

3.2. Forrentning af anlægskapital

Omkostninger til forrentning af anlægskapital skal medtages i omkostningskalkulen. Beregningen kan ske efter flere forskellige metoder, hvoraf den mest anvendte er, at beregningen sker på grundlag af aktivernes restværdi (restværdien udregnes som anskaffelsesværdi fratrukket tidligere års beregnede afskrivninger).

Ved beregningen af omkostningerne til forrentning af anlægskapitalen skal medtages alle større anlægsaktiver - uanset om disse optræder på drifts- eller anlægsbudgettet. Anskaffes der f.eks. edb-udstyr over driftsbudgettet, skal udgifterne i forbindelse hermed inddrages i beregningen.

Fastsættelsen af den rentefod, der skal anvendes ved kalkulation af forrentningen af aktivets værdi, skal ske ud fra det enkelte anlægsaktivs karakter.

Er der tale om aktiver med en lang levetid skal der anvendes en forrentningsprocent, der er udtryk for den gennemsnitlige rente i samfundet set over en tilsvarende periode.

For aktiver med en kortere levetid, kan en mere aktuel rentesats benyttes. Her kan der f.eks. tages udgangspunkt i den af Danmarks Statistik beregnede effektive obligationsrente for samtlige serier ultimo december i det pågældende regnskabsår.

Dato: 1. oktober 2001

3.3. Afskrivning af anlægskapital

Omkostninger til afskrivning af anlægskapital skal medtages i omkostningskalkulen. Beregning af afskrivninger kan ske efter forskellige metoder. Som eksempler kan peges på den lineære metode, hvor der afskrives lige meget hvert år, eller saldometoden, hvor det årlige afskrivningsbeløb beregnes med en fast procent af aktivets restværdi.

Afskrivningsprocentens størrelse fastlægges ud fra de enkelte aktivers forventede levetid. Levetiden skal svare til den periode, hvori anlægget under hensyntagen til dets karakter og udgifterne til reparation og vedligeholdelse skønnes at blive anvendt i produktionen. Der kan arbejdes med fysisk eller økonomisk levetid.

Den fysiske levetid bestemmes både af slitage og mere aktivitetsuafhængige faktorer som vind og vejr. Den økonomiske levetid bestemmes af f.eks. teknisk forældelse (ny teknologi, nye produktionsmetoder m.v.). Er den økonomiske levetid kortere end den fysiske, skal den økonomiske levetid bruges som udgangspunkt for beregningerne.

4. Moms

Spørgsmålet om medregning af momsudgifter skal behandles forskelligt alt efter, om der er tale om en momspligtig ydelse eller ej.

Såfremt tilbudet vedrører virksomhed, der er omfattet af § 3, stk. 2, i merværdiafgiftsloven om momspligtig virksomhed, skal kommunens eller amtskommunens omkostninger beregnes eksklusiv moms i omkostningskalkulen. Til gengæld skal der tillægges moms til den pris, som kommunen eller amtskommunen tilbyder at udføre den pågældende opgave for. Denne procedure svarer til den gældende ordning for f.eks. kommunale forsyningsvirksomheder.

Hvis der derimod er tale om afgivelse af et tilbud på en opgave, der er fritaget for merværdiafgift - jf. merværdiafgiftslovens § 13, skal kommunens eller amtskommunens momsudgifter medregnes i omkostningskalkulen - uanset at momsudgiften rent faktisk refunderes via den mellemkommunale momsudlingsordning. Derimod skal der ikke ved afgivelse af tilbud på udførelse af sådanne opgaver tillægges moms til tilbudsprisen.

5. Kalkulens tidshorisont

Den tidshorisont, der lægges til grund for omkostningskalkulationen, skal have samme længde, som den kontraktperiode der ønskes.

6. Prisfastsættelse

Den pris for udførelse af opgaven, der angives i tilbudet, skal efter lovens § 2, stk. 4, 2. pkt., som minimum sikre dækning for kommunens eller amtskommunens omkostninger, således som disse fremgår af omkostningskalkulationen.

7. Eksempel på en omkostningskalkulation

I det følgende er vist et eksempel på, hvordan en omkostningskalkule kan gennemføres. Eksemplet er af generel karakter og har til formål at illustrere de forskellige problemstillinger, som indgår i en omkostningskalkule. Det skal for en ordens skyld understreges, at de enkelte talstørrelser og fordelingsnøgler, der er angivet i eksemplet, alene knytter sig til dette tænkte eksempel og altså ikke skal opfattes som regneregler, der direkte kan anvendes i andre sammenhænge.

Dato: 1. oktober 2001

Vedligeholdelse af et idrætsanlæg

En kommune ønsker at afgive tilbud på vedligeholdelsen af et idrætsanlæg i en nabokommune. Til formålet skønner kommunen, at den skal benytte en traktor med udstyr i 150 timer. Traktoren benyttes normalt samlet i 770 timer om året⁽³⁾. Endvidere benyttes en græsklipper i 200 timer. Denne græsklipper benyttes normalt samlet i 650 timer pr. år. Endelig vurderer kommunen, at der vil medgå 400 løntimer pr. år. Tilbudsperioden er et år.

Det bemærkes, at der er tale om en momspligtig ydelse. Omkostningerne opgøres derfor eksklusiv moms i kalkulen, idet momsudgifterne refunderes i momsregnskabet med Told og Skat.

Kommunens samlede omkostninger pr. år ved udførelse af arbejdet kan i eksemplet opgøres således:

De direkte omkostninger

Lønomsotninger (se appendiks A), 400 timer á 135,02 kr.	54.008,00 kr.
Traktor m. udstyr (se appendiks B), 150 timer á 113,60 kr.	17.040,00 kr.
Græsklipper (se appendiks B), 200 timer á 16,15 kr.	3.230,00 kr.
Betaling til vognmand for bortkørsel og deponering af indsamlet affald og afklippet græs m.v.	10.000,00 kr.

Direkte omkostninger i alt

84.278,00 kr.

De indirekte omkostninger

Indirekte omkostninger i f.b.m. driften (se appendiks C), 26 pct. af lønsum og maskinudgifter, dvs. 0,26 x (54.008 + 17.040 + 3.230)	19.312,30 kr.
Kapitaludgifter til driftsbygninger og -pladser (se appendiks D), 4 pct. af lønsum og maskinudgifter, dvs. 0,04 x (54.008 + 17.040 + 3.230)	2.971,10 kr.
Administrationstillæg, vedr. belastning af kommunens centrale administration (se appendiks E), 7,5 pct. af summen af lønsum og maskinudgifter, dvs. 0,075 x (54.008 + 17.040 + 3.230)	5.570,85 kr.

Indirekte omkostninger i alt

27.854,25 kr.

Kommunens årlige udgifter ved at udføre opgaven ekskl. moms udgør således (84.278 + 27.854,25)

112.132,25 kr.

Der skal tillægges moms til tilbudsprisen.

⁽³⁾ Det samlede timetal, der er angivet for benyttelse af henholdsvis traktoren og græsklipperen, er et skøn baseret på en normal gennemsnitlig udnyttelse af maskiner af den pågældende type. Dette kan naturligvis variere fra kommune til kommune. I en konkret omkostningskalkulation må kommunen eller amtskommunen derfor tage udgangspunkt i den normale årlige udnyttelse af den pågældende maskine, således at der sikres dækning for de langsigtede gennemsnitsomkostninger. I det samlede timetal indgår også de timer, hvor maskinen benyttes til at udføre opgaver for andre end kommunen selv.

Dato: 1. oktober 2001

8. *Registrering af indtægter og omkostninger*

Omkostningskalkulationen er en beregning af de forventede omkostninger forud for afgivelsen af et tilbud - en forkalkulation. Der er efter bekendtgørelsens § 5 herudover pligt til at foretage en løbende registrering af de med den enkelte opgave forbundne indtægter og omkostninger.

9. *Regnskabsmæssig redegørelse*

Med udgangspunkt i denne registrering skal der efter kontraktperiodens udløb udarbejdes en regnskabsmæssig redegørelse for opgaven, herunder for eventuelle afvigelser i forhold til omkostningskalkulationen. Den regnskabsmæssige redegørelse skal efter bekendtgørelsens § 5, stk. 2, optages i den udførende kommunes eller amtskommunes årsregnskab i det år, hvor opgaven afsluttes.

Der vil efter drøftelse i Budget- og regnskabsrådet under Indenrigsministeriet blive fastsat nærmere regler for udformningen af disse regnskabsmæssige redegørelser, således at der sikres den tilstrækkelige åbenhed om den kommunale opgavevaretagelse⁽⁴⁾.

De regnskabsmæssige redegørelser, som skal foretages efter loven, vil som en del af kommunens eller amtskommunens årsregnskab være offentligt tilgængelige hos kommunen eller amtskommunen og hos tilsynsmyndigheden, det vil sige de for hvert amt nedsatte tilsynsråd og Indenrigsministeriet.

10. *EF-traktatens statsstøtteregler*

Formålet med de ovenfor beskrevne regler er bl.a. at sikre, at alle omkostninger - direkte såvel som indirekte - medtages ved kommuners og amtskommuners priskalkulation. Hvis reglerne overholdes, opstår der ikke problemer i forhold til EF-traktatens statsstøtteregler.

Undlader en kommune eller en amtskommune imidlertid at indregne alle omkostninger, vil der - udover en overtrædelse af det her beskrevne regelsæt kunne blive tale om en overtrædelse af EF-traktatens statsstøtteregler. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt kort at redegøre for disse.

EF-Traktatens art. 222 bestemmer, at »de ejendomsretlige ordninger i Medlemsstaterne berøres ikke af denne Traktat«. EF-traktaten regulerer således ikke spørgsmålet om offentlige myndigheders, herunder kommuners og amtskommuners, adgang til at drive erhvervsvirksomhed.

EF-Traktatens art. 90, stk. 1, bestemmer, at »Medlemsstaterne afstår for så vidt angår offentlige virksomheder og virksomheder, som de indrømmer særlige eller eksklusive rettigheder, fra at træffe eller opretholde foranstaltninger, som er i strid med denne Traktats bestemmelser, navnlig de i artiklerne 7 og 85-94 nævnte«. Kommuner og amtskommuner skal således, såfremt de driver erhvervsvirksomhed - ligesom alle andre erhvervsvirksomheder - iagttage EF-Traktatens konkurrenceregler, herunder reglerne om statsstøtte i art. 92-94.

⁽⁴⁾ Reglerne fremgår af denne mappes afsnit 7.2.5.

Dato: 1. oktober 2001

EF-Traktatens art. 92, stk. 1, er sålydende:

»Bortset fra de i denne Traktat hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandlen mellem Medlemsstaterne.«

Art. 92 omfatter også støtte ydet af kommuner og amtskommuner, som påvirker samhandlen mellem medlemsstaterne.

Traktatens statsstøttebegreb er meget vidt. Alle foranstaltninger, hvorved offentlige myndigheder begunstiger visse virksomheder i forhold til andre virksomheder omfattes af begrebet.

Som eksempler på dispositioner, der kan være omfattet af art. 92, stk. 1, kan nævnes, at en kommune eller en amtskommune tilfører kapital til en kommunal virksomhed under omstændigheder, der ikke ville kunne accepteres af en privat investor, som handler under normale markedsøkonomiske vilkår, at en kommune eller en amtskommune udfører en opgave til en pris, der ikke dækker alle omkostninger, der er forbundet med udførelsen af den pågældende opgave, eller at en kommune eller amtskommune i omkostningskalkulationen anvender en rentefod ved beregningen af omkostninger til forrentning af driftskapital, der - på grund af at kommunen eller amtskommunen havde kunnet opnå en særlig gunstig rentefod for mellemværendet med sin bankforbindelse - ligger under markedsrenten.

Endelig kan som eksempel på en disposition, der kan være omfattet af art. 92, stk. 1, nævnes, at en kommune eller en amtskommune ikke medtager beregnede omkostningselementer i omkostningskalkulationen, hvor dette er nødvendigt for at sikre, at der ikke sker kommunal konkurrenceforvridning over for private. Som et eksempel på sådanne beregnede omkostningselementer kan nævnes beregnede omkostninger til sikkerhedsstillelse i situationer, hvor en sådan vil blive afkrævet en privat kontraktspart.

Statsstøttere reglerne administreres i modsætning til de fleste andre EF-regler ikke af de nationale myndigheder, men af Europa-Kommissionen.

Art. 93 indeholder regler om Europa-Kommissionens behandling af sager om statsstøtte.

En støtteforanstaltning, som er iværksat uden iagttagelse af disse regler, er i strid med traktaten. Dette forhold kan gøres gældende af private under søgsmål for de nationale domstole.

Det følger af Domstolens praksis, at traktatsstridig statsstøtte som udgangspunkt skal tilbagebetales.

V. Regler om offentlighed

(Udeladt her)

Dato: 1. oktober 2001

V. Tilsynet med reglernes overholdelse

1. Indledning

Tilsynet med reglernes overholdelse varetages af den kommunale revision - i form af en regnskabsmæssig kontrol - og af de almindelige kommunale tilsynsmyndigheder - i form af en legalitetskontrol.

2. Regnskabsmæssig kontrol

I medfør af § 42, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse skal den kommunale revision efterprøve om regnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens eller amtsrådets øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Efter § 42, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse, påhviler det revisionen regelmæssigt at foretage en kritisk gennemgang af kommunens og amtskommunens regnskabsføring og de i forbindelse hermed etablerede kontrolforanstaltninger med henblik på at efterprøve, om disse er betryggende.

Årsregnskabet skal sammen med revisionsberetningen og de afgørelser, som kommunalbestyrelsen henholdsvis amtsrådet har truffet i forbindelse hermed, inden udgangen af december måned sendes til vedkommende kommunale tilsynsmyndighed⁽⁵⁾.

Den kommunale revision vil også omfatte kommuners og amtskommuners opgavevaretagelse for andre offentlige myndigheder. Såfremt der f.eks. begås fejl i forbindelse med udarbejdelsen af en omkostningskalkulation, vil dette kunne blive genstand for en revisionsbemærkning, der vil blive forelagt til kommunalbestyrelsens, henholdsvis amtsrådets afgørelse. Revisionsbemærkningen vil endvidere - tillige med kommunalbestyrelsens henholdsvis amtsrådets afgørelse - blive sendt til tilsynsmyndigheden.

3. Det almindelige kommunale tilsyn

De almindelige kommunale tilsynsmyndigheder - de for hvert amt nedsatte tilsynsråd og Indenrigsministeriet - vil have kompetence til at efterprøve kommuners og amtskommuners beslutninger inden for lovens område, jf. § 61 i den kommunale styrelseslov.

3.1. De kommunale tilsynsmyndigheder

Af § 61 i lov om kommunernes styrelse fremgår, at de kommunale tilsynsmyndigheder udøver et legalitetstilsyn med kommuner og amtskommuner.

Tilsynsmyndighederne har herudover mulighed for at afgive vejledende udtalelser om deres retsopfattelse og fremkomme med henstillinger og anmodninger. Tilsynsmyndighederne vil også kunne anlægge sag ved domstolene med henblik på at få en kommune eller amtskommune tilpligtet at anerkende tilsynsmyndighedernes retsopfattelse.

Det fremgår af § 61 i den kommunale styrelseslov, hvilke sanktioner tilsynsmyndighederne - såfremt den fornødne klarhed er til stede - har mulighed for at anvende overfor ulovlige beslutninger eller undladelser. De sanktioner, som tilsynsmyndighederne under visse betingelser kan bringe i anvendelse, er an-

⁽⁵⁾ Denne frist er efterfølgende ændret til udgangen af september måned.

Dato: 1. oktober 2001

nullation -eventuelt efter forudgående suspension - pålæggelse af tvangsbøder, anlæggelse af erstatningssag mod kommunalbestyrelses- og amtsrådsmedlemmer og frafald af erstatningssøgsmål mod betaling af en nærmere fastsat bod. Efter § 61 c i den kommunale styrelseslov kan tilsynsmyndighederne endvidere begære, at der rejses påtale mod kommunalbestyrelses- og amtsrådsmedlemmer, der har gjort sig skyldige i grov pligtforsømmelse.

De kommunale tilsynsmyndigheder vil bl.a. skulle tage stilling til, om der er tale om en lovlig kommunal opgavevaretagelse, om et krav om udbud er overholdt og om omkostningskalkulationsregler og regnskabsmæssige krav er efterlevet. De kommunale tilsynsmyndigheder vil endvidere skulle tage stilling til, om fremgangsmåder for udbud og om regler for, hvilke kriterier der kan lægges vægt på ved valg af kontraktspart, er overholdt.

Selvom kommunalbestyrelserne og amtsrådene i f.eks. omkostningskalkulationen vil kunne foretage et vist skøn vedrørende de forskellige forventede omkostninger, vil tilsynsmyndighederne skulle påse, om kommunalbestyrelsernes eller amtsrådenes skøn har været lovlige og f.eks. ikke hvilet på urigtige faktiske forhold.

3.2. Forholdet til andre klageorganer

Til brug for tilsynsmyndighedernes vurdering af, om omkostningskalkulationsregler er overholdt, vil tilsynsmyndighederne endvidere - hvis det skønnes nødvendigt - som led i sagsoplysningen indhente en vejledende udtalelse fra Konkurrencerådet eller andre myndigheder, der besidder den fornødne sagskundskab på området.

Der kan endvidere opstå spørgsmål om en kommunes eller en amtskommunes overholdelse af anden lovgivning, som f.eks. konkurrenceloven eller EF-udbudsdirektiverne, hvor en særlig myndighed, f.eks. Konkurrencerådet eller Klagenævnet for Udbud, har kompetencen til at behandle sådanne spørgsmål.

Dato: 1. oktober 2001

Appendiks A. Beregning af lønomkostningerGennemsnitsløn for gartnere og specialarbejdere⁽⁶⁾

	Kr.
Løn.....	99,00
Arbejdsbestemte tillæg.....	3,19
Feriegodtgørelse.....	12,78
ATP.....	0,66
AER.....	0,86
Pensionsbidrag.....	1,60
<hr/>	
Timeløn i alt.....	118,09

Årligt timetal ekskl. ferie: 1.739,00 timer

Årsløn i alt: 205.358,50 kr.

Antal effektive arbejdstimer pr. år:

Årligt timetal ekskl. ferie.....	1.739,00 timer
Helligdagstimer.....	80,00 timer
Sygetimer, møder og uddannelse.....	138,00 timer
<hr/>	
I alt pr. år.....	1.521,00 timer
<hr/>	
Reel lønudgift pr. time (205.358,50 / 1521)	135,02 kr.

⁽⁶⁾ Det skal for en ordens skyld bemærkes, at den nedenstående liste ikke er udtømmende, men alene består af eksempler på elementer, der skal indgå i lønberegningen.

Dato: 1. oktober 2001

Appendiks B. Beregning af maskintimepriser

Som rentefod benyttes Danmarks Statistik beregnede effektive obligationsrente for samtlige serier ultimo december 1993 på 7,74 pct. - jf. Statistisk Månedsoversigt 1994:3.

Ved afskrivning benyttes den lineære metode.

Maskinomkostninger for traktor m. udstyr:

Nyværdi 400.000 kr.

Levetid 10 år

Traktoren er 5 år gammel

Normal udnyttelse pr. år 770 timer

Afskrivninger 10 pct.	40.000,00 kr.
Forrentning 7,74 pct.....	15.480,00 kr.
Årlig driftsudgift (forsikring, drivmidler og afgifter)	20.000,00 kr.
Årlig vedligeholdelsesudgift.....	12.000,00 kr.
Årlig udgift	87.480,00 kr.
Maskintimepris (87.480 / 770)	113,60 kr.

Maskinomkostninger for græsklipper:

Nyværdi 30.000 kr.

Levetid 8 år

Græsklipperen er 2 år gammel

Normal udnyttelse pr. år 650 timer

Afskrivninger 12,5 pct.	3.750,00 kr.
Forrentning 7,74 pct.....	1.741,50 kr.
Årlig driftsudgift (drivmidler m.v.)	2.000,00 kr.
Årlig vedligeholdelsesudgift.....	3.000,00 kr.
Årlig udgift	10.491,50 kr.
Maskintimepris (10.491,50 / 650)	16,15 kr.

Dato: 1. oktober 2001

Appendiks C. Beregnet tillæg til de direkte omkostninger i forbindelse med den kommunaltekniske driftsvirksomhed som følge af de indirekte omkostninger vedrørende driften

Løn til arbejdsledere m.v.	1.500.00 kr.
Direkte administration af driftsvirksomheden:	
- løn til driftsleder og kontorassistent	500.000 kr.
- lokaleudgifter (varme, el, rengøring, vedligeholdelse, skatter) .	500.000 kr.
- kontorholdsudgifter (telefon, kontorartikler, edb).....	100.000 kr.
Personaleudgifter (kursus, beklædning m.v.)	600.000 kr.
Håndværktøj, materiel m.v.	200.000 kr.
<hr/>	
Indirekte omkostninger	3.400.000

Samlede udgifter til løn til kommunalteknisk driftspersonale og de samlede udgifter til maskinparken (incl. forrentning og afskrivning):

(10 mio. + 3 mio.) 13.000.000

Beregnet tillæg for indirekte omkostninger:

3.400.000 / 13.000.000: ca. 26 pct.

Dato: 1. oktober 2001

Appendiks D. Beregnet tillæg til de direkte omkostninger i forbindelse med den kommunaltekniske driftsvirksomhed som følge af kapitaludgifter til de driftsbygninger og pladser, som den kommunaltekniske driftsvirksomhed benytter.

Det forudsættes, at ejendomsværdien for driftsbygninger og pladser ved den seneste vurdering er sat til 6 mio. kr.

Beregningen af udgifter til driftsbygninger, lokaler og lignende kan, som nævnt i vejledningen, ske på flere måder - alt afhængigt af bygningernes karakter.

En metode, der ofte anvendes, består i at benytte markedslejen for lokaler af den pågældende karakter i beregningen.

En anden metode, der f.eks. kan benyttes i situationer, hvor markedslejen f.eks. kan være vanskelig at fastslå, er vist nedenfor.

Den årlige kapitaludgift er her beregnet som den årlige ydelse på et 30 årigt annuitetslån på 6 mio. kr. under forudsætning af en rente på 7,74 pct., svarende til den gennemsnitlige effektive obligationsrente ultimo december 1993.

Med disse forudsætninger bliver den årlige ydelse ca. 520.000 kr.

Den beregnede årlige kapitaludgift sættes i forhold til de samlede udgifter til løn til kommunalteknisk driftspersonale og de samlede udgifter til maskinparken (inkl. forrentning og afskrivning):

$$520.000 / (10 \text{ mio.} + 3 \text{ mio.}) \times 100 = \text{ca. } 4 \text{ pct.}$$

I eksemplet belaster de årlige kapitaludgifter således de samlede driftsudgifter til løn og maskiner med et tillæg på 4 pct.

Dato: 1. oktober 2001

Appendiks E. Beregnet tillæg til de direkte omkostninger i forbindelse med den kommunaltekniske driftsvirksomheds belastning af kommunens centrale administration

Personale i kommunens centrale administration, som er beskæftiget med administration af den kommunaltekniske driftsvirksomhed:

0,5 medarbejder à 340.000 kr. 170.000 kr.
0,75 medarbejder à 360.000 kr. 270.000 kr.

Andel af tekn. forv. ledelse og sekretariat

10 pct. af lønudgifter til teknisk direktør og ledelsessekretariat 200.000 kr.

En konkret opgørelse for kommunen viser, at kommunens lønudgifter til personale i kommunens løn- og personaleadministration i gennemsnit svarer til ca. 1.000 kr. pr. medarbejder i kommunen. I overensstemmelse hermed skønnes en belastning af kommunens løn- og personaleadministration på 1.000 kr. pr. medarbejder i kommunens kommunaltekniske driftsvirksomhed.

60 medarbejdere à 1.000 kr. 60.000 kr.

Samlede lønudgifter i kommunens centrale administration til personale beskæftiget med administration af den kommunaltekniske driftsvirksomhed

700.000 kr.

Skønnet overhead 40 pct. af lønudgifterne (Udgifter til husleje, kontorhold m.v. Udgifterne må i hvert enkelt tilfælde vurderes konkret, men er i dette eksempel skønsmæssigt fastsat til 40 pct. af lønnen)

280.000 kr.

Samlede administrationsudgifter i kommunens centrale administration vedr. kommunalteknisk driftsvirksomhed

980.000 kr.

De samlede udgifter til løn til kommunalteknisk driftspersonale og de samlede udgifter til maskinparken (incl. forrentning og afskrivning) antages i eksemplet at udgøre: (10 mio. + 3 mio.)
Beregnet administrationstillæg: 980.000 / 13.000.000:

13.000.000 kr.
ca. 7,5 pct.

10.7. Vejledning om formkrav i forbindelse med udarbejdelse af årsregnskab

Indledning

Af kapitel 7.2 fremgår det, at kommunens årsregnskab indeholder en række oversigter og redegørelser, der bl.a. skal kunne danne grundlag for at vurdere regnskabet i forhold til budgettet og kommunens generelle økonomiske situation.

Som følge af den gradvise overgang til anvendelse af omkostningsbaserede principper i regnskabet fra 2004 og en foreløbig uændret anvendelse af udgiftsbaserede principper i budgettet i hvert fald frem til 2008 skal årsregnskabet både indeholde udgifts- og omkostningsbaserede oversigter.

Følgende oversigter og redegørelser skal som minimum være indeholdt i kommunens årsregnskab:

1. Udgiftsregnskab

- a. Regnskabsopgørelse
- b. Finansieringsoversigt
- c. Oversigt over overførte uforbrugte driftsbevillinger
- d. Regnskabsoversigt
- e. Bemærkninger til regnskabet
- f. Anlægsregnskaber

2. Omkostningsregnskab

- g. Anvendt regnskabspraksis
- h. Resultatopgørelse
- i. Balance
- j. Pengestrømsopgørelse
- k. Omregningstabel
- l. Anlægsoversigt
- m. Garantier, eventualrettigheder og -forpligtelser

3. Øvrige oversigter og redegørelser

- n. Personaleoversigt
- o. Udførelse af opgaver for andre myndigheder
- p. Omkostningskalkulationer ved kommunal leverandørvirksomhed af personlig og praktisk bistand

I denne vejledning gives der forslag til, hvordan kommunens årsregnskab kan præsenteres, herunder særligt hvordan de obligatoriske oversigter kan udarbejdes.

En hensigtsmæssig struktur i årsregnskabet kan være den viste rækkefølge i oversigten. Først gives der i generelle bemærkninger en overordnet præsentation af kommunens udgiftsbaserede regnskab, bl.a. skal der redegøres

Dato: 17. september 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

for de væsentligste afvigelser mellem det faktiske og forudsatte forløb for bl.a. årets resultat og de likvide aktiver.

Herefter kan der redegøres for de specielle bemærkninger, der bl.a. omfatter en mere detaljeret gennemgang af de konstaterede afvigelser mellem regnskabs- og bevillingsbeløb.

Derefter redegøres der på et overordnet niveau for det omkostningsbaserede regnskab. Sidst i regnskabet kan optages diverse oversigter, der hverken er knyttet til det udgifts- eller omkostningsbaserede regnskab.

1. Udgiftsregnskabet

Præsentationen af kommunens årsregnskab starter mest hensigtsmæssigt ved på et overordnet niveau at tage udgangspunkt i det udgiftsbaserede regnskab. Årsregnskabets primære funktion er således at kunne sammenholde regnskabet med budgettet, der er opgjort efter udgiftsbaserede principper. Nedenfor er der anført forslag til, hvordan oversigter og redegørelser i relation til udgiftsregnskabet kan udarbejdes.

Årsregnskabet skal indeholde en afrapportering på kommunens økonomiske resultater. Det vil være naturligt, at der i tilknytning hertil også gives en kortfattet præsentation af kommunens væsentlige faglige resultater og aktivitetsændringer. Ideelt set bør regnskabet indeholde både en afrapportering af årets faglige og finansielle resultater.

a. Regnskabsopgørelse

Regnskabsopgørelsen skal i en kortfattet form vise kommunens udgifter og indtægter opgjort efter udgiftsbaserede principper. Formålet med opgørelsen er at give en overordnet præsentation af det faktiske årsresultat sammenholdt med det budgetterede.

Opgørelsen skal som minimum vise årets resultat fordelt på henholdsvis det skattefinansierede område (hovedkonto 0, 2-7) og det takstfinansierede område (hovedkonto 1). Årsresultaterne sammenholdes med budgettet.

Til opgørelsen knyttes der en kort analyse og vurdering af årets resultat samt en forklaring af årsagerne til afvigelser fra det budgetterede.

Regnskabsopgørelsen kan udformes således:

Dato: 17. september 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

1.000 kr. (netto)	Budget 2xxx	Tillægs bevil- ling	Korr. budget 2xxx	Regn- skab 2xxx	Forskel korr. budget og regn- skab
I. Det skattefinansierede område Skatter (fkt. 7.90-7.96) Tilskud og udligning (fkt. 7.79-7.87) Driftsvirksomhed (hkt. 0 samt 2-6) Renter og kursregulering (fkt. 7.05- 7.78)					
Primært driftsresultat					
Anlægsvirksomhed i alt (hkt. 0 samt 2-6)					
Resultat af det skattefinansierede område					
II. Forsyningsområdet Driftsvirksomhed (hkt. 1, dranst 1) Anlægsvirksomhed (hkt. 1, dranst 3)					
Resultat af forsyningsområdet					
Resultat i alt					

b. Finansieringsoversigt

Formålet med finansieringsoversigten er at vise, hvilken betydning årets regnskabsresultat opgjort efter udgiftsbaserede principper sammen med de finansielle dispositioner (bl.a. lånoptagelse) har for de likvide aktiver, samt om de likvide aktiver udvikler sig som budgetteret.

Oversigten kan udformes således:

1.000 kr. (netto)	Budget 2xxx	Tillægs be- villing	Korr. Budget 2xxx	Regn- skab 2xxx	Forskel korr. budget og regn- skab
Likvid beholdning primo R-året (fkt. 9.01-9.11)		-			
Tilgang af likvide aktiver: Årets resultat ¹⁾ Lånoptagelse m.v. (fkt. 8.63-8.79) Øvrige finansforskydninger (fkt. 8.12-8.62)		-			
Anvendelse af likvide aktiver Afdrag på lån (fkt. 8.83-8.79)					
Likvid beholdning ultimo R-året (fkt. 9.01-9.11)		-			

Note: 1) Årets resultat, der hentes fra regnskabsopgørelsen, antages at svare til ændringen i likvide aktiver på fkt. 8.01-8.11.

Dato: 17. september 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Til oversigten knyttes der en kort beskrivelse af den budgetterede og faktiske ændring i de likvide aktiver.

c. Oversigt over overførte uforbrugte driftsbevillinger

Som en del af årsregnskabet skal udarbejdes en oversigt over de driftsbevillinger, som er genbevilget i det følgende år.

Baggrunden for denne oversigt er, at der er tale om oplysninger, som kan være væsentlige for kommunens økonomi. Oversigten over overførte uforbrugte bevillinger oplyser således om det øgede likviditetsbehov i forhold til det vedtagne budget, og hvor stor en del af kommunens likvide aktiver ultimo regnskabsåret, der kan forventes disponeret som følge af genbevilgede driftsmidler.

I forlængelse heraf er det naturligt, at kommunen i årsregnskabet også viser overførelsen af uudnyttede rådighedsbeløb.

d-f. Regnskabsoversigt, bemærkninger og anlægsregnskaber

Formålet med regnskabsoversigten er at kunne sammenholde årsbudgettes bevillingposter og de i årets løb afgivne tillægsbevillinger med de endelige regnskabstal. Regnskabsoversigten skal følge samme form som bevillingsoversigten.

Regnskabsoversigten kan placeres sidst i de generelle bemærkninger eller som en del af de specielle bemærkninger, hvis der er mange bevillingposter, hvor afvigelse mellem budget- og regnskabsbeløb skal forklares. Anlægsregnskaberne intergreres mest naturligt i de specielle bemærkninger

2. Omkostningsregnskab

I henhold til kommuneaftalerne for 2003 skal der i tilknytning til det eksisterende udgiftsbaserede system med virkning fra 2004 etableres en samlet statusbalance, der omfatter både finansielle aktiver og materielle anlægsaktiver samt ejendomme og jord til videresalg. Endvidere er der krav om anvendelse af omkostningsregistrering på sygehus- og ældreområdet samt forsyningsvirksomhederne ligeledes fra 2004.

I kommuneaftalerne for 2005 er det endvidere aftalt, at balancen fra 2005 skal udvides til også at omfatte immaterielle aktiver ligesom omkostningsregistrering udbredes til hele den kommunale kontoplan.

Det omkostningsbaserede regnskab er dermed blevet en central del af det samlede kommunale regnskab. Årsregnskabet skal derfor også indeholde en overordnet præsentation af kommunens regnskab opgjort efter omkostningsbaserede principper. Strukturen i den omkostningsbaserede del af årsregnskabet er inspireret af årsregnskabsloven, og der stilles således krav om bl.a. udarbejdelse af resultatopgørelse og balance samt redegørelse for anvendt regnskabspraksis.

Dato: 17. september 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

g. Beskrivelse af anvendt praksis

De generelle reglerne for indregning og måling af aktiver og forpligtelser er anført i kapitel 4.9 og kapitel 8. Imidlertid er der frihedsgrader i regelsættet.

Der skal derfor i beskrivelsen af den anvendte regnskabspraksis kort og præcist beskrives, hvordan disse er udnyttet, f.eks. bagatelgrænser for indregning af aktiver, anvendte afskrivningsperioder, principper for anvendelse af op- og nedskrivninger, anvendelse af grupper eller "klumper" ved indregning af aktiver, evt. indregning af ikke-autoriserede aktiver og forpligtelser som f.eks. varelagre og feriepenge.

Beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis bør samles i et afsnit, og det er mest hensigtsmæssigt at placere den forud for den finansielle del af årsregnskabet. Beskrivelsen skal endvidere indeholde ændringer i anvendt regnskabspraksis i forhold til tidligere år. Såfremt regnskabspraksis ændres skal sidste års sammenligningstal tilpasses.

Beskrivelsen kan også indeholde en redegørelse for anvendt regnskabspraksis i relation til det udgiftsbaserede regnskab.

h. Resultatopgørelse

Formålet med resultatopgørelsen i det omkostningsbaserede regnskab er at specificere årets resultat som årets indtægter fratrukket årets periodiserede ressourcforbrug.

I resultatopgørelsen skal der sondres mellem årets resultat af det skattefinansierede område (hovedkonto 0, 2-6) og det takstfinansierede område (hovedkonto 1). Ligeledes skal der sondres der mellem indtægter og omkostninger afledt af kommunens primære og ekstraordinære aktivitet. Sidstnævnte vedrører aktiviteter, der ikke forventes at være tilbagevendende og som ikke har sammenhæng til den ordinære aktivitet, f.eks. ekstraordinære tab afledt af katastrofer eller ekspropriationer.

Resultatopgørelsen kan opstilles således:

	Resultatopgørelse	Året før	R- året
Note	I. Det skattefinansierede område		
	Indtægter (inkl. refusion) hkt. 0 samt 2-6		
	Afskrivninger, hkt. 0 samt 2-6		
	Hensættelser (tjenestemandspensioner), hkt. 0 samt 2-6		
	Øvrige omkostninger, hkt. 0 samt 2-6		
	Resultat af ordinær drift		
	Skatteindtægter, fkt. 7.90-7.96		
	Tilskud og udligning, fkt. 7.79-7.87		
	Finansielle indtægter, fkt. 7.05-7.78		
	Finansielle omkostninger, fkt. 7.05-7.78		
	Resultat før ekstraordinære poster		
	Ekstraordinære indtægter, hkt. 0, 2-6		

Dato: 17. september 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

	Resultatopgørelse	Året før	R- året
	Ekstraordinære omkostninger, hkt. 0, 2-6		
	Årets resultat af det skattefinansierede område		
	II. Forsyningsområdet		
	Indtægter (inkl. refusion) hkt. 1		
	Afskrivninger, hkt. 1		
	Hensættelser (tjenestemandspensioner), hkt. 1		
	Øvrige omkostninger, hkt. 1		
	Resultat af ordinær drift og før ekstraordinære poster		
	Ekstraordinære indtægter, hkt. 1		
	Ekstraordinære omkostninger, hkt. 1		
	Årets resultat af forsyningsområdet		
	III. Kommunens samlede resultat		

Til resultatopgørelsen udarbejdes der relevante forklaringer og de enkelte poster kan uddybes i noter.

i. Balance

Formålet med balancen er at vise kommunens aktiver og passiver opgjort henholdsvis ultimo regnskabsåret og året før¹, idet der ved passiver forstås summen af egenkapital og forpligtelser.

Der er fastsat formkrav til, hvordan balancen skal udarbejdes. Følgende opstilling honorerer formkravene:

No- te	Aktiver (1.000 kr.)	Året før	R- året	No- te	Passiver (1.000 kr.)	Året før	R- året
	Anlægsaktiver				Egenkapital (fkt. 9.91-9.99)		
	Materielle anlægsaktiver (fkt. 9.81-9.84)						
	Immaterielle anlægsaktiver (fkt. 9.85)				Hensatte forpligtelser (fkt. 9.90)		
	Finansielle anlægsaktiver (fkt. 9.22-9.27 og 9.30-9.35)						
X	Anlægsaktiver i alt				Langfristede gældsforpligtelser		
					Nettogæld vedrørende fonds, legater, deposita m.v. (fkt. 9.36-9.49)		

¹ I regnskab 2004 opgøres balanceposterne henholdsvis primo og ultimo 2004, mens balanceposterne i de efterfølgende regnskabsår opgøres ultimo året før og ultimo regnskabsåret.

Dato: 24. februar 2006

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2005

No-te	Aktiver (1.000 kr.)	Året før	R-året
	Omsætningsaktiver		
	Varebeholdninger (fkt. 9.86)		
	Fysiske anlæg til salg (fkt. 9.87)		
	Tilgodehavender (fkt. 9.12-9.19)		
	Værdipapirer (fkt. 9.08-9.11 og 9.20-9.21)		
	Likvide beholdninger (fkt. 9.01-9.05)		
	Omsætningsaktiver i alt		
	Aktiver i alt		

No-te	Passiver (1.000 kr.)	Året før	R-året
	Kortfristede gældsforpligtelser (fkt. 9.50-9.62)		
	Gældsforpligtelser i alt		
	Passiver i alt		

De enkelte poster kan uddybes i noter. Der skal knyttes bemærkninger til udviklingen i kommunens generelle økonomiske stilling. Bemærkninger kan bl.a. tage udgangspunkt i udviklingen i kommunens egenkapital og kommunens soliditet opgjort som egenkapitalen i forhold til den samlede balancesum.

I regnskab 2004 opgøres balanceposterne henholdsvis primo og ultimo 2004, mens balanceposterne i efterfølgende regnskabsår opgøres ultimo året før og ultimo regnskabsåret.

Der skal alene udarbejdes en samlet balance i tilknytning til det omkostningsbaserede regnskab. Den udgiftsbaserede finansielle balance skal indarbejdes som en del af den samlede balance.

j. Pengestrømsopgørelse

Periodiseringen i det omkostningsbaserede system medfører, at der kan være betydelig forskel mellem bogføringstidspunktet på den ene side og ud- og indbetalingstidspunktet på den anden side. F.eks. medfører anskaffelser ikke en omkostning, men udløser behov for en betaling. Omvendt medfører afskrivninger på anskaffelser en omkostning, men ikke behov for likviditet. I et omkostningsbaseret system kan likviditetsbehovet således være både større og mindre end årets resultat.

Fra regnskab 2005 skal der foretages en analyse af, hvad årets resultat betyder for kommunens likvide midler i form af en pengestrømsopgørelse. Pengestrømsopgørelsen viser regnskabsårets pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteterne. Endvidere kan der i tilknytning til pengestrømsopgørelsen særskilt vises regnskabsårets forskydninger i likvider samt likviderne ved periodens begyndelse og slutning.

Dato: 17. september 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Pengestrømsopgørelsen kan vises således:

Pengestrømsopgørelse	Året før	R-året
Årets nettoomkostninger ² , hkt. 0-6		
+ afskrivninger, hkt. 0-6		
+ hensættelser (tjenestemandspensioner), hkt. 0-6		
+ øvrige periodiserede omkostninger, hkt. 0-6		
+ skatteindtægter, fkt. 7.90-7.96		
+ tilskud og udligning, fkt. 7.79-7.87		
+ finansindtægter, fkt. 7.05-7.78		
- finansudgifter, fkt. 7.05-7.78		
+ ekstraordinære indtægter, hkt. 0-6		
- ekstraordinære udgifter, hkt. 0-6		
Likvide midler fra årets virksomhed		
Investeringer		
- nettoinvesteringer, hkt. 0-6		
Likvide midler fra investeringer		
Finansiering		
+ lånoptagelse, fkt. 8.63-8.78		
- afdrag på lån, fkt. 8.63-8.78		
+ øvrige finansforskydninger, fkt. 8.12-8.62 og 8.79-8.90		
Likvide midler fra finansieringsvirksomheden		
Ændring i likvide midler, fkt. 8.01-8.11		
Likvider, primo budgetåret, fkt. 9.01-9.11		
Likvider, ultimo budgetåret, fkt. 9.01-9.11		

Det er frivilligt at udarbejde pengestrømsopgørelsen.

k. Omregningstabel

Omregningstabellen har til formål at forklare forskellen mellem det omkostningsbaserede og det udgiftsbaserede resultat. Følgende oversigt kan anvendes:

Omregningstabel	1.000 kr.
Årets resultat fra omkostningsregnskab (hovedart 0-9)	
- Aktiverede anskaffelser (art 0.0)	
+ Af- og nedskrivninger (art 0.1)	
+/- Evt. lagerregulering (art 0.2)	
+ Hensættelser (tjenestemandspensioner) (art 0.6)	
+ Øvrige periodiserede omkostninger	
Årets resultat efter udgiftsregnskabet (hovedart 1-9)	

Omregningen skal vise, hvordan der "bygges bro" mellem det omkostningsbaserede resultat og det udgiftsbaserede resultat, som det er opgjort i henholdsvis

² Nettoomkostninger opgøres som indtægter-omkostninger og svarer til årets resultat af den ordinære drift i resultatopgørelsen, jf. afsnit 2.h.

Dato: 17. september 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

resultatopgørelsen, jf. afsnit 7.2.2.1.h, og regnskabsopgørelsen, jf. afsnit 7.2.2.1.a. Omregningen vises både for det skattefinansierede område (hovedkonto 0, 2-7) og det takstfinansierede område (hovedkonto 1)

Omregningen tager udgangspunkt i det omkostningsbaserede resultat, som det kan opgøres ud fra hovedarterne 0-9. Der korrigeres herefter for de omkostningsregistreringer, der er foretaget på hovedart 0, f.eks. årets aktiverede anskaffelser, af- og nedskrivninger, hensatte forpligtelser vedrørende tjenestemandspensioner.

l. Anlægsoversigt

Der henvises til kap 7.2.2.1.l. Anlægsoversigten kan optages som en note til "anlægsaktiver i alt" i balancen.

m. Garantier, eventualrettigheder og -forpligtelser

Der henvises til kap 7.2.2.1.m. Fortegnelsen kan optages som en supplerende note til balancen.

3. Øvrige oversigter og redegørelser

Der henvises til kapitel 7.2.2.1.n-p.